

Dokumentumok 1.

VILÁGUNK ÁTALAKÍTÁSA

**A fenntartható fejlődés
2030-ig megvalósítandó programja**

Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által
2015. szeptember 25-én elfogadott,
70/1. sz. határozat

Szerkesztette
Zlinszky János és Balogh Dorka

PÁZMÁNY PRESS

Világunk átalakítása: a fenntartható fejlődés 2030-ig
megvalósítandó programja

*Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által
2015. szeptember 25-én elfogadott, 70/1. sz. határozat*

A PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM
JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI KARÁNAK
KÖNYVEI

DOKUMENTUMOK 1.

Sorozatszerkesztő: *Bándi Gyula*

VILÁGUNK ÁTALAKÍTÁSA

A fenntartható fejlődés 2030-ig megvalósítandó programja

Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által
2015. szeptember 25-én elfogadott,
70/1. sz. határozat

Angol–magyar, kétnyelvű kiadás

Szerkesztette
Zlinszky János és Balogh Dorka

PÁZMÁNY PRESS
Budapest
2016

A kiadvány a Pázmány Péter Katolikus Egyetem
támogatása keretében valósult meg:
Központi Alapok Program KAP15-063-1.1-JÁK azonosítószámom.

Szakmai lektorok:

*Bándi Gyula, Hidvéghiné Pulay Brigitta,
Tahyné Kovács Ágnes, ifj. Zlinszky János*

Nyelvi lektorok:

Balogh Dorka, Unger Anikó, ifj. Zlinszky János

Fordították:

Balogh Dorka, Unger Anikó, ifj. Zlinszky János

és a PPKE JÁK Deák Ferenc Intézete Jogi szakfordító szakjogász
képzésének hallgatói:

*Borbély-Bartis Katalin, Bőkuti Szilvia, Hegedűs Ágnes, Hollósi Krisztina,
Kovács András Dániel, Nagy Klára, Sonkoly Tímea, Sente Mónika,
Szepsi Szűcs Lilla, Tancsik Annamária*

© Szerkesztők, fordítók 2016

© PPKE JÁK, 2016

ISSN 2498-6879

ISBN 978-963-308-279-9

Kiadja: a Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Jog- és Államtudományi Kara
1088 Budapest, Szentkirályi u. 28–30.
www.jak.ppke.hu

Felelős kiadó: Dr. Varga Zs. András dékán

Szerkesztés, nyomdai előkészítés: Szakaliné Szeder Andrea

Nyomás: Duna-Mix Kft.
www.dunamix.hu

TARTALOM

Bevezetés.....	7
Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015 – 70/1. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development	10
Preamble.....	10
Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 2015. szeptember 25-én elfogadott határozat – 70/1. Világunk átalakítása: a fenntartható fejlődés 2030-ig megvalósítandó programja	11
Preambulum	11
Declaration	16
Nyilatkozat	17
Sustainable Development Goals.....	56
Fenntartható fejlesztési célok	57
Means of implementation and the Global Partnership	104
A program megvalósításának eszközrendszere és a globális partnerség..	105
Instruments mentioned in the section entitled “Sustainable Development Goals and targets”	130
„A fenntartható fejlődési célok és feladatok” című részben említett dokumentumok.....	131

BEVEZETÉS

A tartalomról

A kötet, amit az Olvasó a kezében tart, az ENSZ *Transforming our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development* című egyhangú közgyűlési határozatának illetve közfelkiáltással elfogadott programjának – tudomásunk szerint – első, a nyilvánosság számára hozzáférhető, teljes körű magyar fordítása, és kétnyelvű kiadása. A 15 évre szóló globális fejlesztési program gerincét adó Fenntartható Fejlesztési Célrendszert 2014 júliusában, a teljes programot 2015 szeptemberében fogadta el az Egyesült Nemzetek illetékes testülete.

A program célrendszerének kidolgozásában Magyarország állandó ENSZ-képviselőjének, Körösi Csaba nagykövetnek társelnöki szerepe volt. Hazánk a határozatot támogatta, a program végrehajtását – az ENSZ többi tagállamával együtt – felvállalta. A program 15 éves futamideje 2016. január elsején elkezdődött!

E „rendszerelváltó” program jelentőségét, a cselekvésre való felhívás súlyát nem lehet túlbecsülni. „Áldás vagy átok vár e válaszáért: határozz, és kimondtad sorsodat!” Valóban: „a kisdedeknek néma szája kér¹” bennünket hogy az elmúlt öt emberöltő alatt az összeomlás szélére juttatott, rogyadozó társadalmi-természeti rendszereket világszerte szilárdítsuk meg, gyógyítsuk meg, hogy a szabadság, egyenlőség és testvériség jegyében szép és harmonikus világot hagyjunk a jövő generációkra. Ezt a munkát, ezt a „rendszerszintű változást” sürgeti egyre jobban az utóbbi évtizedek keresztény társadalmi tanítása is, legutóbb Ferenc pápa *Laudato si’* kezdetű enciklikájában.

Tisztelettel ajánljuk kötetünket a program végrehajtásáért felelős állami vezetőink, és a végrehajtásához hozzájárulni jogosult intézmények, tisztségviselők, közösségek, állampolgárok – túlzás és nagyzolás nélkül az egész társadalom, minden jóindulatú ember figyelmébe. „Tolle, lege!” – vedd és olvasd!

¹ Vörösmarty Mihály: Az úri hölgyhöz (1841)

Arra számítunk, hogy a kötet a felsőoktatásban több helyen is hasznos alap-, illetve segédanyag lesz. Mint ilyent, különösen ajánljuk az államtudományok, a nemzetközi kapcsolatok és diplomácia, a fejlesztéspolitika, a közigazgatás, a biztonságpolitika és katasztrófavédelem, az emberi jogok, a környezettudományok, a közoktatás és tanárképzés, a szociológia és a közegészségügy kutatói, oktatói, tanulói, művelői figyelmébe.

A magyar szövegről

Kiadásunk kétnyelvű, így módot ad a magyar fordítás ízelgetésére, más megoldások próbálgatására. Az angolban és az ENSZ-zsargonban egyaránt jártas olvasó bizonyára össze fogja vonni a szemöldökét egyik-másik kifejezés láttán, amely talán nem szó szerinti, vagy egyenesen szokatlan kifejezés. Sietünk leszögezni, hogy nem véletlenül vettük erre a bátorságot. Abban a kedvező és megtisztelő helyzetben vagyunk, hogy egyik szerkesztőnk az ENSZ Nyílt Munkacsoport társelnöke tudományos tanácsadójaként a dokumentum születését a helyszínen, a legbelső körből segíthette. Így megtehettük és meg is tettük, hogy ott, ahol az angol szöveg nem egyértelmű, a magyar olvasó számára úgy szólván a színfalak mögül hoztuk elő a helyes értelmezést, mintegy a hivatalos szöveg „mögé” nyúlva.

Szándékunkban állt a kísérletezés, a lehetséges magyar szakkifejezések tudatos keresése is. Az angol a kifejezéseiben pontos, a magyar a szavaiban – ez sok, talán kellőképp fel nem ismert feszültség és lehetőség forrása. Az EU-anyagok özönének kényszerűen gyors fordítása is abba az irányba hat, hogy töprengés, keresgélés és kísérletezés helyett sokszor az angol kifejezést vesszük át a honosodás reményében. Iskolapélda itt a „development” szó sorsa a magyarban; ennek kifejtésére nem, de orvoslására igenis tesz kísérletet kötetünk.

Azt reméljük, hogy a kifejezések és a fordítás fölötti szakmai vita – amely a fordítást végző munkaközösségben is azonnal fellángolt – terjed, elmélyül, s végeredményben a tartalom jobb megértését segíti majd elő. Ez a jobb megértés nem csak a fordítói hibák megbocsátásához vezethet, a „*tout comprendre c'est tout pardonner*” jegyében, hanem reményeink szerint ahhoz is hogy a szöveg, a program életre kel az olvasóban, ösztönözni kezdi, kedvet, erőt és ihletet ad a végrehajtásban való közreműködéséhez.

A munka módszeréről

A PPKE JÁK Deák Ferenc Intézetének angol jogi szakfordító szakjogász hallgatóinak bevonásával készítettük el a szöveg nyersfordítását. Ezután a PPKE JÁK Nyelvi lektorátusának oktatói nyelvi, a Környezetjogi Tanszék munkatársai szakmai lektorálást végeztek. A szöveg végső összefésülése ifj. Zlinszky János és Balogh Dorka munkája. A végeredmény mindnyájunk eredménye, a hibákért vagy vitatható megoldásokért mindenképp az első szerkesztő vállalja a felelősséget.

Köszönet a Jog- és Államtudományi Karnak, hogy kezdeményezésünk mögé állt, ugyanabban a szellemben, amelyben annakidején az országban először tanszéket adott a fenntartható fejlesztés és a környezetjog oktatásának!

Budapest, 2016. június 5.

RESOLUTION ADOPTED BY THE GENERAL
ASSEMBLY ON 25 SEPTEMBER 2015

[without reference to a Main Committee (A/70/L.1)]

**70/1. Transforming our world: the 2030 Agenda
for Sustainable Development**

The General Assembly

Adopts the following outcome document of the United Nations summit for the adoption of the post2015 development agenda:

**Transforming our world: the 2030 Agenda
for Sustainable Development**

Preamble

This Agenda is a plan of action for people, planet and prosperity. It also seeks to strengthen universal peace in larger freedom. We recognize that eradicating poverty in all its forms and dimensions, including extreme poverty, is the greatest global challenge and an indispensable requirement for sustainable development.

All countries and all stakeholders, acting in collaborative partnership, will implement this plan. We are resolved to free the human race from the tyranny of poverty and want and to heal and secure our planet. We are determined to take the bold and transformative steps which are urgently needed to shift the world on to a sustainable and resilient path. As we embark on this collective journey, we pledge that no one will be left behind.

The 17 Sustainable Development Goals and 169 targets which we are announcing today demonstrate the scale and ambition of this new universal Agenda. They seek to build on the Millennium Development Goals and complete what they did not achieve. They seek to realize the human rights of all and to achieve gender equality and the empowerment of all women and girls. They

AZ EGYESÜLT NEMZETEK KÖZGYŰLÉSE ÁLTAL 2015. SZEPTEMBER 25-ÉN ELFOGADOTT HATÁROZAT

[Főbizottságra hivatkozás nélkül (A/70/L.1)]

70/1. Világunk átalakítása: a fenntartható fejlődés 2030-ig megvalósítandó programja

A Közgyűlés

a 2015 utánra szóló fejlesztési program elfogadása érdekében megrendezett ENSZ-csúcstalálkozó eredményeképp az alábbi dokumentumot *fogadja el*:

Világunk átalakítása: a fenntartható fejlődés 2030-ig megvalósítandó programja

Preambulum

A jelen Program az emberiséget, a Földet és a jólétet szolgáló cselekvési terv. Célja, hogy nagyobb szabadságban erősítse meg az egyetemes békét. Elismerjük, hogy a legnagyobb globális kihívás a szegénység valamennyi formájának és vetületének, köztük a mélyszegénységnek a felszámolása, amely egyben a fenntartható fejlődés elengedhetetlen feltétele.

Minden ország és valamennyi érdekelt – együttműködési partnerség keretében eljárva – végrehajtja ezt a tervet. Elhatároztuk, hogy felszabadítjuk az emberiséget a szegénység és a nélkülözés zsarnoksága alól, valamint, hogy meggyógyítjuk és megóvjuk bolygónkat. Eltökélt szándékunk megtenni azokat a merész és átalakító hatású lépéseket, amelyekre sürgős szükség van annak érdekében, hogy a világot visszatereljük a fenntarthatóság és a rugalmas terhelhetőség útjára. Amikor elindulunk e közös utazásra, ünnepélyesen megfogadjuk, hogy senkit sem hagyunk magára.

A ma bejelentett 17 Fenntartható Fejlesztési Cél és 169 feladat rávilágít arra, hogy ezen új egyetemes Program mily nagy léptékű és nagyratörő. A célok és feladatok a Millenniumi Fejlesztési Célokra építkeznek, és törekednek arra,

are integrated and indivisible and balance the three dimensions of sustainable development: the economic, social and environmental.

The Goals and targets will stimulate action over the next 15 years in areas of critical importance for humanity and the planet.

People

We are determined to end poverty and hunger, in all their forms and dimensions, and to ensure that all human beings can fulfil their potential in dignity and equality and in a healthy environment.

Planet

We are determined to protect the planet from degradation, including through sustainable consumption and production, sustainably managing its natural resources and taking urgent action on climate change, so that it can support the needs of the present and future generations.

Prosperity

We are determined to ensure that all human beings can enjoy prosperous and fulfilling lives and that economic, social and technological progress occurs in harmony with nature.

Peace

We are determined to foster peaceful, just and inclusive societies which are free from fear and violence. There can be no sustainable development without peace and no peace without sustainable development.

hogy megvalósítsák mindazt, amit azok nem értek el. Törekednek mindenki emberi jogainak érvényre juttatására, a nemek közötti egyenlőség biztosítására, valamint valamennyi nő és leány érdekérvényesítő képességének erősítésére. Ez a cél- és feladatrendszer egységes és oszthatatlan, és egyensúlyt teremt a fenntartható fejlődés gazdasági, társadalmi és környezeti hármás vetülete között.

Az elkövetkező 15 évben e célok és feladatok ösztönzik majd a fellépést az emberiség és a bolygó számára döntő fontosságú területeken.

Az emberiség

Eltökélt szándékunk megszüntetni a szegénység és az éhezés valamennyi formáját és vetületét, valamint biztosítani, hogy minden ember méltóságban, egyenlőségben és egészséges környezetben bontakoztathassa ki képességeit.

A Föld

Eltökélt szándékunk – többek között fenntartható fogyasztás és termelés által – megóvni a Földet a leromlástól, fenntartható módon kezelve a természeti erőforrásokat, valamint sürgős intézkedéseket téve az éghajlatváltozással kapcsolatban annak érdekében, hogy a Föld képes legyen kielégíteni a jelen és jövő nemzedékek szükségleteit.

Jólét

Eltökélt szándékunk biztosítani, hogy minden ember sikeres és teljes életet élhessen, valamint hogy a gazdasági, társadalmi és technológiai fejlődés a természettel összhangban történjék.

Béke

Eltökélt szándékunk békés, igazságos, befogadó, félelemtől és erőszaktól mentes társadalmakat kialakítani. Nincs fenntartható fejlesztés béke nélkül, és nincs béke fenntartható fejlődés nélkül.

Partnership

We are determined to mobilize the means required to implement this Agenda through a revitalized Global Partnership for Sustainable Development, based on a spirit of strengthened global solidarity, focused in particular on the needs of the poorest and most vulnerable and with the participation of all countries, all stakeholders and all people.

The interlinkages and integrated nature of the Sustainable Development Goals are of crucial importance in ensuring that the purpose of the new Agenda is realized. If we realize our ambitions across the full extent of the Agenda, the lives of all will be profoundly improved and our world will be transformed for the better.

Partnerség

Eltökélt szándékunk, hogy a jelen program végrehajtása érdekében szükséges eszközöket egy új életre keltett, a fenntartható fejlesztést szolgáló globális partnerségen keresztül mozgósítsuk, melynek lelkülete megerősített globális szolidaritáson alapul, különösen a legszegényebbek és legkiszolgáltatottabbak szükségleteire összpontosítva, és amelyben minden ország, valamennyi érdekelt és minden ember részt vesz.

Az egyes fenntartható fejlesztési célok közötti összefüggések és az egyes célok összetett mivolta alapvető biztosítéka az új Program végcélja megvalósulásának. Ha törekvéseinket a Program minden területén megvalósítjuk, az mindnyájunk életének alapvető javulását és világunk kedvező irányban történő átalakulását fogja eredményezni!

Declaration

Introduction

1. We, the Heads of State and Government and High Representatives, meeting at United Nations Headquarters in New York from 25 to 27 September 2015 as the Organization celebrates its seventieth anniversary, have decided today on new global Sustainable Development Goals.
2. On behalf of the peoples we serve, we have adopted a historic decision on a comprehensive, far-reaching and people-centred set of universal and transformative Goals and targets. We commit ourselves to working tirelessly for the full implementation of this Agenda by 2030. We recognize that eradicating poverty in all its forms and dimensions, including extreme poverty, is the greatest global challenge and an indispensable requirement for sustainable development. We are committed to achieving sustainable development in its three dimensions – economic, social and environmental – in a balanced and integrated manner. We will also build upon the achievements of the Millennium Development Goals and seek to address their unfinished business.
3. We resolve, between now and 2030, to end poverty and hunger everywhere; to combat inequalities within and among countries; to build peaceful, just and inclusive societies; to protect human rights and promote gender equality and the empowerment of women and girls; and to ensure the lasting protection of the planet and its natural resources. We resolve also to create conditions for sustainable, inclusive and sustained economic growth, shared prosperity and decent work for all, taking into account different levels of national development and capacities.
4. As we embark on this great collective journey, we pledge that no one will be left behind. Recognizing that the dignity of the human person is fundamental, we wish to see the Goals and targets met for all nations and

Nyilatkozat

Bevezetés

1. Mi, állam- és kormányfők, valamint főképviselők, az Egyesült Nemzetek New York-i székhelyén 2015. szeptember 25. és 27. között a Szervezet fennállásának 70. évfordulója alkalmából megtartott ülésen, a mai napon, új Globális Fenntartható Fejlesztési Célokat határoztunk meg.
2. Az általunk szolgált népek nevében történelmi jelentőségű döntést hoztunk egy egyetemes és átalakító hatású célokat és feladatokat magában foglaló, átfogó, nagyszabású és emberközpontú rendszer elfogadásáról. Kötelezettséget vállalunk arra, hogy fáradhatatlanul munkálkodunk annak érdekében, hogy e Program 2030-ig teljes egészében végrehajtásra kerüljön. Elismerjük, hogy a szegénység valamennyi formájának és vetületének – köztük a mélyszegénységnek – a felszámolása a legnagyobb globális kihívás, és egyben a fenntartható fejlődés elengedhetetlen feltétele. Elköteleztük magunkat, hogy a fenntartható fejlődést annak mindhárom – gazdasági, társadalmi és környezeti – vetületében kiegyensúlyozott és összehangolt módon érjük el. Emellett építkezünk a Millenniumi Fejlesztési Célokra, és törekszünk arra, hogy figyelmet szenteljünk az azóta is befejezetlenül maradt ügyeknek.
3. Elhatározzuk, hogy a mai naptól kezdve 2030-ig mindenhol megszüntetjük a szegénységet és az éhezést; küzdünk az országokon belüli és országok közötti egyenlőtlenségek ellen; békés, igazságos és befogadó társadalmakat építünk, megvédjük az emberi jogokat és előmozdítjuk a nemek közötti egyenlőséget, valamint a nők és lányok érvényesülését; biztosítjuk továbbá a Föld és természeti erőforrásai tartós védelmét. Elhatározzuk továbbá, hogy – a nemzetek fejlettségének és teljesítőképességének eltérő szintjét is figyelembe véve – megteremtjük a fenntartható, mindenkire kiterjedő és tartós gazdasági gyarapodás, a közös jólét, valamint a mindenki számára hozzáférhető tisztességes munka feltételeit.
4. Amikor elindulunk e nagy közös utazásra, ünnepélyesen megfogadjuk, hogy senkit sem hagyunk magára. Elismerve, hogy az emberi méltóság alapvető érték, gondoskodni kívánunk arról, hogy a célok és feladatok valamennyi nép, nemzet és társadalmi réteg tekintetében

peoples and for all segments of society. And we will endeavour to reach the furthest behind first.

5. This is an Agenda of unprecedented scope and significance. It is accepted by all countries and is applicable to all, taking into account different national realities, capacities and levels of development and respecting national policies and priorities. These are universal goals and targets which involve the entire world, developed and developing countries alike. They are integrated and indivisible and balance the three dimensions of sustainable development.
6. The Goals and targets are the result of over two years of intensive public consultation and engagement with civil society and other stakeholders around the world, which paid particular attention to the voices of the poorest and most vulnerable. This consultation included valuable work done by the Open Working Group of the General Assembly on Sustainable Development Goals and by the United Nations, whose Secretary-General provided a synthesis report in December 2014.

Our vision

7. In these Goals and targets, we are setting out a supremely ambitious and transformational vision. We envisage a world free of poverty, hunger, disease and want, where all life can thrive. We envisage a world free of fear and violence. A world with universal literacy. A world with equitable and universal access to quality education at all levels, to health care and social protection, where physical, mental and social well-being are assured. A world where we reaffirm our commitments regarding the human right to safe drinking water and sanitation and where there is improved hygiene; and where food is sufficient, safe, affordable and nutritious. A world where human habitats are safe, resilient and sustainable and where there is universal access to affordable, reliable and sustainable energy.

megvalósuljanak. Törekedni fogunk továbbá arra, hogy elsőként a legelmaradottabbakon segítsünk.

5. Jelen Program minden eddiginél szélesebb hatókörrel és nagyobb jelentőséggel bír. E Programot valamennyi ország elfogadja és az mindenkire nézve alkalmazandó, figyelembe véve a nemzetek eltérő adottságait, teljesítőképességét és fejlettségi szintjét, valamint tiszteletben tartva a nemzeti stratégiákat és prioritásokat. Ezek egyetemes célok és feladatok, amelyek az egész világot – a fejlett és a fejlődő országokat egyaránt – érintik. Egységesek és oszthatatlanok, egyensúlyt teremtve a fenntartható fejlesztés három vetülete között.
6. E célok és feladatok több mint két éven át tartó, a civil társadalommal és más érdekeltekkel folytatott, a legszegényebbek és a legkiszolgáltatottabbak hangjára különös figyelmet fordító, intenzív, nyilvános tanácskozás és együttműködés eredményei. E konzultáció részét képezte a Közgyűlés fenntartható fejlődéssel foglalkozó Nyílt Munkacsoportja, illetve az Egyesült Nemzetek által végzett értékes munka is, amelyet az ENSZ főtitkára 2014 decemberében benyújtott jelentése foglalt össze.

Jövőképünk

7. E célok és feladatok keretében egy kiemelkedően ambiciózus és átalakító hatású jövőképet vázolunk fel. Olyan világot képzelünk el, amelyben nincs szegénység, éhezés, betegség és nélkülözés; amelyben minden élet virágozhat. Egy olyan világot látunk magunk előtt, amelyben nincs félelem és erőszak. Olyan világot, amelyben az írás-olvasás tudománya általános ismeretnek számít. Olyan világot, amelyben a minőségi oktatás minden szintjéhez, az egészségügyi ellátáshoz és a szociális hálózhoz mindenki igazságos és egyenlő feltételekkel férhet hozzá; amelyben biztosított a testi, lelki és társadalmi jól-lét. Egy olyan világot, amelyben újlag megerősítjük a biztonságos ivóvízhez és köztisztasághoz való emberi joggal kapcsolatos kötelezettségvállalásainkat; amelyben jobb a higiénia, az élelem pedig elégséges, biztonságos, megfizethető és tápláló. Olyan világot képzelünk el, amelyben az emberek lakóhelyei biztonságosak, állóképesek és fenntarthatók, és amelyben a megfizethető, megbízható, és fenntartható energia mindenki számára hozzáférhető.

8. We envisage a world of universal respect for human rights and human dignity, the rule of law, justice, equality and non-discrimination; of respect for race, ethnicity and cultural diversity; and of equal opportunity permitting the full realization of human potential and contributing to shared prosperity. A world which invests in its children and in which every child grows up free from violence and exploitation. A world in which every woman and girl enjoys full gender equality and all legal, social and economic barriers to their empowerment have been removed. A just, equitable, tolerant, open and socially inclusive world in which the needs of the most vulnerable are met.

9. We envisage a world in which every country enjoys sustained, inclusive and sustainable economic growth and decent work for all. A world in which consumption and production patterns and use of all natural resources – from air to land, from rivers, lakes and aquifers to oceans and seas – are sustainable. One in which democracy, good governance and the rule of law, as well as an enabling environment at the national and international levels, are essential for sustainable development, including sustained and inclusive economic growth, social development, environmental protection and the eradication of poverty and hunger. One in which development and the application of technology are climate-sensitive, respect biodiversity and are resilient. One in which humanity lives in harmony with nature and in which wildlife and other living species are protected.

8. Olyan világot látunk magunk előtt, melyben az emberi jogok és az emberi méltóság, a jogállamiság, az igazságosság, az egyenlőség és a hátrányos megkülönböztetés tilalma egyetemes tiszteletnek örvend; amely tiszteli a faji, nemzetiségi és kulturális sokféleséget; és amelyben esélyegyenlőség van; amely lehetővé teszi a tehetségek és képességek maradéktalan kiteljesedését és hozzájárul a közös jóléthez. Olyan világot, mely erőfeszítéseket tesz gyermekei érdekében, és amelyben valamennyi gyermek úgy nő fel, hogy nem éri erőszak, sem kizsákmányolás. Egy olyan világot, amelyben valamennyi nő és leány nemek közötti teljes egyenlőséget élvez, és amelyben érvényesülésük valamennyi jogi, társadalmi és gazdasági akadályra elhárult. Egy igazságos, méltányos, türelmes, nyitott és társadalmilag befogadó világot, amelyben a legkiszolgáltatottabbak szükségletei kielégítést nyernek.
9. Olyan világot képzelünk el, amelyben a gazdasági gyarapodás minden országban tartós, mindenkire kiterjedő és fenntartható, és amelyben mindenkinek jut tisztességes munka. Olyan világot, amelyben a fogyasztás és termelés rendszerei fenntarthatóan működnek, és valamennyi természeti erőforrást – a levegőtől a szárazföldre, a folyóktól, tavaktól és felszín alatti vizektől az óceánokig és a tengerekig – fenntartható módon használunk. Olyan világot tartunk szem előtt, amelyben a demokrácia, a jó kormányzás és a jogállamiság, és egy bátorító, lehetőségeket teremtő nemzeti és nemzetközi környezet szükségesek a fenntartható fejlődéshez, ideértve a tartós és mindenkire kiterjedő gazdasági gyarapodást, a társadalmi fejlődést, a környezet védelmét, valamint a szegénység és az éhezés felszámolását. Amelyben a fejlesztés és a technológia-használat figyelembe veszi az éghajlatváltozást, tiszteletben tartja a biológiai sokféleséget, teherbíró és alkalmazkodóképes. Olyan világot, melyben az emberiség békében él a természettel, és amelyben a vadon élő állatok és más fajok védelemben részesülnek.

Our shared principles and commitments

10. The new Agenda is guided by the purposes and principles of the Charter of the United Nations, including full respect for international law. It is grounded in the Universal Declaration of Human Rights,¹ international human rights treaties, the Millennium Declaration² and the 2005 World Summit Outcome.³ It is informed by other instruments such as the Declaration on the Right to Development.⁴
11. We reaffirm the outcomes of all major United Nations conferences and summits which have laid a solid foundation for sustainable development and have helped to shape the new Agenda. These include the Rio Declaration on Environment and Development,⁵ the World Summit on Sustainable Development, the World Summit for Social Development, the Programme of Action of the International Conference on Population and Development,⁶ the Beijing Platform for Action⁷ and the United Nations Conference on Sustainable Development. We also reaffirm the follow-up to these conferences, including the outcomes of the Fourth United Nations Conference on the Least Developed Countries, the third International Conference on Small Island Developing States, the second United Nations Conference on Landlocked Developing Countries and the Third United Nations World Conference on Disaster Risk Reduction.
12. We reaffirm all the principles of the Rio Declaration on Environment and Development, including, inter alia, the principle of common but differentiated responsibilities, as set out in principle 7 thereof.

¹ Resolution 217 A (III).

² Resolution 55/2.

³ Resolution 60/1.

⁴ Resolution 41/128, annex.

⁵ *Report of the United Nations Conference on Environment and Development, Rio de Janeiro, 3–14 June 1992*, vol. I, *Resolutions Adopted by the Conference* (United Nations publication, Sales No. E.93.I.8 and corrigendum), resolution 1, annex I.

⁶ *Report of the International Conference on Population and Development, Cairo, 5–13 September 1994* (United Nations publication, Sales No. E.95.XIII.18), chap. I, resolution 1, annex.

⁷ *Report of the Fourth World Conference on Women, Beijing, 4–15 September 1995* (United Nations publication, Sales No. E.96.IV.13), chap. I, resolution 1, annex II.

Közös elveink és kötelezettségvállalásaink

10. Az új Programot az Egyesült Nemzetek Alapokmányának céljai és elvei – köztük a nemzetközi jog tiszteletben tartása – vezérlik. A Program az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatán,¹ nemzetközi emberi jogi szerződéseken, a Millenniumi Nyilatkozaton² és a 2005. évi világcsúcstalálkozó eredményein³ alapul. A Program emellett más eszközökből (pl. a fejlődéshez való jogról szóló nyilatkozatból⁴) is táplálkozik.
11. Ismét megerősítjük valamennyi nagyobb ENSZ-konferencia és csúcstalálkozó eredményeit, amelyek szilárd alapot vetettek a fenntartható fejlesztés számára, és segítettek az új Program kialakításában. Ide tartoznak: a Riói Nyilatkozat a Környezetről és a Fejlődésről,⁵ a Fenntartható Fejlődés Csúcstalálkozó, a Társadalmi Fejlődésről Csúcstalálkozó, a Nemzetközi Népesedési és Fejlődési Konferencia által elfogadott Cselekvési Terv,⁶ a Pekingi Cselekvési Platform⁷ és a Fenntartható Fejlesztés ENSZ-konferencia („Rio+20”). Ismételten megerősítjük az ezen konferenciákat követő folyamatokat, többek között a legkevésbé fejlett országokról szóló negyedik ENSZ-konferencia, a kis fejlődő szigetállamokról szóló harmadik nemzetközi konferencia, a tengerparttal nem rendelkező fejlődő országokról szóló második ENSZ-konferencia, valamint a katasztrófakockázatok csökkentéséről szóló harmadik ENSZ-világkonferencia eredményeit is.
12. Ismételten megerősítjük a környezetről és fejlődésről szóló Riói Nyilatkozat valamennyi alapelvét, ide értve – többek között – a közös, de különböző mértékű felelősségnek a nyilatkozat 7. alapelvében megfogalmazott elvét.

¹ 217 A (III) határozat.

² 55/2. határozat

³ 60/1. határozat

⁴ 41/128. határozat, függelék.

⁵ *Jelentés a környezetről és a fejlődésről szóló ENSZ-konferenciáról, Rio de Janeiro, 1992. június 3–14.*, I. kötet, *A konferencia által elfogadott határozatok* (ENSZ-kiadás, ea. szám: E.93.I.8. és helyesbítés), I. határozat, I. függelék.

⁶ *Jelentés a nemzetközi népesedési és fejlődési konferenciáról, Kairó, 1994. szeptember 5–13.* (ENSZ-kiadás, ea. szám: E.95.XIII.18), I. fejezet, I. határozat, függelék.

⁷ *Jelentés a nőkről szóló negyedik világkonferenciáról, Peking, 1995. szeptember 4–15.* (ENSZ-kiadás, ea. szám: E.96.IV.13), I. fejezet, I. határozat, II. függelék.

13. The challenges and commitments identified at these major conferences and summits are interrelated and call for integrated solutions. To address them effectively, a new approach is needed. Sustainable development recognizes that eradicating poverty in all its forms and dimensions, combating inequality within and among countries, preserving the planet, creating sustained, inclusive and sustainable economic growth and fostering social inclusion are linked to each other and are interdependent.

Our world today

14. We are meeting at a time of immense challenges to sustainable development. Billions of our citizens continue to live in poverty and are denied a life of dignity. There are rising inequalities within and among countries. There are enormous disparities of opportunity, wealth and power. Gender inequality remains a key challenge. Unemployment, particularly youth unemployment, is a major concern. Global health threats, more frequent and intense natural disasters, spiralling conflict, violent extremism, terrorism and related humanitarian crises and forced displacement of people threaten to reverse much of the development progress made in recent decades. Natural resource depletion and adverse impacts of environmental degradation, including desertification, drought, land degradation, freshwater scarcity and loss of biodiversity, add to and exacerbate the list of challenges which humanity faces. Climate change is one of the greatest challenges of our time and its adverse impacts undermine the ability of all countries to achieve sustainable development. Increases in global temperature, sea level rise, ocean acidification and other climate change impacts are seriously affecting coastal areas and low-lying coastal countries, including many least developed countries and small island developing States. The survival of many societies, and of the biological support systems of the planet, is at risk.

13. E nagyobb konferenciák és csúcstalálkozók során felismert kihívások és kötelezettségvállalások egymással összefüggnek és átfogó megoldásokat igényelnek. Hatékony kezelésükhöz új megközelítésre van szükség. A fenntartható fejlesztés felismeri, hogy a szegénység valamennyi formájának felszámolása, az országokon belüli és országok közötti egyenlőtlenség leküzdése, a Föld megóvása, a tartós, mindenkire kiterjedő és fenntartható gazdasági gyarapodás megteremtése, valamint a társadalmi befogadás ösztönzése összefügg és kölcsönösen feltételezi egymást.

Világunk helyzete

14. A fenntartható fejlesztés napjainkban, közgyűlésünk alatt is, hatalmas kihívásokkal néz szembe. Állampolgáraink milliárdjai élnek folyamatosan szegénységben és emberhez méltatlan körülmények között. Az országokon belüli és az országok közötti egyenlőtlenség növekszik. Rendkívül nagy különbségeket tapasztalhatunk esélyek, vagyon és hatalom terén. A nemek közti egyenlőtlenség továbbra is az egyik legfontosabb kihívás. A munkanélküliség, különösen a fiatalokat érintő munkanélküliség az egyik legfőbb gondunk. A világméretű egészségügyi problémák, az egyre gyakoribb és nagyobb természeti katasztrófák, az elszabaduló konfliktusok, az erőszakos szélsőséges-ség, a terrorizmus, valamint az ezzel összefüggő humanitárius válság és az emberek erőszakos kitelepítése azzal a veszéllyel fenyeget, hogy az utóbbi évtizedek fejlesztési eredményei többségükben visszajukra fordulnak. A természeti erőforrások kimerítése és a környezetromlás kedvezőtlen hatásai, többek között az elsivatagosodás, az aszály, a talajpusztulás, a vízkészletek elapadása és a biológiai sokféleség csökkenése megdőbbszörözi és súlyosbítja az emberiség előtt álló kihívásokat. A klímaváltozás korunk egyik legnagyobb kihívása. Kedvezőtlen hatásai minden országban aláássák a fenntartható fejlődésre való képességet. A globális átlaghőmérséklet növekedése, a tengerszint emelkedése, az óceánok elsavasodása és a klímaváltozás egyéb hatásai súlyosan befolyásolják a tengerparti területeket és az alacsonyan fekvő tengerparti országokat, köztük több legkevesbé fejlett országot és kis fejlődő szigetállamot. Számos társadalom túlélése, Földünk biológiai fenntartó rendszereinek fennmaradása forog kockán.

15. It is also, however, a time of immense opportunity. Significant progress has been made in meeting many development challenges. Within the past generation, hundreds of millions of people have emerged from extreme poverty. Access to education has greatly increased for both boys and girls. The spread of information and communications technology and global interconnectedness has great potential to accelerate human progress, to bridge the digital divide and to develop knowledge societies, as does scientific and technological innovation across areas as diverse as medicine and energy.
16. Almost 15 years ago, the Millennium Development Goals were agreed. These provided an important framework for development and significant progress has been made in a number of areas. But the progress has been uneven, particularly in Africa, least developed countries, landlocked developing countries and small island developing States, and some of the Millennium Development Goals remain off-track, in particular those related to maternal, newborn and child health and to reproductive health. We recommit ourselves to the full realization of all the Millennium Development Goals, including the off-track Millennium Development Goals, in particular by providing focused and scaled-up assistance to least developed countries and other countries in special situations, in line with relevant support programmes. The new Agenda builds on the Millennium Development Goals and seeks to complete what they did not achieve, particularly in reaching the most vulnerable.
17. In its scope, however, the framework we are announcing today goes far beyond the Millennium Development Goals. Alongside continuing development priorities such as poverty eradication, health, education and food security and nutrition, it sets out a wide range of economic, social and environmental objectives. It also promises more peaceful and inclusive societies. It also, crucially, defines means of implementation. Reflecting the integrated approach that we have decided on, there are deep interconnections and many cross-cutting elements across the new Goals and targets.

15. Ugyanakkor korunk hatalmas lehetőségek kora is. Sokat haladtunk előre, számos fejlesztési kihívásnak sikerült megfelelnünk. A legutóbbi emberöltő alatt emberek százmilliói emelkedtek ki a mélyszegénységből. Az oktatáshoz való hozzáférés jelentősen nőtt, fiúknak, lányoknak egyaránt. Az információs és kommunikációs technológia elterjedése és a világméretű összekapcsolódás nagymértékben hozzájárulhat az emberi haladás felgyorsításához, a digitális szakadék áthidalásához, és a tudásalapú társadalmak kifejlesztéséhez, amint a tudományos és műszaki újítások is ezt eredményezik számos területen, az orvostudománytól az energetikáig.
16. Közel 15 évvel ezelőtt fogadtuk el a Milleniumi Fejlesztési Célokat. Ezek a célok fontos keretet adtak a fejlesztésnek, és számos területen jelentős előrehaladást értünk el. Ez az előrehaladás azonban egyenetlenül ment végbe, különösen Afrikában, a legkevésbé fejlett országokban, a tengerparttal nem rendelkező fejlődő országokban és a kis fejlődő szigetállamokban, és néhány, elsősorban az anyasággal, újszülöttekkel és a gyermekek egészségével, továbbá a reprodukív egészséggel kapcsolatos Milleniumi Fejlesztési Cél megvalósítása kisiklott. Ismét elkötelezzük magunkat, hogy valamennyi Milleniumi Fejlesztési Célt teljes mértékben elérünk, beleértve azokat, ahol legnagyobb a lemaradás; elsősorban úgy, hogy a kiemelt területekre fokozott mértékű támogatást nyújtunk a kevésbé fejlett országoknak és az egyéb okok miatt speciális helyzetben lévő országoknak. Az új Program a Milleniumi Fejlesztési Célokra épül és meg kívánja valósítani a még el nem ért célokat, különös figyelemmel a leginkább rászorulókra.
17. A ma bejelentésre kerülő Program hatókörét tekintve jóval felülmúlja a Milleniumi Fejlesztési Célokat. Fontos fejlesztési területeken, mint például a szegénység felszámolása, az egészség, az oktatás, valamint az élelmiszerbiztonság és a táplálkozás, folytatja az eddigi munkát, de ezen felül széleskörű gazdasági, társadalmi és környezeti célokat is kitűz és békésebb, befogadóbb társadalmakat ígér. Igen fontos vonása, hogy megvalósítási eszközöket is meghatároz. Az újonnan megfogalmazott célok közti alapvető kölcsönhatások és a feladatok közti számos átfedés a program tudatosan kialakított rendszerelvű problémaközelítést tükrözik.

The new Agenda

18. We are announcing today 17 Sustainable Development Goals with 169 associated targets which are integrated and indivisible. Never before have world leaders pledged common action and endeavour across such a broad and universal policy agenda. We are setting out together on the path towards sustainable development, devoting ourselves collectively to the pursuit of global development and of “win-win” cooperation which can bring huge gains to all countries and all parts of the world. We reaffirm that every State has, and shall freely exercise, full permanent sovereignty over all its wealth, natural resources and economic activity. We will implement the Agenda for the full benefit of all, for today’s generation and for future generations. In doing so, we reaffirm our commitment to international law and emphasize that the Agenda is to be implemented in a manner that is consistent with the rights and obligations of States under international law.
19. We reaffirm the importance of the Universal Declaration of Human Rights, as well as other international instruments relating to human rights and international law. We emphasize the responsibilities of all States, in conformity with the Charter of the United Nations, to respect, protect and promote human rights and fundamental freedoms for all, without distinction of any kind as to race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth, disability or other status.
20. Realizing gender equality and the empowerment of women and girls will make a crucial contribution to progress across all the Goals and targets. The achievement of full human potential and of sustainable development is not possible if one half of humanity continues to be denied its full human rights and opportunities. Women and girls must enjoy equal access to quality education, economic resources and political participation as well as equal opportunities with men and boys for employment, leadership and decision-making at all levels. We will work for a significant increase in investments to close the gender gap and strengthen support for institutions in relation to gender equality and the empowerment of women at the global, regional and national levels. All forms of discrimination and

Az új Program

18. A mai napon tizenhét fenntartható fejlesztési célt és 169, a célokhoz rendelt feladatot hirdetünk meg. Ezek összefüggenek, és egymástól elválaszthatatlanok. A világ vezetői ezt megelőzően még soha nem ígértek közös cselekvést és elköteleződést ilyen széleskörű és egyetemes érvényű program mentén. Együtt indulunk el a fenntartható fejlődés felé vezető úton, a globális fejlesztés és a kölcsönösen előnyös együttműködés melletti közös elköteleződéssel, ami minden ország és a világ minden része számára hatalmas nyereséget hozhat. Ismét megerősítjük, hogy minden állam vagyonát, természeti erőforrásait és gazdasági tevékenységét tekintve teljes és állandó szuverenitással rendelkezik, s e szuverenitását szabadon gyakorolhatja. A Programot mindannyiunk, a jelen és a jövő nemzedékek érdekében fogjuk megvalósítani. Ezáltal megerősítjük a nemzetközi jog iránti elkötelezettségünket és hangsúlyozzuk, hogy a Programot oly módon kell megvalósítani, hogy az összhangban legyen a nemzetközi jog hatálya alá tartozó államok jogaival és kötelezettségeivel.
19. Ismételten megerősítjük az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának és az egyéb, emberi jogokra és nemzetközi jogra vonatkozó nemzetközi okmányoknak a jelentőségét. Az ENSZ Alapokmányával összhangban hangsúlyozzuk az államok felelősségét abban, hogy mindenkre nézve ismerjék el, védjék és érvényesítsék az emberi jogokat és alapvető szabadságjogokat, minden, faj, bőrszín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más nézet, nemzeti és társadalmi származás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság vagy egyéb állapot alapján való megkülönböztetés nélkül.
20. A nemek közötti egyenlőség megvalósítása, valamint a nők és leányok szerepének megerősítése alapvetően fog hozzájárulni a célok és feladatok teljesítéséhez. Az emberi tehetség kiteljesedése és a fenntartható fejlődés megvalósulása nem lehetséges akkor, ha az emberiség felétől továbbra is megtagadjuk a minden embert megillető emberi jogokat és esélyeket. A nőknek és leányoknak egyenlő hozzáféréssel kell rendelkezniük a minőségi oktatáshoz, gazdasági erőforrásokhoz és a politikában való részvételhez, valamint a férfiakkal és fiúkkal egyenlő esélyeket kell számukra biztosítani a munkavállalásban, a vezetésben és a döntéshozatal valamennyi szintjén. Azért fogunk dolgozni, hogy jelentősen emelkedjen a nemek közötti aránytalanság megszüntetése érdekében létrejövő beru-

violence against women and girls will be eliminated, including through the engagement of men and boys. The systematic mainstreaming of a gender perspective in the implementation of the Agenda is crucial.

21. The new Goals and targets will come into effect on 1 January 2016 and will guide the decisions we take over the next 15 years. All of us will work to implement the Agenda within our own countries and at the regional and global levels, taking into account different national realities, capacities and levels of development and respecting national policies and priorities. We will respect national policy space for sustained, inclusive and sustainable economic growth, in particular for developing States, while remaining consistent with relevant international rules and commitments. We acknowledge also the importance of the regional and subregional dimensions, regional economic integration and interconnectivity in sustainable development. Regional and subregional frameworks can facilitate the effective translation of sustainable development policies into concrete action at the national level.
22. Each country faces specific challenges in its pursuit of sustainable development. The most vulnerable countries and, in particular, African countries, least developed countries, landlocked developing countries and small island developing States, deserve special attention, as do countries in situations of conflict and post-conflict countries. There are also serious challenges within many middle-income countries.
23. People who are vulnerable must be empowered. Those whose needs are reflected in the Agenda include all children, youth, persons with disabilities (of whom more than 80 per cent live in poverty), people living with HIV/AIDS, older persons, indigenous peoples, refugees and internally displaced persons and migrants. We resolve to take further effective measures and actions, in conformity with international law, to remove obstacles and constraints, strengthen support and meet the

házások száma, továbbá, hogy növeljük a nemek közötti egyenlőséggel és a nők globális, regionális és nemzeti szintű szerepének megerősítésével foglalkozó intézmények támogatását. Meg fogjuk szüntetni, a nők és leányok hátrányos megkülönböztetése és az ellenük irányuló erőszak minden formáját, többek között a férfiak és fiúk részvételével történőket is. A Program megvalósításához elengedhetetlenül fontos a nemek közötti egyenlőség perspektívájának módszeres előtérbe helyezése.

21. Az új célkitűzések és feladatok 2016. január 1-én lépnek hatályba és meghatározzák a következő 15 évben meghozandó döntéseinket. Mindannyian azon fogunk dolgozni, hogy megvalósítsuk a Programot mind a saját országunkban, mind regionális és globális szinten, figyelembe véve a különböző nemzeti sajátosságokat, lehetőségeket és a fejlődés szintjét, valamint tiszteletben tartva a nemzeti stratégiákat és prioritásokat. Tiszteletben tartjuk az államok politikai mozgásterét a tartós, befogadó és fenntartható fejlesztés területén, különösen a fejlődő országok esetében, mindvégig következetesen betartva a vonatkozó nemzetközi szabályokat és kötelezettségeket. Tudomásul vesszük, hogy a regionális és szubregionális lépték, a regionális gazdasági integráció és kapcsolatrendszer fontos szerepet játszik a fenntartható fejlesztésben. A regionális és szubregionális keretprogramok hatékonyan elősegíthetik a fenntartható fejlesztési politika konkrét, nemzeti szintű megvalósítását.
22. Az országok eltérő kihívásokkal szembesülnek a fenntartható fejlesztés végrehajtása során. A legsebezhetőbb országok, különösen az afrikai országok, a legkevésbé fejlett országok, a tengerparttal nem rendelkező fejlődő országok és a kis fejlődő szigetállamok megkülönböztetett figyelmet érdemelnek, csakúgy, mint a konfliktushelyzetben és a konfliktus utáni helyzetben lévő országok. Számos közepes jövedelemmel rendelkező országban is komoly kihívások vannak.
23. A kiszolgáltatott helyzetben lévő embereket helyzetbe kell hozni. A Program a gyerekek, a fiatalok, a fogyatékkal élő személyek (akiknek több mint 80 százaléka szegénységben él), a HIV/AIDS fertőzöttek, az idősek, az öslakosok, a menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek és vándormunkások szükségleteit nevesíti. Eltökéltük, hogy a nemzetközi joggal összhangban további hatékony intézkedéseket és lépéseket teszünk az akadályok és korlátok megszüntetése érdekében,

special needs of people living in areas affected by complex humanitarian emergencies and in areas affected by terrorism.

24. We are committed to ending poverty in all its forms and dimensions, including by eradicating extreme poverty by 2030. All people must enjoy a basic standard of living, including through social protection systems. We are also determined to end hunger and to achieve food security as a matter of priority and to end all forms of malnutrition. In this regard, we reaffirm the important role and inclusive nature of the Committee on World Food Security and welcome the Rome Declaration on Nutrition and the Framework for Action.⁸ We will devote resources to developing rural areas and sustainable agriculture and fisheries, supporting smallholder farmers, especially women farmers, herders and fishers in developing countries, particularly least developed countries.

25. We commit to providing inclusive and equitable quality education at all levels – early childhood, primary, secondary, tertiary, technical and vocational training. All people, irrespective of sex, age, race or ethnicity, and persons with disabilities, migrants, indigenous peoples, children and youth, especially those in vulnerable situations, should have access to life-long learning opportunities that help them to acquire the knowledge and skills needed to exploit opportunities and to participate fully in society. We will strive to provide children and youth with a nurturing environment for the full realization of their rights and capabilities, helping our countries to reap the demographic dividend, including through safe schools and cohesive communities and families.

26. To promote physical and mental health and well-being, and to extend life expectancy for all, we must achieve universal health coverage and

⁸ World Health Organization, document EB 136/8, annexes I and II.

növeljük a támogatást és figyelembe vesszük a komplex humanitárius vészhelyzettel és terrorizmussal érintett területeken élő emberek speciális szükségleteit.

24. Elköteleztünk magunkat, hogy 2030-ra véget vetünk a szegénység valamennyi formájának és vetületének, beleértve a mélyszegénység felszámolását is. Minden ember életének el kell érnie egy alapvető színvonalat, többek között a szociális védelmi rendszerek révén. Eltökéltünk, hogy megszüntessük az éhezést és prioritásként kezeljük az élelmiszerbiztonságot, valamint véget vessünk az alultápláltság minden formájának. Ebben a vonatkozásban ismételten megerősítjük a Világélelmezési Biztonsági Bizottság fontos szerepét és mindenkre kiterjedő jellegét, valamint üdvözljük a Táplálkozásról szóló Római Nyilatkozatot és az ahhoz kapcsolódó cselekvési kerettervet.⁸ Forrásokat szentelünk a vidéki területek fejlesztésére és a fenntartható mezőgazdaságra és halászatra, valamint a fejlődő és elsősorban a legkevésbé fejlett országok kisgazdái, közöttük is kiemelten a női gazdálkodók, pásztorok és halászok támogatására.
25. Elkötelezzük magunkat, hogy az egyenlőség alapján álló, befogadó, minőségi oktatást nyújtunk valamennyi szinten – a kora gyermekkorban, alap-, közép-, és felsőszinten, a gyakorlati és a szakképzés során. Nemre, korra, fajra, vagy etnikai hovatartozásra való tekintet nélkül minden ember számára, csakúgy, mint a fogyatékkal élő személyek, vándormunkások, öslakosok, gyermekek és fiatalok, és különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévők számára lehetőséget kell teremteni az élethosszig tartó tanulásra, amely elősegíti a lehetőségeik kiaknázásához és a teljes körű társadalmi szerepvállaláshoz szükséges tudás és képességek elsajátítását. Törekszünk arra, hogy a gyerekeknek és a fiataloknak támogató környezetet biztosítsunk a jogaik és képességeik teljes érvényesítéséhez, ezzel segítjük országainkat a demográfiai előnyök kihasználásában, többek között a biztonságos iskolákon és az összetartó közösségeken és családokon keresztül.
26. A testi és lelki egészség, valamint a jólét megteremtése, illetve a várható élettartam mindenkit érintő növelése érdekében meg kell valósítani

⁸ World Health Organization, document EB 136/8, annexes I and II.

access to quality health care. No one must be left behind. We commit to accelerating the progress made to date in reducing newborn, child and maternal mortality by ending all such preventable deaths before 2030. We are committed to ensuring universal access to sexual and reproductive health-care services, including for family planning, information and education. We will equally accelerate the pace of progress made in fighting malaria, HIV/AIDS, tuberculosis, hepatitis, Ebola and other communicable diseases and epidemics, including by addressing growing anti-microbial resistance and the problem of unattended diseases affecting developing countries. We are committed to the prevention and treatment of non-communicable diseases, including behavioural, developmental and neurological disorders, which constitute a major challenge for sustainable development.

27. We will seek to build strong economic foundations for all our countries. Sustained, inclusive and sustainable economic growth is essential for prosperity. This will only be possible if wealth is shared and income inequality is addressed. We will work to build dynamic, sustainable, innovative and people-centred economies, promoting youth employment and women's economic empowerment, in particular, and decent work for all. We will eradicate forced labour and human trafficking and end child labour in all its forms. All countries stand to benefit from having a healthy and well-educated workforce with the knowledge and skills needed for productive and fulfilling work and full participation in society. We will strengthen the productive capacities of least developed countries in all sectors, including through structural transformation. We will adopt policies which increase productive capacities, productivity and productive employment; financial inclusion; sustainable agriculture, pastoralist and fisheries development; sustainable industrial development; universal access to affordable, reliable, sustainable and modern energy services; sustainable transport systems; and quality and resilient infrastructure.

az egészségbiztosításhoz és a minőségi egészségügyi ellátáshoz való általános hozzáférést. Senki sem maradhat ki. Elkötelezzük magunkat arra, hogy felgyorsítjuk az újszülöttek, gyermekek és anyák halandósági rátájának csökkentésében eddig elért haladást és 2030-ra kiküszöbölünk minden őket érintő megelőzhető halálesetet. Elkötelezzük magunkat arra, hogy mindenki számára hozzáférést biztosítunk a szexuális és a reprodukív egészségügyi szolgáltatásokhoz, beleértve a családtervezést, a felvilágosítást és az oktatást. Ugyanígy fel kívánjuk gyorsítani a malária, HIV/AIDS, tuberkulózis, hepatitisz, ebola és egyéb fertőző betegségek és járványok elleni harc haladási ütemét; utóbbiak között foglalkozni kívánunk az antimikrobiális rezisztenciával és a fejlődő országokat érintő kezeletlen betegségek problémájával. Elköteleztünk vagyunk a nem fertőző betegségek, többek között a viselkedési, fejlődési és idegrendszeri zavarok megelőzése és kezelése mellett, melyek komoly kihívást jelentenek a fenntartható fejlesztés számára.

27. Törekszünk arra, hogy országaink mindegyike számára erős gazdasági alapokat teremtsünk. A jólét elengedhetetlen feltétele a tartós, mindenkire kiterjedő és fenntartható gazdasági gyarapodás. Mindezt azonban csak úgy érhetjük el, ha a javakat megosztjuk, a jövedelmek egyenlőtlensége ellen pedig fellépünk. Olyan dinamikus, fenntartható, innovatív és emberközpontú gazdaságok létrehozásán munkálkodunk, amelyek kiváltképp a fiatalok foglalkoztatását és a nők gazdasági szerepvállalását ösztönzik, valamint elősegítik, hogy mindenki tisztességes munkához juthasson. Felszámoljuk a kényszermunkát és az emberkereskedelmet, valamint véget vetünk a gyermekmunka valamennyi formájának. Minden ország számára hasznos, ha egészséges, az alkotó és kiteljesedést biztosító munkához és a társadalomban való teljes értékű részvételhez szükséges tudással és készségekkel rendelkező, jól képzett munkaerőt tudhat magáénak. Valamennyi ágazatban megerősítjük a legkevesbé fejlett országok termelőképességét, többek között szerkezeti átalakítások véghezvitelével. Olyan politikákat fogunk elfogadni, amelyek növelik a termelőképességet, a termelékenységét és erősítik a hatékony foglalkoztatást; előmozdítják a pénzügyi szolgáltatásokhoz való széleskörű hozzáférést, fokozzák a fenntartható fejlesztést a mezőgazdasági, az állattenyésztési és a halászati ágazatban, valamint az iparban, továbbá elősegítik, hogy mindenki hozzáférhessen a megfizethető, megbízható, fenntartható és korszerű

28. We commit to making fundamental changes in the way that our societies produce and consume goods and services. Governments, international organizations, the business sector and other non-State actors and individuals must contribute to changing unsustainable consumption and production patterns, including through the mobilization, from all sources, of financial and technical assistance to strengthen developing countries' scientific, technological and innovative capacities to move towards more sustainable patterns of consumption and production. We encourage the implementation of the 10Year Framework of Programmes on Sustainable Consumption and Production Patterns. All countries take action, with developed countries taking the lead, taking into account the development and capabilities of developing countries.
29. We recognize the positive contribution of migrants for inclusive growth and sustainable development. We also recognize that international migration is a multidimensional reality of major relevance for the development of countries of origin, transit and destination, which requires coherent and comprehensive responses. We will cooperate internationally to ensure safe, orderly and regular migration involving full respect for human rights and the humane treatment of migrants regardless of migration status, of refugees and of displaced persons. Such cooperation should also strengthen the resilience of communities hosting refugees, particularly in developing countries. We underline the right of migrants to return to their country of citizenship, and recall that States must ensure that their returning nationals are duly received.
30. States are strongly urged to refrain from promulgating and applying any unilateral economic, financial or trade measures not in accordance with international law and the Charter of the United Nations that impede the

energiaszolgáltatásokhoz, a fenntartható közlekedési rendszerekhez, illetve a minőségi és teherbíró infrastruktúrához.

28. Vállaljuk, hogy alapjaiban változtatjuk meg társadalmaink termelési és fogyasztási szokásait. A fenntarthatatlan fogyasztás és termelés átalakításában részt kell vállalniuk a kormányoknak, a nemzetközi szervezeteknek, az üzleti szektornak, egyéb nem kormányzati szereplőknek, és a magánszemélyeknek is; többek között oly módon is, hogy minden lehetséges forrást felhasználva pénzügyi és technikai segítséget nyújtanak a fejlődő országok számára azzal a céllal, hogy megerősítsék ezen országoknak a fenntarthatóbb fogyasztás és termelés irányába történő elmozdulását szolgáló tudományos, technológiai és innovációs képességeit. Szorgalmazzuk a fenntartható fogyasztás és termelés 10 éves keretprogramjának végrehajtását. Valamennyi országot cselekvésre buzdítunk, kiváltképp a fejlett országokat, míg a fejlődő országokat fejlettségük és lehetőségeik mértékében.
29. Elismerjük a vándorló és ingázó munkások hozzájárulását a mindenre kiterjedő gyarapodáshoz és a fenntartható fejlesztéshez. Egyetértünk azzal, hogy a nemzetközi el- és bevándorlás olyan többdimenziós valóság, amely mind a származási, mind a tranzit- és célország fejlesztése szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír, valamint következetes és átfogó megoldást igényel. Nemzetközi összefogás révén megteremtjük a biztonságos és rendezett költözés és ingázás kereteit, ahol az emberi jogok teljes körű tiszteletben tartása és az emberséges bánásmód biztosított mind a migránsok számára, bevándorló státuszuktól függetlenül, mind pedig a menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára. Ennek az összefogásnak egyben meg kell erősítenie a menekülteket befogadó közösségek teherbírását is, kiváltképp, ha fejlődő országokról van szó. Hangsúlyozzuk az elvándorlók azon jogát, hogy visszatérhessenek az állampolgárságuk szerinti országba és felszólítjuk az államokat, hogy biztosítsák a visszatérők megfelelő visszafogadását.
30. Nyomatékosan kérjük az államokat, hogy tartózkodjanak minden olyan egyoldalú gazdasági, pénzügyi vagy kereskedelmi intézkedés bevezetésétől vagy alkalmazásától, amely nincs összhangban a nemzetközi joggal és az Egyesült Nemzetek Alapokmányával, vagy amely

full achievement of economic and social development, particularly in developing countries.

31. We acknowledge that the United Nations Framework Convention on Climate Change⁹ is the primary international, intergovernmental forum for negotiating the global response to climate change. We are determined to address decisively the threat posed by climate change and environmental degradation. The global nature of climate change calls for the widest possible international cooperation aimed at accelerating the reduction of global greenhouse gas emissions and addressing adaptation to the adverse impacts of climate change. We note with grave concern the significant gap between the aggregate effect of parties' mitigation pledges in terms of global annual emissions of greenhouse gases by 2020 and aggregate emission pathways consistent with having a likely chance of holding the increase in global average temperature below 2 degrees Celsius, or 1.5 degrees Celsius above preindustrial levels.

32. Looking ahead to the twenty-first session of the Conference of the Parties in Paris, we underscore the commitment of all States to work for an ambitious and universal climate agreement. We reaffirm that the protocol, another legal instrument or agreed outcome with legal force under the Convention applicable to all parties shall address in a balanced manner, inter alia, mitigation, adaptation, finance, technology development and transfer and capacity-building; and transparency of action and support.

33. We recognize that social and economic development depends on the sustainable management of our planet's natural resources. We are therefore determined to conserve and sustainably use oceans and seas, freshwater resources, as well as forests, mountains and drylands and to protect biodiversity, ecosystems and wildlife. We are also determined to promote sustainable tourism, to tackle water scarcity and water pollution,

⁹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 1771, No. 30822.

megakadályozza – kiváltképp a fejlődő országokban – a gazdasági és társadalmi fejlesztés teljes körű megvalósítását.

31. Elismerjük, hogy az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye⁹ az éghajlatváltozás elleni globális fellépés egyeztetésének elsődleges nemzetközi és kormányközi fóruma. Eltökélt szándékunk, hogy határozott lépéseket tegyünk a klímaváltozás és a környezetkárosodás által előidézett fenyegetés leküzdése érdekében. Az éghajlatváltozás olyan világméretű probléma, amely az üvegházhatást okozó gázok világméretű kibocsátásának gyorsabb csökkentésére és az éghajlatváltozás káros hatásaihoz történő alkalmazkodás előmozdítására irányuló, a lehető legszélesebb körű nemzetközi összefogást tesz szükségessé. Mélyszéles aggodalommal kell látnunk, hogy jelentős eltérés van az üvegházhatást okozó gázok globális éves kibocsátásának 2020-ig való mérséklésére tett vállalások összesített hatása és azon célkitűzés között, hogy a globális felmelegedést 2 Celsius fok alatt tartsuk, illetve megakadályozzuk, hogy a globális átlaghőmérséklet 1,5 Celsius fokkal meghaladja az iparosodás előtti szintet.
32. Várákozással tekintünk a Részes Felek Konferenciájának Párizsban megrendezésre kerülő huszonegyedik ülésére, hangsúlyozva valamennyi állam elkötelezettségét aziránt, hogy nagyszabású és egyetemes klíma-megállapodás szülessék. Ismételten leszögezzük, hogy a jegyzőkönyv, újabb jogintézmény, vagy kötelező erővel bíró megállapodás, amely az Egyezmény hatálya alatt az összes félre alkalmazandó lesz, többek között a következő területekre kell, hogy arányosan kitérjen: a globális felmelegedés megállítása, a változásokhoz való alkalmazkodás, finanszírozás, technológia-fejlesztés, transzfer- és kapacitásépítés; valamint az intézkedések és a támogatások átláthatósága.
33. Elismerjük, hogy a társadalmi és gazdasági fejlődés a bolygónk természeti erőforrásaival történő fenntartható gazdálkodás függvénye. Ezért eltökélt szándékunk, hogy megóvjuk, és fenntartható módon használjuk az óceánokat és tengereket, az édesvízkészleteket, valamint az erdőket, hegyeket és száraz tájakat, továbbá, hogy megvédjük a biológiai sokféleséget, az ökoszisztémákat, a vadon élő állatokat és növényeket. Ezen

⁹ Az Egyesült Nemzetek Szerződéseinek Tára, 1771. kötet, 30822. szám.

to strengthen cooperation on desertification, dust storms, land degradation and drought and to promote resilience and disaster risk reduction. In this regard, we look forward to the thirteenth meeting of the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity to be held in Mexico.

34. We recognize that sustainable urban development and management are crucial to the quality of life of our people. We will work with local authorities and communities to renew and plan our cities and human settlements so as to foster community cohesion and personal security and to stimulate innovation and employment. We will reduce the negative impacts of urban activities and of chemicals which are hazardous for human health and the environment, including through the environmentally sound management and safe use of chemicals, the reduction and recycling of waste and the more efficient use of water and energy. And we will work to minimize the impact of cities on the global climate system. We will also take account of population trends and projections in our national rural and urban development strategies and policies. We look forward to the upcoming United Nations Conference on Housing and Sustainable Urban Development to be held in Quito.

35. Sustainable development cannot be realized without peace and security; and peace and security will be at risk without sustainable development. The new Agenda recognizes the need to build peaceful, just and inclusive societies that provide equal access to justice and that are based on respect for human rights (including the right to development), on effective rule of law and good governance at all levels and on transparent, effective and accountable institutions. Factors which give rise to violence, insecurity and injustice, such as inequality, corruption, poor governance and illicit financial and arms flows, are addressed in the Agenda. We must redouble our efforts to resolve or prevent conflict and to support post-conflict countries, including through ensuring that women have a role in peacebuilding and State-building. We call for further effective measures

túl elkötelezzük magunkat a fenntartható turizmus népszerűsítése iránt, készek vagyunk megoldani a vízhiány és vízszennyezés problémáját, fokozni az összefogást az elsivatagosodás, a porviharok, a talajromlás és az aszály elleni küzdelemben, valamint kiemelten támogatni az álló- és alkalmazkodóképesség megteremtését és a katasztrófák kockázatának csökkentését. Ennek kapcsán várakozással tekintünk a biológiai sokféleségről szóló egyezmény részes feleinek Mexikóban megrendezésre kerülő tizedharmadik konferenciája elé.

34. Elismerjük, hogy a fenntartható településfejlesztés és gazdálkodás népeink életminősége szempontjából alapvető fontosságú. Együttműködünk az önkormányzatokkal és a helyi közösségekkel városaink és településeink tervezése és megújítása terén, hogy erősítsük a közösségi összetartást és a személyes biztonságot, és ösztönözzük az innovációt és a foglalkoztatást. Mérsékeljük a városi élet és az emberi egészségre és a környezetre ártalmas vegyi anyagok kedvezőtlen hatásait, többek között a vegyi anyagok környezetvédelmi szempontból megfelelő kezelésével és biztonságos felhasználásával, a hulladék csökkentésével és újrafeldolgozásával, valamint hatékonyabb víz- és energia felhasználással. A lehető legkisebb mértékűre csökkentjük a városok globális éghajlati viszonyokra gyakorolt hatását. A nemzeti vidék- és településfejlesztési stratégiák és szakpolitikák kialakítása során figyelembe vesszük a népesedési folyamatokat és az azokkal kapcsolatos előrejelzéseket. Várakozással tekintünk a Quitoban nemsokára megrendezésre kerülő ENSZ konferenciára a Lakásügyről és a Fenntartható Településfejlesztésről.
35. Béke és biztonság nélkül nem valósítható meg fenntartható fejlesztés; ugyanakkor a béke és a biztonság törekény marad fenntartható fejlesztés nélkül. Az új Program elismeri, hogy olyan békés, igazságos, befogadó társadalmak létrehozására van szükség, amelyek mindenkinek egyenlő hozzáférést biztosítanak az igazságszolgáltatáshoz, és amelyek az emberi jogok – többek között a fejlődéshez való jog – tiszteletben tartásán, a tényleges jogállamiságon, a valamennyi szinten felelős kormányzáson, valamint az átlátható, hatékony és elszámoltatható intézményeken nyugszanak. A Program kitér az olyan – erőszakot, bizonytalanságot és igazságtalanságot előidéző – tényezőkre, mint az egyenlőtlenség, a korrupció, a nem megfelelő kormányzás, a jogellenes pénz- és fegyvermozgások. Meg kell sokszoroznunk erőfeszítéseinket, hogy megoldjuk és

and actions to be taken, in conformity with international law, to remove the obstacles to the full realization of the right of self-determination of peoples living under colonial and foreign occupation, which continue to adversely affect their economic and social development as well as their environment.

36. We pledge to foster intercultural understanding, tolerance, mutual respect and an ethic of global citizenship and shared responsibility. We acknowledge the natural and cultural diversity of the world and recognize that all cultures and civilizations can contribute to, and are crucial enablers of, sustainable development.
37. Sport is also an important enabler of sustainable development. We recognize the growing contribution of sport to the realization of development and peace in its promotion of tolerance and respect and the contributions it makes to the empowerment of women and of young people, individuals and communities as well as to health, education and social inclusion objectives.
38. We reaffirm, in accordance with the Charter of the United Nations, the need to respect the territorial integrity and political independence of States.

Means of implementation

39. The scale and ambition of the new Agenda requires a revitalized Global Partnership to ensure its implementation. We fully commit to this. This Partnership will work in a spirit of global solidarity, in particular solidarity with the poorest and with people in vulnerable situations. It will facilitate an intensive global engagement in support of implementation of all the Goals and targets, bringing together Governments, the private sector, civil society, the United Nations system and other actors and mobilizing all available resources.

megelőzzük a konfliktusokat, valamint, hogy támogassuk a konfliktust elszenvedett országokat, többek között azáltal, hogy a nők számára is biztosítunk szerepet a béketeremtésben és az államépítésben. További hatékony, a nemzetközi joggal összhangban álló intézkedések meghozatalát szorgalmazzuk annak érdekében, hogy a gazdasági és társadalmi fejlődésre, valamint a környezetre káros módon ható gyarmati elnyomás és idegen megszállás alatt élő népek önrendelkezési jogának teljes körű érvényesülése útjában álló akadályokat felszámolhassuk.

36. Ígéretet teszünk arra, hogy támogatjuk a kultúrák közötti megértést, türelmet, kölcsönös tiszteletet, valamint a globális polgárság és a közös felelősség etikáját. Elismerjük a világ természeti és kulturális sokféleségét és hitet teszünk amellett, hogy minden kultúra és civilizáció hozzájárulhat a fenntartható fejlődéshez, sőt, annak lényegi előmozdítója lehet.
37. A sport ugyancsak fontos tényező a fenntartható fejlődés előmozdításában. Elismerjük, hogy a sport egyre nagyobb szerepet játszik a fejlődés és a béke megvalósításában azáltal, hogy a toleranciát és a tiszteletet hirdeti, elősegíti a nők és a fiatalok, az egyének és közösségek részvételi lehetőségeit, valamint támogatja az egészségügyi, oktatási és társadalmi befogadási célkitűzéseket.
38. Ismételten leszögezzük, hogy – az Egyesült Nemzetek Alapokmányával összhangban – tiszteletben kell tartani az államok területi integritását és politikai függetlenségét.

A program megvalósításának eszközei

39. Az új Program léptéke és magas elvárásai a végrehajtás biztosítása érdekében megújult globális partnerség létrehozását követelik meg. Ez iránt teljes mértékben elkötelezettek vagyunk. E partnerség a globális szolidaritás, különösen a legszegényebb és kiszolgáltatott helyzetben lévő emberek iránti szolidaritás szellemében fog működni. Világszerte elő fogja segíteni az élénk részvételt valamennyi cél és feladat végrehajtásának támogatásával, összefogja a kormányzatokat, a magánszférát, a civil társadalmat, az Egyesült Nemzetek Szervezetét, valamint egyéb szereplőket, illetve mozgósít minden rendelkezésre álló forrást.

40. The means of implementation targets under Goal 17 and under each Sustainable Development Goal are key to realizing our Agenda and are of equal importance with the other Goals and targets. The Agenda, including the Sustainable Development Goals, can be met within the framework of a revitalized Global Partnership for Sustainable Development, supported by the concrete policies and actions as outlined in the outcome document of the third International Conference on Financing for Development, held in Addis Ababa from 13 to 16 July 2015. We welcome the endorsement by the General Assembly of the Addis Ababa Action Agenda,¹⁰ which is an integral part of the 2030 Agenda for Sustainable Development. We recognize that the full implementation of the Addis Ababa Action Agenda is critical for the realization of the Sustainable Development Goals and targets.
41. We recognize that each country has primary responsibility for its own economic and social development. The new Agenda deals with the means required for implementation of the Goals and targets. We recognize that these will include the mobilization of financial resources as well as capacity-building and the transfer of environmentally sound technologies to developing countries on favourable terms, including on concessional and preferential terms, as mutually agreed. Public finance, both domestic and international, will play a vital role in providing essential services and public goods and in catalysing other sources of finance. We acknowledge the role of the diverse private sector, ranging from micro-enterprises to cooperatives to multinationals, and that of civil society organizations and philanthropic organizations in the implementation of the new Agenda.
42. We support the implementation of relevant strategies and programmes of action, including the Istanbul Declaration and Programme of Action,¹¹ the SIDS Accelerated Modalities of Action (SAMOA) Pathway¹² and the

¹⁰ The Addis Ababa Action Agenda of the Third International Conference on Financing for Development (Addis Ababa Action Agenda), adopted by the General Assembly on 27 July 2015 (resolution 69/313, annex).

¹¹ *Report of the Fourth United Nations Conference on the Least Developed Countries, Istanbul, Turkey, 9–13 May 2011 (A/CONF.219/7)*, chaps. I and II.

¹² Resolution 69/15, annex.

40. A 17. számú Cél és minden egyes Fenntartható Fejlesztési Cél eszközszerrendszere kulcsfontosságú a Program megvalósításához, és ugyanolyan fontos, mint a többi cél és feladat. A Program és vele a Fenntartható Fejlesztési Célok megvalósíthatók a fenntartható fejlesztés érdekében megújított globális partnerség keretében, a – 2015. július 13. és 16. között Addisz-Abeában tartott – harmadik ENSZ fejlődés-finanszírozási konferencia záródokumentumában vázolt konkrét stratégiák és intézkedések támogatásával. Üdvözöljük, hogy a Közgyűlés jóváhagyta az Addisz-Abeba Intézkedési Programot,¹⁰ amely a 2030. évi Fenntartható Fejlesztésről szóló Program szerves részét képezi. Elismerjük, hogy az Addisz-Abeba Intézkedési Program maradéktalan megvalósítása döntő jelentőségű a Fenntartható Fejlesztési Célok és feladatok megvalósítása szempontjából.
41. Elismerjük, hogy saját gazdasági és társadalmi fejlődéséért minden állam elsődlegesen maga felelős. Az új Program foglalkozik a célok és feladatok megvalósításához szükséges eszközökkel. Elismerjük, hogy ez magában foglalja pénzügyi források mozgósítását, valamint oktatást, továbbképzést, és a környezetbarát technológiák előnyös feltételekkel, így kölcsönösen elfogadott koncessziós és kedvezményes feltételekkel történő átadását is a fejlődő országok számára. Az állami finanszírozás – nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt – létfontosságú szerepet fog játszani az alapvető szolgáltatások és közjavak biztosításában és a finanszírozás egyéb forrásainak ösztönzésében és bevonásában. Elismerjük a sokszínű magánszféra különböző szereplőinek jelentőségét – kezdve a mikro vállalkozásoktól, a szövetkezeteken át a multinacionális cégekig –, valamint a társadalmi és emberbaráti szervezetek szerepét az új Program megvalósításában.
42. Támogatjuk az érintett stratégiák és programok – így többek között az Isztambuli Nyilatkozat és Akcióprogram,¹¹ a kis fejlődő szigetállamok (SIDS) gyorsított cselekvési terve (SAMOA)¹² és a Bécsi Akcióprogram a

¹⁰ A fejlődés finanszírozásáról szóló harmadik nemzetközi konferencia Addisz-Abeba Intézkedési Programja (Addisz-Abeba Intézkedési Program), amelyet a Közgyűlés 2015. július 27-én fogadott el (69/313 határozat, melléklet).

¹¹ Jelentés a legkevesbé fejlett országokról szóló negyedik ENSZ-konferenciáról. Isztambul, Törökország, 2011. május 9–13. (A/CONF.219/7), I és II. fejezet.

¹² 69/15 Határozat, melléklet.

Vienna Programme of Action for Landlocked Developing Countries for the Decade 2014–2024,¹³ and reaffirm the importance of supporting the African Union’s Agenda 2063 and the programme of the New Partnership for Africa’s Development,¹⁴ all of which are integral to the new Agenda. We recognize the major challenge to the achievement of durable peace and sustainable development in countries in conflict and post-conflict situations.

43. We emphasize that international public finance plays an important role in complementing the efforts of countries to mobilize public resources domestically, especially in the poorest and most vulnerable countries with limited domestic resources. An important use of international public finance, including official development assistance (ODA), is to catalyse additional resource mobilization from other sources, public and private. ODA providers reaffirm their respective commitments, including the commitment by many developed countries to achieve the target of 0.7 per cent of gross national income for official development assistance (ODA/GNI) to developing countries and 0.15 per cent to 0.2 per cent of ODA/GNI to least developed countries.
44. We acknowledge the importance for international financial institutions to support, in line with their mandates, the policy space of each country, in particular developing countries. We recommit to broadening and strengthening the voice and participation of developing countries – including African countries, least developed countries, landlocked developing countries, small island developing States and middle-income countries – in international economic decision-making, norm-setting and global economic governance.
45. We acknowledge also the essential role of national parliaments through their enactment of legislation and adoption of budgets and their role in ensuring accountability for the effective implementation of our commitments. Governments and public institutions will also work closely on

¹³ Resolution 69/137, annex II.

¹⁴ A/57/304, annex.

tengerparttal nem rendelkező fejlődő országokért 2014-2024¹³ – megvalósítását, és megerősítjük az Afrikai Unió Program 2063 és az Új Partnerség Afrika Fejlesztéséért¹⁴ támogatásának fontosságát, mivel ezek mind az új Program szerves részét képezik. Elismerjük, hogy nagy kihívást jelent a tartós béke és a fenntartható fejlődés megteremtése a konfliktus által sújtott, vagy konfliktus utáni helyzetben lévő országokban.

43. Hangsúlyozzuk a nemzetközi közfinanszírozás jelentőségét az egyes országok saját állami forrásainak mozgósítása során a nemzeti kormányok erőfeszítései kiegészítésében, különösen a korlátozott hazai forrásokkal rendelkező legszegényebb és legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő országok esetében. A nemzetközi közfinanszírozás, köztük a hivatalos fejlesztési segítségnyújtás (ODA) alkalmas arra, hogy serkentse az egyéb köz- és magánforrásokból származó erőforrások további mozgósítását. A hivatalos fejlesztési segítséget nyújtók megerősítik kötelezettségvállalásaikat, köztük a számos fejlett ország által tett kötelezettségvállalást arra, hogy bruttó nemzeti jövedelmük 0,7 %-át (ODA/GNI) a fejlődő országok, 0,15%-0,2%-át pedig a legkevésbé fejlett országok hivatalos fejlesztési segítségére fordítják.
44. Hangsúlyozzuk annak fontosságát, hogy a nemzetközi pénzügyi szervezetek – összhangban felhatalmazásukkal és megbízatásukkal – támogassák az egyes országok, különösen a fejlődő országok szakpolitikai mozgásterének kihasználását. Ismételten elkötelezzük magunkat a fejlődő országok – köztük az afrikai országok, a legkevésbé fejlett országok, a tengerparttal nem rendelkező fejlődő országok, a kis fejlődő szigetállamok és a közepes jövedelmű országok – gazdasági döntéshozatalban, jogalkotásban és a globális gazdasági irányításban való véleménynyilvánításának és részvételének kiszélesítése és megerősítése mellett.
45. Elismerjük továbbá a nemzeti parlamentek meghatározó szerepét a jogszabályok megalkotásában és a költségvetés elfogadásában, valamint kötelezettségvállalásaink hatékony megvalósításának ellenőrzésében. A kormányzatok és közintézmények a Program megvalósításában a

¹³ 69/137 Határozat, II. melléklet.

¹⁴ A/57/304, melléklet.

implementation with regional and local authorities, subregional institutions, international institutions, academia, philanthropic organizations, volunteer groups and others.

46. We underline the important role and comparative advantage of an adequately resourced, relevant, coherent, efficient and effective United Nations system in supporting the achievement of the Sustainable Development Goals and sustainable development. While stressing the importance of strengthened national ownership and leadership at the country level, we express our support for the ongoing dialogue in the Economic and Social Council on the longer-term positioning of the United Nations development system in the context of this Agenda.

Follow-up and review

47. Our Governments have the primary responsibility for follow-up and review, at the national, regional and global levels, in relation to the progress made in implementing the Goals and targets over the coming 15 years. To support accountability to our citizens, we will provide for systematic follow-up and review at the various levels, as set out in this Agenda and the Addis Ababa Action Agenda. The high-level political forum under the auspices of the General Assembly and the Economic and Social Council will have the central role in overseeing follow-up and review at the global level.
48. Indicators are being developed to assist this work. Quality, accessible, timely and reliable disaggregated data will be needed to help with the measurement of progress and to ensure that no one is left behind. Such data is key to decision-making. Data and information from existing reporting mechanisms should be used where possible. We agree to intensify our efforts to strengthen statistical capacities in developing countries, particularly African countries, least developed countries, landlocked developing countries, small island developing States and middle-income countries. We are committed to developing broader measures of progress to complement gross domestic product.

regionális és helyi hatóságokkal, kistérségi intézményekkel, nemzetközi intézményekkel, a tudományos élet szereplőivel, humanitárius szervezetekkel, önkéntes csoportokkal és egyéb szervezetekkel is szorosan együtt fognak működni.

46. Hangsúlyozzuk egy megfelelő erőforrásokkal rendelkező, hatásos, koherens és hatékony ENSZ rendszer fontos szerepét és előnyeit a Fenntartható Fejlesztési Célok elérésében és a fenntartható fejlődés támogatásában. Miközben hangsúlyozzuk a nemzeti szuverenitás és a nemzeti szintű irányítás megerősítésének fontosságát, üdvözljük a Gazdasági és Szociális Tanácsban folyó párbeszédet az ENSZ fejlesztési rendszerének e programban betöltött hosszabb távú szerepéről.

Végrehajtás, ellenőrzés és felülvizsgálat

47. Elsősorban a kormányok felelőssége, hogy a Célok és feladatok végrehajtása során elért eredményeket az elkövetkezendő 15 évben nemzeti, regionális és globális szinten felülvizsgálják és nyomon kövessék. Az állampolgárok felé való elszámoltathatóság érdekében, jelen programban és az Addisz-Abeba Intézkedési Programban meghatározottaknak megfelelően mindhárom szinten megteremtjük a rendszeres utánkövetés és felülvizsgálat feltételeit. A globális szintű utánkövetés és felülvizsgálat biztosítása a Közgyűlés és a Gazdasági és Szociális Tanács égisze alatt működő magas szintű politikai fórum feladata lesz.
48. Az utánkövetés támogatására mutatókat, mérőszámokat dolgozunk ki. Minőségi, hozzáférhető, naprakész és megbízható, részekre lebontott (elemi) adatok szükségesek a haladás méréséhez és ahhoz, hogy senkit se hagyjunk leszakadni. Az ilyen adatok kulcsfontosságúak a döntéshozatal szempontjából. Ahol lehetséges, ott a meglévő jelentéstételi gyakorlatok adataira és ismeretére kell támaszkodni. Vállaljuk, hogy fokozzuk erőfeszítéseinket az adatszolgáltatási képesség növelése érdekében a fejlődő országokban, különösen az afrikai országokban, a legkevésbé fejlett országokban, a tengerparttal nem rendelkező fejlődő országokban, a kis fejlődő szigetállamokban és a közepes jövedelmű országokban. Elköteleztünk magunk az iránt, hogy a fejlődés mérésére a bruttó hazai terméknel átfogóbb, árnyaltabb, azt kiegészítő mutatót dolgozzunk ki.

A call for action to change our world

49. Seventy years ago, an earlier generation of world leaders came together to create the United Nations. From the ashes of war and division they fashioned this Organization and the values of peace, dialogue and international cooperation which underpin it. The supreme embodiment of those values is the Charter of the United Nations.
50. Today we are also taking a decision of great historic significance. We resolve to build a better future for all people, including the millions who have been denied the chance to lead decent, dignified and rewarding lives and to achieve their full human potential. We can be the first generation to succeed in ending poverty; just as we may be the last to have a chance of saving the planet. The world will be a better place in 2030 if we succeed in our objectives.
51. What we are announcing today – an Agenda for global action for the next 15 years – is a charter for people and planet in the twenty-first century. Children and young women and men are critical agents of change and will find in the new Goals a platform to channel their infinite capacities for activism into the creation of a better world.
52. “We the peoples” are the celebrated opening words of the Charter of the United Nations. It is “we the peoples” who are embarking today on the road to 2030. Our journey will involve Governments as well as parliaments, the United Nations system and other international institutions, local authorities, indigenous peoples, civil society, business and the private sector, the scientific and academic community – and all people. Millions have already engaged with, and will own, this Agenda. It is an Agenda of the people, by the people and for the people – and this, we believe, will ensure its success.
53. The future of humanity and of our planet lies in our hands. It lies also in the hands of today’s younger generation who will pass the torch to future generations. We have mapped the road to sustainable development; it

Felhívás világunk átalakítására

49. Hetven évvel ezelőtt a világ vezetőinek egy korábbi nemzedéke összegyűlt, hogy létrehozza az Egyesült Nemzetek Szervezetét. A háború és a megosztottság üszkeiből megalkották ezt a Szervezetet és a béke, párbeszéd és nemzetközi együttműködés alapjaira helyezték. Ezen értékek legmagasabb szintű megtestesülése az Egyesült Nemzetek Alapokmánya.
50. A mai napon mi is történelmi jelentőségű döntést hozunk. Elhatározzuk, hogy egy jobb jövőt építünk az emberiségnek, köztük azon milliőknak, akiknek nem adatott meg, hogy tisztességes, méltóságteljes és elégedett életet élhessenek és kibontakoztathassák a bennük rejlő lehetőségeket. Mi lehetünk az első generáció, amely megszüntetheti a szegénységet; ám mi vagyunk talán az utolsó, amelynek még esélye van megmenteni a bolygót. A világ egy jobb hely lesz 2030-ban, ha sikerre visszük céljainkat!
51. Amit a mai napon kihirdetünk – átfogó intézkedési programot az elkövetkezendő 15 évre –, az a 21. század népének és bolygójának alapokmánya. A gyermekek, a fiatal nők és férfiak azok, akik leginkább képesek változást megindítani. Számukra ezek az újonnan megfogalmazott Célok határtalan képességeik mederbe terelésére, egy jobb világ megteremtésére kínálnak lehetőséget.
52. „Mi, az Egyesült Nemzetek népei” – ezekkel a híres szavakkal kezdődik az Egyesült Nemzetek Alapokmánya. „Mi, az Egyesült Nemzetek népei” vagyunk azok, akik együtt útra kelünk 2030 felé. Utunkon velünk tartanak a kormányok csakúgy, mint a parlamentek, az ENSZ és más nemzetközi intézmények, a helyhatóságok, az őshonos népek, a civil társadalom, az üzleti és a magánszektor, a tudományos és akadémiai közösségek – és minden ember. Már most milliók kötelezték el magukat a Program mellett és érzik azt sajátjuknak. Ez a Program a népeké, a népek által és a népekért jött létre – és úgy hisszük, hogy ez az, ami a sikerének záloga lesz.
53. Az emberiség és bolygónk jövője a mi kezünkben van. De ott van napjaink fiatal nemzedékének kezében is, akik majd átadják a lángot a jövő nemzedékeknek. Kijelöltük a fenntartható fejlődéshez vezető utat;

will be for all of us to ensure that the journey is successful and its gains irreversible.

Sustainable Development Goals and targets

54. Following an inclusive process of intergovernmental negotiations, and based on the proposal of the Open Working Group on Sustainable Development Goals,¹⁵ which includes a chapeau contextualizing the latter, set out below are the Goals and targets which we have agreed.
55. The Sustainable Development Goals and targets are integrated and indivisible, global in nature and universally applicable, taking into account different national realities, capacities and levels of development and respecting national policies and priorities. Targets are defined as aspirational and global, with each Government setting its own national targets guided by the global level of ambition but taking into account national circumstances. Each Government will also decide how these aspirational and global targets should be incorporated into national planning processes, policies and strategies. It is important to recognize the link between sustainable development and other relevant ongoing processes in the economic, social and environmental fields.
56. In deciding upon these Goals and targets, we recognize that each country faces specific challenges to achieve sustainable development, and we underscore the special challenges facing the most vulnerable countries and, in particular, African countries, least developed countries, landlocked developing countries and small island developing States, as well as the specific challenges facing the middle-income countries. Countries in situations of conflict also need special attention.

¹⁵ Contained in the report of the Open Working Group of the General Assembly on Sustainable Development Goals (A/68/970 and Corr.1; see also A/68/970/Add.1–3).

mindannyiunk érdeke, hogy az utazás sikeres és az eredmény visszafordíthatatlan legyen.

A Fenntartható Fejlesztés Céljai és feladatai

54. Átfogó és nyitott kormányközi tárgyalásokat követően és a Fenntartható Fejlesztési Célok Nyílt Munkacsoportjának javaslata alapján¹⁵ – amely a célok háttérét és összefüggéseit megvilágító bevezetést is tartalmaz – az alábbiakban határozzuk meg azokat a Célokat és feladatokat, amelyekben megállapodtunk.
55. A Fenntartható Fejlesztési Célok és feladatok egymásra épülnek és egymástól elválaszthatatlanok, globális jellegűek és általánosan alkalmazandóak, figyelembe veszik az eltérő nemzeti sajátosságokat, teljesítőképességet és fejlettségi szinteket, valamint tiszteletben tartják a nemzeti stratégiákat és prioritásokat. A feladatok nagyratörők és a globális szintre vonatkoznak. Az egyes kormányok a globális szinten elérendő célkitűzéseket szem előtt tartva, de a nemzeti sajátosságokat is figyelembe véve határozzák meg saját nemzeti szintű feladataikat. Minden egyes kormány szabadon dönthet arról is, hogy ezeket a komoly erőfeszítést kívánó globális feladatokat hogyan építi be a nemzeti tervezési folyamatba, szakpolitikáiba és stratégiáiba. Fontos felismerni az összefüggést a fenntartható fejlesztés és a gazdaság, társadalom és környezet szintjén zajló, a fejlődést befolyásoló folyamatok között.
56. Midőn e Célokról és feladatokról döntünk, tudatában vagyunk annak, hogy minden országnak sajátos kihívásokkal kell megküzdenie a fenntartható fejlődés elérése érdekében, és hangsúlyozzuk azokat a kihívásokat, amelyekkel a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő országoknak, különösen az afrikai országoknak, a tengerparttal nem rendelkező fejlődő országoknak, valamint a kis fejlődő szigetállamoknak kell szembenézniük, ahogyan azokat a sajátos kihívásokat is, amelyekkel a közepes jövedelmű országoknak kell megbirkóznuk. A konfliktus által sújtott országokra szintén különös figyelmet kell fordítanunk.

¹⁵ A Közgyűlés Fenntartható Fejlesztési Célok Nyílt Munkacsoportjának jelentése tartalmazza (A/68/970 and Corr.1; lásd szintén A/68/970/Add.1–3).

57. We recognize that baseline data for several of the targets remains unavailable, and we call for increased support for strengthening data collection and capacity-building in Member States, to develop national and global baselines where they do not yet exist. We commit to addressing this gap in data collection so as to better inform the measurement of progress, in particular for those targets below which do not have clear numerical targets.

58. We encourage ongoing efforts by States in other forums to address key issues which pose potential challenges to the implementation of our Agenda, and we respect the independent mandates of those processes. We intend that the Agenda and its implementation would support, and be without prejudice to, those other processes and the decisions taken therein.

59. We recognize that there are different approaches, visions, models and tools available to each country, in accordance with its national circumstances and priorities, to achieve sustainable development; and we reaffirm that planet Earth and its ecosystems are our common home and that “Mother Earth” is a common expression in a number of countries and regions.

-
57. Tudatában vagyunk annak, hogy a feladatok egy részéhez egyelőre nem áll rendelkezésünkre megfelelő kiinduló, alapvető adatsor és felhívjuk a tagállamokat, hogy járuljanak hozzá az adatgyűjtés és kapacitásfejlesztés felgyorsításához az alapvető nemzeti és globális adatbázisok fejlesztése érdekében azon területeken, ahol azok nem állnak rendelkezésre. Elkötelezzük magunkat, hogy a fejlődés megfelelőbb mérése érdekében pótoljuk az adatgyűjtés hiányosságait, különösen azon feladatoknál, amelyek esetében a feladatok világos számszerűsítése jelenleg nem lehetséges.
 58. Támogatjuk mindazon erőfeszítéseket, amelyeket a nemzetek más fórumokon tesznek olyan kulcsfontosságú problémák kezelését illetően, amelyek Programunk végrehajtását veszélyeztethetik, és tiszteletben tartjuk e fórumok függetlenségét. Célunk, hogy a Program és annak végrehajtása ezen független folyamatok és az azok során hozott döntések sérelme nélkül, azokkal összhangban valósuljon meg .
 59. Elismerjük, hogy az egyes országokban a fenntartható fejlesztés megvalósítását illetően számos eltérő megközelítés, jövőkép, modell és eszköz létezik, összhangban azok nemzeti adottságaival és prioritásaival. Újfennt megerősítjük, hogy a Föld bolygó és annak ökoszisztémái jelentik közös otthonunkat, valamint, hogy a „Földanya” kifejezést számos országban és régióban ismerik és használják.

Sustainable Development Goals

- Goal 1. End poverty in all its forms everywhere
- Goal 2. End hunger, achieve food security and improved nutrition and promote sustainable agriculture
- Goal 3. Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages
- Goal 4. Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all

- Goal 5. Achieve gender equality and empower all women and girls

- Goal 6. Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all
- Goal 7. Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy for all
- Goal 8. Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all
- Goal 9. Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation
- Goal 10. Reduce inequality within and among countries

- Goal 11. Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable
- Goal 12. Ensure sustainable consumption and production patterns
- Goal 13. Take urgent action to combat climate change and its impacts*

- Goal 14. Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development
- Goal 15. Protect, restore and promote sustainable use of terrestrial ecosystems, sustainably manage forests, combat desertification, and halt and reverse land degradation and halt biodiversity loss

* Acknowledging that the United Nations Framework Convention on Climate Change is the primary international, intergovernmental forum for negotiating the global response to climate change.

Fenntartható fejlesztési célok

1. Megszüntetjük a szegénység valamennyi formáját világszerte.
2. Véget vetünk az éhínségnek, élelmezésbiztonságot és javuló táplálék-ellátást teremtünk és előmozdítjuk a fenntartható mezőgazdaságot.
3. Egészséges életet és jól-létet biztosítunk mindenkinek minden életkorban.
4. Esélyegyenlőséget, általános hozzáférést biztosítunk a minőségi oktatáshoz, és mindenkinek elérhetővé tesszük az élethosszig tartó tanulás lehetőségét.
5. Megteremtjük a nemek közti egyenlőséget és megerősítjük a nők és leányok helyzetét.
6. Biztosítjuk a fenntartható vízgazdálkodást, a vízhez és az alapvető higiéniai ellátásokhoz való hozzáférést mindenki számára.
7. Mindenkinek hozzáférést biztosítunk a megfizethető, megbízható, fenntartható és modern energiához.
8. Ösztönözzük a tartós, befogadó, fenntartható gazdasági gyarapodást, a teljes és eredményes foglalkoztatást és a tisztességes munkát mindenki számára.
9. Teherbíró infrastruktúrát építünk, ösztönözzük a befogadó, fenntartható iparosodást, és támogatjuk az innovációt.
10. Csökkentjük az országok közötti és az azokon belüli egyenlőtlenségeket.
11. A városokat és emberi településeket befogadóvá, biztonságossá, alkalmazkodóvá, állóképessé és fenntarthatóvá tesszük.
12. Biztosítjuk a fenntartható fogyasztást és termelést.
13. Sürgősen cselekszünk a klímaváltozás és hatásai leküzdése érdekében*.
14. A fenntartható fejlesztés érdekében megőrizzük és fenntarthatóan használjuk az óceánokat, tengereket és tengeri erőforrásokat.
15. Védjük, helyreállítjuk, és fenntarthatóan használjuk a szárazföldi ökoszisztémákat, fenntartható erdőgazdálkodást folytatunk, leküzdjük a sivatagosodást, megállítjuk és visszafordítjuk a talajok és a biodiverzitás pusztulását.

* Elismerve azt, hogy az ENSZ éghajlat-változási keretegyezménye az elsődleges nemzetközi és kormányközi fórum a klímaváltozásra adott globális válasz kialakítására.

Goal 16. Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels

Goal 17. Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development

Goal 1. End poverty in all its forms everywhere

- 1.1 By 2030, eradicate extreme poverty for all people everywhere, currently measured as people living on less than \$1.25 a day
- 1.2 By 2030, reduce at least by half the proportion of men, women and children of all ages living in poverty in all its dimensions according to national definitions
- 1.3 Implement nationally appropriate social protection systems and measures for all, including floors, and by 2030 achieve substantial coverage of the poor and the vulnerable
- 1.4 By 2030, ensure that all men and women, in particular the poor and the vulnerable, have equal rights to economic resources, as well as access to basic services, ownership and control over land and other forms of property, inheritance, natural resources, appropriate new technology and financial services, including microfinance
- 1.5 By 2030, build the resilience of the poor and those in vulnerable situations and reduce their exposure and vulnerability to climate-related extreme events and other economic, social and environmental shocks and disasters
- 1.a Ensure significant mobilization of resources from a variety of sources, including through enhanced development cooperation, in order to provide adequate and predictable means for developing countries, in particular least developed countries, to implement programmes and policies to end poverty in all its dimensions

16. A fenntartható fejlődés érdekében békés és befogadó társadalmakat alakítunk ki, mindenkinek biztosítjuk a jogorvoslatot és a törvény előtti egyenlőséget, és a kormányzás minden szintjén hatékony, elszámoltatható, befogadó intézményeket építünk ki.
17. Megerősítjük a program végrehajtása eszköztárát, felélesztjük a „Globális együttműködés a fenntartható fejlesztésért” partnerséget.

1. célkitűzés: Megszüntetjük a szegénység valamennyi formáját világszerte.

- 1.1. 2030-ra mindenhol felszámoljuk a mélyszegénységet, ami jelenleg napi 1,25 dollárnál kevesebből való megélhetést jelent.
- 1.2. 2030-ra legalább felére csökkentjük az egyes nemzeti meghatározások szerinti szegénységben élő férfiak, nők és gyermekek arányát.
- 1.3. A nemzetek sajátosságait is figyelembe vevő szociális biztonsági rendszereket és intézkedéseket valósítunk meg, a szociális védelmi minimumot is beleértve és 2030-ra elérjük, hogy ez átfogja a szegények és sebezhető társadalmi csoportok jelentős részét.
- 1.4. 2030-ra biztosítjuk azt, hogy valamennyi férfi és nő, főként a szegények és a sebezhető társadalmi csoportok egyenlő jogokkal rendelkezzenek a gazdasági erőforrások felett, elérhetők legyenek számukra az alapvető szolgáltatások, megillessen őket a föld- és más tulajdon és az azok feletti rendelkezés joga, valamint az örökléshez, a természeti erőforrásokhoz, a megfelelő új technológiákhoz és pénzügyi szolgáltatásokhoz, így a mikrofinanszírozáshoz való hozzáférés joga.
- 1.5. 2030-ra állóképessé és alkalmazkodásra képessé tesszük a szegények és a kiszolgáltatott helyzetben lévők életkörülményeit, csökkentve ezzel az éghajlattal összefüggő szélsőségekkel, valamint más, gazdasági, társadalmi és környezeti csapásokkal és katasztrófákkal szembeni kitettségüket és sebezhetőségüket.
- 1.a Jelentős erőforrásokat mozgósítunk különféle forrásokból, így a megerősített fejlesztési együttműködés révén is, azzal a szándékkal, hogy megfelelő és kiszámítható eszközökkel lássuk el a fejlődő és főként a kevésbé fejlett országokat a szegénység minden formájának felszámolására irányuló programok és politikák megvalósítása érdekében.

- 1.b Create sound policy frameworks at the national, regional and international levels, based on pro-poor and gender-sensitive development strategies, to support accelerated investment in poverty eradication actions

Goal 2. End hunger, achieve food security and improved nutrition and promote sustainable agriculture

- 2.1 By 2030, end hunger and ensure access by all people, in particular the poor and people in vulnerable situations, including infants, to safe, nutritious and sufficient food all year round
- 2.2 By 2030, end all forms of malnutrition, including achieving, by 2025, the internationally agreed targets on stunting and wasting in children under 5 years of age, and address the nutritional needs of adolescent girls, pregnant and lactating women and older persons
- 2.3 By 2030, double the agricultural productivity and incomes of small-scale food producers, in particular women, indigenous peoples, family farmers, pastoralists and fishers, including through secure and equal access to land, other productive resources and inputs, knowledge, financial services, markets and opportunities for value addition and non-farm employment
- 2.4 By 2030, ensure sustainable food production systems and implement resilient agricultural practices that increase productivity and production, that help maintain ecosystems, that strengthen capacity for adaptation to climate change, extreme weather, drought, flooding and other disasters and that progressively improve land and soil quality
- 2.5 By 2020, maintain the genetic diversity of seeds, cultivated plants and farmed and domesticated animals and their related wild species, including through soundly managed and diversified seed and plant banks at the national, regional and international levels, and promote access to and fair and equitable sharing of benefits arising from the

- 1.b A szegények érdekeit szolgáló és a nemi szerepekre is figyelemmel lévő fejlesztési stratégiák segítségével nemzeti, regionális és nemzetközi szinten is megbízható politikai kereteket teremtünk, hogy a szegénység felszámolására irányuló programok fokozott támogatást élvezhessenek.

2. célkitűzés: Véget vetünk az éhínségnek, élelmezésbiztonságot és javuló táplálékellátást teremtünk és előmozdítjuk a fenntartható mezőgazdaságot.

- 2.1. 2030-ra véget vetünk az éhezésnek és biztosítjuk mindenki, de különösen a szegények és a kiszolgáltatott helyzetben lévők, valamint a gyermekek számára az év minden napján elérhető biztonságos, tartalmas és elegendő táplálékot.
- 2.2. 2030-ra megszüntetjük az alultápláltságot, 2025-ig elérve az öt éven aluli gyermekek növekedésllassulására és súlyelmaradására vonatkozó nemzetközileg elfogadott célértéket, és kielégítjük a serdülő lányok, a várandós és szoptató nők és az idősek táplálkozási szükségleteit.
- 2.3. 2030-ra megkettőzzük az élelmiszer kistermelők mezőgazdasági termelékenységét és bevételét, különös tekintettel a nőkre, őshonos lakosokra, családi gazdálkodókra, állattenyésztőkre és halászokra, többek között a termőföldekhez való egyenlő hozzájutás, más termelési erőforrások és befektetések, tudás, pénzügyi szolgáltatások, piacok nyitása, értéknövelő lehetőségek és a mezőgazdaságon kívüli munkahelyek biztosítása révén.
- 2.4. 2030-ra megteremtjük a fenntartható élelmiszertermelő rendszereket és olyan ellenálló és rugalmas mezőgazdasági módszereket valósítunk meg, amelyek növelik a termelékenységet és a termelést, támogatják az ökoszisztémák fenntartását, erősítik a klímaváltozáshoz, a szélsőséges időjáráshoz, a szárazsághoz, árvizekhez és egyéb katasztrófákhoz való alkalmazkodás képességét, és amelyek fokozatosan javítják a föld és talaj minőségét.
- 2.5. 2020-ig elérjük, hogy fennmaradjon a magvak, termesztett növények, haszon- és háziállatok, illetve vadon élő rokonfajaik genetikai sokfélesége, többek között nemzeti, regionális és nemzetközi szinten megfelelően irányított és diverzifikált vetőmag- és palánta bankok révén, valamint elősegítjük, hogy a genetikai erőforrások és az azokhoz

utilization of genetic resources and associated traditional knowledge, as internationally agreed

- 2.a Increase investment, including through enhanced international cooperation, in rural infrastructure, agricultural research and extension services, technology development and plant and livestock gene banks in order to enhance agricultural productive capacity in developing countries, in particular least developed countries
- 2.b Correct and prevent trade restrictions and distortions in world agricultural markets, including through the parallel elimination of all forms of agricultural export subsidies and all export measures with equivalent effect, in accordance with the mandate of the Doha Development Round
- 2.c Adopt measures to ensure the proper functioning of food commodity markets and their derivatives and facilitate timely access to market information, including on food reserves, in order to help limit extreme food price volatility

Goal 3. Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages

- 3.1 By 2030, reduce the global maternal mortality ratio to less than 70 per 100,000 live births
- 3.2 By 2030, end preventable deaths of newborns and children under 5 years of age, with all countries aiming to reduce neonatal mortality to at least as low as 12 per 1,000 live births and under5 mortality to at least as low as 25 per 1,000 live births
- 3.3 By 2030, end the epidemics of AIDS, tuberculosis, malaria and neglected tropical diseases and combat hepatitis, water-borne diseases and other communicable diseases
- 3.4 By 2030, reduce by one third premature mortality from non-communicable diseases through prevention and treatment and promote mental health and well-being

fűződő hagyományos tudás hasznosításából származó előnyökhöz mindenki hozzáférjen és azokból igazságos és méltányos módon részesüljön, a nemzetközi megállapodások szerint.

- 2.a Növeljük a vidéki infrastruktúrákba, mezőgazdasági kutatási és fejlesztési szolgáltatásokba, technológiai fejlesztésbe, növénytermesztési és állattenyésztési génbankokba történő beruházásokat a fejlődő, és főként a legkevesbé fejlett országok mezőgazdasági termelékenységének fejlesztése érdekében.
- 2.b Kijavítjuk és megelőzzük a világ mezőgazdasági piacainak kereskedelmi korlátozásait és torzulásait a mezőgazdasági export támogatások és minden azonos hatású export intézkedés párhuzamos kiküszöbölése mellett, a Dohai Fejlesztési Értekezlet felhatalmazásának megfelelően.
- 2.c Az élelmiszer- és kapcsolódó piacok szabályos működését biztosító intézkedéseket hagyunk jóvá, és elősegítjük a piaci, különösen az élelmiszer tartalékról szóló információkhoz való naprakész hozzájutást az élelmiszer árak szélsőséges ingadozásának korlátozása érdekében.

3. célkitűzés: Egészséges életet és jól-létet biztosítunk mindenkinek minden életkorban.

- 3.1. 2030-ra az anyák gyermekágyi halálozási rátáját 70 alá csökkentjük százezer élveszületésre számítva.
- 3.2. 2030-ra véget vetünk az újszülöttek és 5 év alatti gyermekek megelőzhető elhalálozásának, és minden állam törekedni fog arra, hogy az újszülöttek halálozását ezer születésre számítva legalább 12 alá, míg az öt év alatti gyermekek halálozását ezer születésre számítva legalább 25 alá csökkentse.
- 3.3. 2030-ra felszámoljuk a HIV fertőzés, a tuberkulózis, a malária és az elhanyagolt trópusi betegségek járványait és fellépünk a hepatitisz, a vízzel terjedő járványok és az egyéb fertőző betegségek ellen.
- 3.4. 2030-ra egyharmadával csökkentjük a nem fertőző betegségek okozta korai halálozást megelőzés és kezelés útján, és javítjuk a mentális egészséget és jól-létet.

- 3.5 Strengthen the prevention and treatment of substance abuse, including narcotic drug abuse and harmful use of alcohol
 - 3.6 By 2020, halve the number of global deaths and injuries from road traffic accidents
 - 3.7 By 2030, ensure universal access to sexual and reproductive health-care services, including for family planning, information and education, and the integration of reproductive health into national strategies and programmes
 - 3.8 Achieve universal health coverage, including financial risk protection, access to quality essential health-care services and access to safe, effective, quality and affordable essential medicines and vaccines for all
-
- 3.9 By 2030, substantially reduce the number of deaths and illnesses from hazardous chemicals and air, water and soil pollution and contamination
-
- 3.a Strengthen the implementation of the World Health Organization Framework Convention on Tobacco Control in all countries, as appropriate
 - 3.b Support the research and development of vaccines and medicines for the communicable and non-communicable diseases that primarily affect developing countries, provide access to affordable essential medicines and vaccines, in accordance with the Doha Declaration on the TRIPS Agreement and Public Health, which affirms the right of developing countries to use to the full the provisions in the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights regarding flexibilities to protect public health, and, in particular, provide access to medicines for all
 - 3.c Substantially increase health financing and the recruitment, development, training and retention of the health workforce in developing countries, especially in least developed countries and small island developing States
 - 3.d Strengthen the capacity of all countries, in particular developing countries, for early warning, risk reduction and management of national and global health risks

-
- 3.5. Megerősítjük a káros anyagokkal, többek között a kábítószerrel való visszaélés és a káros alkoholfogyasztás megelőzését és kezelését.
 - 3.6. 2020-ra felére csökkentjük a közúti balesetekből származó elhalálozások és sérülések számát világszerte.
 - 3.7. 2030-ra biztosítjuk a szexuális és reprodukív egészségügyi szolgáltatások általános elérhetőségét, többek között a családtervezés, felvilágosítás és oktatás céljából, továbbá a nemzeti stratégiák és programok részévé tesszük a reprodukciós egészséget.
 - 3.8. Megvalósítjuk az egyetemes egészségügyi ellátást, ezen belül biztosítjuk a pénzügyi kockázatokkal szembeni védelmet, elérhetővé tesszük a minőségi egészségügyi alapszolgáltatásokat, valamint a biztonságos, hatékony, jó minőségű és megfizethető gyógyszereket és oltásokat mindenki számára.
 - 3.9. 2030-ra jelentősen csökkentjük a veszélyes vegyi anyagok, a levegő-, víz- és talajszennyezés és -szennyezettség által okozott betegségek és elhalálozások számát.
-
- 3.a Fokozott figyelmet fordítunk az Egészségügyi Világszervezet dohányzás-ellenőrzési keretegyezményének végrehajtására minden országban, az egyes országok adottságainak figyelembe vételével.
 - 3.b Támogatjuk az elsődlegesen a fejlődő országokat sújtó fertőző és nem fertőző betegségek elleni gyógyszerek és védőoltások kutatását és fejlesztését, és megfizethető alapgyógyszereket és védőoltásokat teszünk elérhetővé, a TRIPS-megállapodásról és a közegészségügyről szóló dohai nyilatkozatnak megfelelően, amely biztosítja a fejlődő országok számára, hogy teljes mértékben kihasználják a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás rugalmassági rendelkezéseit a közegészség védelme és főképpen a gyógyszerek mindenki számára hozzáférhetővé tétele érdekében.
 - 3.c Jelentősen fokozzuk az egészségügy finanszírozását és az egészségügyi dolgozói állomány létszámnövekedését, fejlesztését, képzését és megtartását a fejlődő országokban, különösen a legkevésbé fejlett országokban és a fejlődő kis szigetállamokban.
 - 3.d Megerősítjük valamennyi ország, különösen a fejlődő országok képességét és felkészültségét a nemzeti és globális egészségügyi kockázatok korai előrejelzése, csökkentése, valamint kezelése terén.

Goal 4. Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all

- 4.1 By 2030, ensure that all girls and boys complete free, equitable and quality primary and secondary education leading to relevant and effective learning outcomes
- 4.2 By 2030, ensure that all girls and boys have access to quality early childhood development, care and pre-primary education so that they are ready for primary education
- 4.3 By 2030, ensure equal access for all women and men to affordable and quality technical, vocational and tertiary education, including university
- 4.4 By 2030, substantially increase the number of youth and adults who have relevant skills, including technical and vocational skills, for employment, decent jobs and entrepreneurship
- 4.5 By 2030, eliminate gender disparities in education and ensure equal access to all levels of education and vocational training for the vulnerable, including persons with disabilities, indigenous peoples and children in vulnerable situations
- 4.6 By 2030, ensure that all youth and a substantial proportion of adults, both men and women, achieve literacy and numeracy
- 4.7 By 2030, ensure that all learners acquire the knowledge and skills needed to promote sustainable development, including, among others, through education for sustainable development and sustainable lifestyles, human rights, gender equality, promotion of a culture of peace and non-violence, global citizenship and appreciation of cultural diversity and of culture's contribution to sustainable development
- 4.a Build and upgrade education facilities that are child, disability and gender sensitive and provide safe, non-violent, inclusive and effective learning environments for all

-
4. célkitűzés: Esélyegyenlőséget, általános hozzáférést biztosítunk a minőségi oktatáshoz, és mindenkinek elérhetővé tesszük az élethosszig tartó tanulás lehetőségét.
- 4.1. 2030-ra biztosítjuk azt, hogy minden fiú- és leánygyermek részeseüljön ingyenes, egyenlő esélyekkel végezhető, minőségi, általános és középiskolai oktatásban, amely használható, hatékony, és eredményes.
 - 4.2. 2030-ra minden fiú- és leánygyermek számára biztosítjuk a minőségi korai fejlesztést, gondozást és iskolás kor előtti oktatást az alapfokú oktatásra történő felkészítésük érdekében.
 - 4.3. 2030-ra minden férfi és nő számára egyenlő hozzáférést biztosítunk a megfizethető és minőségi felnőtt szakoktatáshoz és -képzéshez, valamint a felsőfokú oktatáshoz, beleértve az egyetemet.
 - 4.4. 2030-ra lényegesen megnöveljük azon fiatalok és felnőttek számát, akik olyan készségekkel, többek között technikai és szakképzettséggel rendelkeznek, amelyek alkalmassá teszik őket a munkavállalásra, a tisztességes munkára és a vállalkozói létre.
 - 4.5. 2030-ra megszüntetjük a nemek közötti egyenlőtlenséget az oktatásban, valamint egyenlő hozzáférést biztosítunk az oktatás és a szakképzés minden szintjéhez a kiszolgáltatott helyzetben lévők, köztük a fogyatékkal élő személyek, az őshonos népek és a kiszolgáltatott helyzetben lévő gyermekek számára.
 - 4.6. 2030-ra valamennyi fiatal és a felnőttek – férfiak és nők - jelentős hányada részére biztosítjuk az írás-olvasás és számolás elsajátítását.
 - 4.7. 2030-ra biztosítjuk azt, hogy minden tanuló megszerzi a fenntartható fejlesztés előmozdításához szükséges tudást és készségeket, többek között azáltal, hogy oktatásban részesül a fenntartható fejlődésről és a fenntartható életmódról, az emberi jogokról, a nemek egyenlőségéről, a békés és erőszakmentes kultúra jelentőségéről, a globális polgárságról, a kulturális sokszínűség megbecsüléséről és a kultúrának a fenntartható fejlődéshez történő hozzájárulásáról.
 - 4.a Olyan oktatási létesítményeket építünk és korszerűsítünk, amelyek figyelembe veszik a gyermekek és a fogyatékkal élők körülményeit és a nemek egyenlőségét, valamint biztonságos, erőszakmentes, befogadó és hatékony oktatási környezetet biztosítanak mindenki számára.

- 4.b By 2020, substantially expand globally the number of scholarships available to developing countries, in particular least developed countries, small island developing States and African countries, for enrolment in higher education, including vocational training and information and communications technology, technical, engineering and scientific programmes, in developed countries and other developing countries
- 4.c By 2030, substantially increase the supply of qualified teachers, including through international cooperation for teacher training in developing countries, especially least developed countries and small island developing States

Goal 5. Achieve gender equality and empower all women and girls

- 5.1 End all forms of discrimination against all women and girls everywhere
- 5.2 Eliminate all forms of violence against all women and girls in the public and private spheres, including trafficking and sexual and other types of exploitation
- 5.3 Eliminate all harmful practices, such as child, early and forced marriage and female genital mutilation
- 5.4 Recognize and value unpaid care and domestic work through the provision of public services, infrastructure and social protection policies and the promotion of shared responsibility within the household and the family as nationally appropriate
- 5.5 Ensure women's full and effective participation and equal opportunities for leadership at all levels of decision-making in political, economic and public life
- 5.6 Ensure universal access to sexual and reproductive health and reproductive rights as agreed in accordance with the Programme of Action of the International Conference on Population and Development and the Beijing Platform for Action and the outcome documents of their review conferences

- 4.b 2020-ra lényegesen kiterjesztjük a fejlődő és főként a legkevésbé fejlett országok, a fejlődő kis szigetállamok és az afrikai országok számára elérhető ösztöndíjakat, amelyek lehetővé teszik számukra a bejutást a fejlett és a más fejlődő országok felsőoktatásába, beleértve a szakképzésben, az informatikai és a kommunikációs képzésben, valamint a műszaki, mérnöki és természettudományos programokban való részvételt.
- 4.c 2030-ra lényegesen megnöveljük a képzett tanárok utánpótlását, többek között a fejlődő országokkal, különösen a legkevésbé fejlett országokkal és a fejlődő kis szigetállamokkal a tanárképzés terén kialakított nemzetközi együttműködés révén.

5. célkitűzés: Megteremtjük a nemek közti egyenlőséget és meg-erősítjük a nők és leányok helyzetét.

- 5.1 Mindenütt véget vetünk a nők és leányok ellen irányuló bármínemű hátrányos megkülönböztetésnek.
- 5.2 Megszüntetjük a nők és leányok elleni erőszak minden formáját a köz- és magánszférában, beleértve az emberkereskedelmet, a szexuális és egyéb típusú kizsákmányolást.
- 5.3 Megszüntetjük az összes olyan ártalmas gyakorlatot és szokást, mint amilyen a gyermekházasság, a korai és kényszerházasság, vagy a nők nemi szervének megcsonkítása.
- 5.4 Elismerjük és értékeljük a nem fizetett gondozó- és házimunkát közszolgáltatások, infrastruktúra és szociális háló biztosítása révén, továbbá a háztartáson és a családon belüli megosztott felelősség elő-mozdításával, az adott országnak megfelelő módon.
- 5.5 Biztosítjuk a nők teljes és hatékony részvételét, továbbá esélyegyen-lőséget a vezetésre a döntéshozatal minden szintjén a politikában, a gazdaságban és a közéletben.
- 5.6 Biztosítjuk a teljes körű hozzáférést a szexuális és reprodukciós egészségügyi szolgáltatásokhoz, továbbá a reprodukciós jogokat a Népesedés és Fejlődés nemzetközi konferencia Cselekvési Programjával, a Pekingi Cselekvési Platformmal és az ezt követő felülvizsgálati konferenciák záródokumentumaival összhangban.

- 5.a Undertake reforms to give women equal rights to economic resources, as well as access to ownership and control over land and other forms of property, financial services, inheritance and natural resources, in accordance with national laws
- 5.b Enhance the use of enabling technology, in particular information and communications technology, to promote the empowerment of women
- 5.c Adopt and strengthen sound policies and enforceable legislation for the promotion of gender equality and the empowerment of all women and girls at all levels

Goal 6. Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all

- 6.1 By 2030, achieve universal and equitable access to safe and affordable drinking water for all
- 6.2 By 2030, achieve access to adequate and equitable sanitation and hygiene for all and end open defecation, paying special attention to the needs of women and girls and those in vulnerable situations
- 6.3 By 2030, improve water quality by reducing pollution, eliminating dumping and minimizing release of hazardous chemicals and materials, halving the proportion of untreated wastewater and substantially increasing recycling and safe reuse globally
- 6.4 By 2030, substantially increase water-use efficiency across all sectors and ensure sustainable withdrawals and supply of freshwater to address water scarcity and substantially reduce the number of people suffering from water scarcity
- 6.5 By 2030, implement integrated water resources management at all levels, including through transboundary cooperation as appropriate
- 6.6 By 2020, protect and restore water-related ecosystems, including mountains, forests, wetlands, rivers, aquifers and lakes

- 5.a Reformokat hajtunk végre a nemzeti szintű szabályozással összhangban, hogy a nőknek egyenlő jogokat biztosítsunk gazdasági erőforrások felett, hogy elérhető legyen számukra a föld, a természeti erőforrások és más tulajdoni formák tulajdonjoga, illetve az azok feletti rendelkezés, valamint az öröklés.
- 5.b Fokozzuk a képességeket és kapcsolatokat bővítő technológiák, különösen az információs és a kommunikációs technológia használatát a nők helyzetének megerősítése érdekében.
- 5.c Célravezető politikát és végrehajtható jogszabályokat alkotunk meg és erősítünk tovább, hogy előmozdítsuk a nemek közötti egyenlőséget, és minden szinten megerősítsük a nők és leányok helyzetét.

6. célkitűzés: Biztosítjuk a fenntartható vízgazdálkodást, a vízhez és az alapvető higiéniai ellátásokhoz való hozzáférést mindenki számára.

- 6.1 2030-ra mindenütt mindenki számára megteremtjük a méltányos és igazságos hozzáférést a biztonságos és megfizethető ivóvízhez.
- 6.2 2030-ra megteremtjük a mindenki számára megfelelő és igazságos hozzáférést az alapvető szanitációs és higiéniai ellátásokhoz, különös tekintettel a nők, a leányok és a kiszolgáltatott helyzetben levők speciális igényeire, továbbá felszámoljuk a szabadtéri székletürítést.
- 6.3 2030-ra javítjuk a vízminőséget a szennyezés csökkentésével, a hulladékterhelés megszüntetésével, a veszélyes anyagok és vegyszerek kibocsátásának minimumra csökkentésével, a kezeletlen szennyvíz mennyiségének felére csökkentésével, valamint az újrafelhasználás és a biztonságos hulladékhasznosítás jelentős növelésével.
- 6.4 2030-ra valamennyi ágazatban jelentősen javítjuk a vízfelhasználás hatékonyságát, továbbá biztosítjuk a fenntartható vízkivételt és ivóvízellátást a vízhiány kezelésére, hogy a vízhiányban szenvedő emberek száma is jelentősen csökkenjen.
- 6.5 2030-ra minden szinten megvalósítjuk az integrált vízgyűjtő gazdálkodást, adott esetben ideértve a határokon átnyúló együttműködést is.
- 6.6 2020-ra védelem alá helyezzük és helyreállítjuk a vízzel kapcsolatos ökoszisztémákat, beleértve a hegyeket, erdőket, vizes élőhelyeket, folyókat, felszín alatti vizeket és tavakat is.

- 6.a By 2030, expand international cooperation and capacity-building support to developing countries in water- and sanitation-related activities and programmes, including water harvesting, desalination, water efficiency, wastewater treatment, recycling and reuse technologies
- 6.b Support and strengthen the participation of local communities in improving water and sanitation management

Goal 7. Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy for all

- 7.1 By 2030, ensure universal access to affordable, reliable and modern energy services
 - 7.2 By 2030, increase substantially the share of renewable energy in the global energy mix
 - 7.3 By 2030, double the global rate of improvement in energy efficiency
-
- 7.a By 2030, enhance international cooperation to facilitate access to clean energy research and technology, including renewable energy, energy efficiency and advanced and cleaner fossil-fuel technology, and promote investment in energy infrastructure and clean energy technology
 - 7.b By 2030, expand infrastructure and upgrade technology for supplying modern and sustainable energy services for all in developing countries, in particular least developed countries, small island developing States and landlocked developing countries, in accordance with their respective programmes of support

- 6.a 2030-ig bővítjük a fejlődő országokkal való nemzetközi együttműködés és kapacitásfejlesztés támogatását a vízzel, higiéniával, és szanitációval kapcsolatos tevékenységekben és programokban, beleértve a vízgyűjtést, a sótalánítást, a vízfelhasználás hatékonyságát, valamint a szennyvízkezelési, hasznosítási és újrafelhasználási technológiákat.
- 6.b Támogatjuk és megerősítjük a helyi közösségek részvételét a vízgazdálkodás és a szanitáció fejlesztésében és igazgatásában.

7. célkitűzés: Mindenkinak hozzáférést biztosítunk a megfizethető, megbízható, fenntartható és modern energiához.

- 7.1 2030-ra biztosítjuk a teljes körű hozzáférést a megfizethető, megbízható és modern energiaszolgáltatásokhoz.
- 7.2 2030-ra jelentősen megnöveljük a megújuló energiák részarányát a világ energiaellátásában.
- 7.3 2030-ra világviszonylatban megduplázzuk az energiahatékonyság fejlesztésének ütemét.
- 7.a 2030-ra megerősítjük a nemzetközi együttműködést, hogy megkönynyítsuk a hozzáférést a tiszta energia kutatásához és technológiáihoz, beleértve a megújuló energiát, az energia hatékonyságot, a fejlettebb és tisztább fosszilis tüzelőanyag-technológiát, továbbá támogatjuk a befektetéseket az energetikai infrastruktúrába és a tiszta energia technológiákba.
- 7.b 2030-ra bővítjük az infrastruktúrát és fejlesztjük a technológiákat, hogy a fejlődő országokban mindenki számára biztosítsuk a modern és fenntartható energiaszolgáltatást, különösen a legkevésbé fejlett országokban, a kis, fejlődő szigetállamokban és a tengerrel nem rendelkező fejlődő országokban, azok támogatási programjaival összhangban.

Goal 8. Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all

- 8.1 Sustain per capita economic growth in accordance with national circumstances and, in particular, at least 7 per cent gross domestic product growth per annum in the least developed countries
- 8.2 Achieve higher levels of economic productivity through diversification, technological upgrading and innovation, including through a focus on high-value added and labour-intensive sectors
- 8.3 Promote development-oriented policies that support productive activities, decent job creation, entrepreneurship, creativity and innovation, and encourage the formalization and growth of micro-, small- and medium-sized enterprises, including through access to financial services
- 8.4 Improve progressively, through 2030, global resource efficiency in consumption and production and endeavour to decouple economic growth from environmental degradation, in accordance with the 10Year Framework of Programmes on Sustainable Consumption and Production, with developed countries taking the lead
- 8.5 By 2030, achieve full and productive employment and decent work for all women and men, including for young people and persons with disabilities, and equal pay for work of equal value
- 8.6 By 2020, substantially reduce the proportion of youth not in employment, education or training
- 8.7 Take immediate and effective measures to eradicate forced labour, end modern slavery and human trafficking and secure the prohibition and elimination of the worst forms of child labour, including recruitment and use of child soldiers, and by 2025 end child labour in all its forms
- 8.8 Protect labour rights and promote safe and secure working environments for all workers, including migrant workers, in particular women migrants, and those in precarious employment

8. célkitűzés: Ösztönözzük a tartós, befogadó, fenntartható gazdasági gyarapodást, a teljes és eredményes foglalkoztatást és a tisztességes munkát mindenki számára.

- 8.1 A nemzeti sajtóságokkal összhangban tartjuk fenn az egy főre eső gazdasági növekedést, így a legkevésbé fejlett országokban a bruttó nemzeti össztermék legalább 7 %-os éves növekedését.
- 8.2 Magasabb gazdasági termelékenységet érünk el a sokoldalúsággal, technológiai fejlesztéssel és innovációval, ideértve a magas hozzáadott értékű, munkaerő-igényes ágazatokra való összpontosítást.
- 8.3 Előmozdítjuk olyan fejlesztésorientált stratégiák végrehajtását, amelyek a termelési tevékenységet, a tisztességes munkahelyteremtést, a vállalkozói létet, a kreativitást és az innovációt támogatják, továbbá ösztönözzük a mikro-, kis- és középvállalkozások létrejöttét és fejlődését, többek között pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáféréssel.
- 8.4 2030-ig a fejlett országok irányításával fokozatosan javítjuk a globális erőforrás-hatékonyságot a fogyasztásban és a termelésben, továbbá arra törekszünk, hogy a gazdasági növekedés elkülönüljön a környezet pusztítástól, összhangban a Fenntartható Fogyasztásra és Termelésre Irányuló Tízéves Keretprogrammal.
- 8.5 2030-ra elérjük a nők és férfiak teljes körű, termelékeny, jövedelmező és tisztességes foglalkoztatását, beleértve a fiatalokat és a fogyatékos-sággal élő személyeket, továbbá az egyenlő bért az egyenlő értékű munkáért.
- 8.6 2020-ra jelentősen csökkentjük a nem foglalkoztatott, és oktatásban és képzésben sem részesülő fiatalok arányát.
- 8.7 Azonnali, hatékony intézkedésekkel megszüntetjük a kényszerszermunkát, véget vetünk a modern rabszolgaságnak, az emberkereskedelemnek, betiltjuk és felszámoljuk a gyermekmunka legkíméletlenebb formáit, beleértve a gyermek-katonák sorozását és bevetését, 2025-ig pedig megszüntetjük a gyermekmunka minden formáját.
- 8.8 Megvédjük a munkához fűződő jogokat, támogatjuk a biztonságos és megbízható munkakörülményeket minden dolgozó számára, beleértve az idény- és vendégmunkásokat, különösen a női ingázókat és bevándorlókat, és a bizonytalan foglalkoztatási viszonyban dolgozó munkavállalókat.

- 8.9 By 2030, devise and implement policies to promote sustainable tourism that creates jobs and promotes local culture and products
- 8.10 Strengthen the capacity of domestic financial institutions to encourage and expand access to banking, insurance and financial services for all
 - 8.a Increase Aid for Trade support for developing countries, in particular least developed countries, including through the Enhanced Integrated Framework for Trade-related Technical Assistance to Least Developed Countries
 - 8.b By 2020, develop and operationalize a global strategy for youth employment and implement the Global Jobs Pact of the International Labour Organization

Goal 9. Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation

- 9.1 Develop quality, reliable, sustainable and resilient infrastructure, including regional and transborder infrastructure, to support economic development and human well-being, with a focus on affordable and equitable access for all
- 9.2 Promote inclusive and sustainable industrialization and, by 2030, significantly raise industry's share of employment and gross domestic product, in line with national circumstances, and double its share in least developed countries
- 9.3 Increase the access of small-scale industrial and other enterprises, in particular in developing countries, to financial services, including affordable credit, and their integration into value chains and markets
- 9.4 By 2030, upgrade infrastructure and retrofit industries to make them sustainable, with increased resource-use efficiency and greater adoption of clean and environmentally sound technologies and industrial processes, with all countries taking action in accordance with their respective capabilities

-
- 8.9 2030-ra olyan fenntartható turizmust támogató intézkedéseket dolgozunk ki és hajtunk végre, amelyek munkahelyeket teremtenek és támogatják a helyi kultúrát és a helyi termékeket.
 - 8.10 Megerősítjük a nemzeti pénzügyi intézményeket, hogy ösztönözzék és bővítsék a banki, biztosítási és pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki számára.
 - 8.a Megnöveljük a fejlődő országok, különösen a legkevesbé fejlett országok számára nyújtott kereskedelemösztönző segélyezést, többek között a bővített integrált keretben a legkevesbé fejlett országoknak nyújtott, kereskedelemmel kapcsolatos technikai támogatás keretei között.
 - 8.b 2020-ra a fiatalok foglalkoztatására vonatkozó globális stratégiát fejlesztünk ki és hozunk működésbe, és megvalósítjuk a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Globális Foglalkoztatási Megállapodását.
9. célkitűzés: Teherbíró infrastruktúrát építünk, ösztönözzük a befogadó, fenntartható iparosodást, és támogatjuk az innovációt.
- 9.1 Minőségi, megbízható, fenntartható és állóképes, mindenki számára megfizethető és egyenlő esélyekkel elérhető infrastruktúrát építünk ki, ideértve a regionális, illetve határokon átnyúló létesítményeket, hogy hozzájáruljunk a gazdaság fejlődéséhez és az emberiség jólétéhez.
 - 9.2 Ösztönözzük az elmaradott régiók fenntartható iparosítását; 2030-ra az egyes országok adottságait és erőforrásait figyelembe véve jelentősen növeljük, a legkevesbé fejlett országokban pedig megduplázzuk az ipar részesedését a foglalkoztatásban és a bruttó hazai össztermékben.
 - 9.3 Megkönnyítjük az ipari és egyéb tevékenységet folytató kisvállalkozások hozzáférését a pénzügyi szolgáltatásokhoz, köztük a megfizethető hitelhez, és elősegítjük betagozódásukat az értékesítési láncokba és piacokba.
 - 9.4 2030-ra az erőforrások hatékonyabb felhasználása, valamint a tiszta és környezetbarát technológiák és ipari eljárások alkalmazása révén fenntartható szintre fejlesztjük az infrastruktúrát és korszerűsítjük az ipart minden országban, az egyes országok egyedi adottságainak figyelembe vételével.

- 9.5 Enhance scientific research, upgrade the technological capabilities of industrial sectors in all countries, in particular developing countries, including, by 2030, encouraging innovation and substantially increasing the number of research and development workers per 1 million people and public and private research and development spending
- 9.a Facilitate sustainable and resilient infrastructure development in developing countries through enhanced financial, technological and technical support to African countries, least developed countries, landlocked developing countries and small island developing States
- 9.b Support domestic technology development, research and innovation in developing countries, including by ensuring a conducive policy environment for, inter alia, industrial diversification and value addition to commodities
- 9.c Significantly increase access to information and communications technology and strive to provide universal and affordable access to the Internet in least developed countries by 2020

Goal 10. Reduce inequality within and among countries

- 10.1 By 2030, progressively achieve and sustain income growth of the bottom 40 per cent of the population at a rate higher than the national average
- 10.2 By 2030, empower and promote the social, economic and political inclusion of all, irrespective of age, sex, disability, race, ethnicity, origin, religion or economic or other status
- 10.3 Ensure equal opportunity and reduce inequalities of outcome, including by eliminating discriminatory laws, policies and practices and promoting appropriate legislation, policies and action in this regard

- 9.5 Föllendítjük a tudományos kutatást, fejlesztjük a világ összes országa, de leginkább a fejlődő országok ipari szektorának technológiai képességeit, ideértve, hogy 2030-ig ösztönözzük az innovációt és jelentősen növeljük a kutatás-fejlesztési területen dolgozók 1 millió főre eső számát, valamint a kutatás-fejlesztésre szánt kiadásokat a magán- és a közszférában.
- 9.a Több pénzügyi, technológiai és technikai segítséget nyújtunk az afrikai országoknak, a legkevésbé fejlett országoknak, a tengerparttal nem rendelkező fejlődő országoknak és a fejlődő kis szigetállamoknak, hogy segítsük a fejlődő országokban a fenntartható és állóképes infrastruktúra fejlesztését.
- 9.b A fejlődő országokban támogatjuk a hazai technológiafejlesztést, a kutatást és az innovációt, többek között azzal, hogy biztosítjuk az ipar sokoldalúságához, illetve, a nyersanyagok és alapanyagok hozzáadott értékének növeléséhez vezető politikai környezetet.
- 9.c Jelentősen növeljük az információ- és kommunikációtechnológiához való hozzáférést és arra törekszünk, hogy 2020-ra a legkevésbé fejlett országokban mindenki számára hozzáférhető és megfizethető legyen az internet szolgáltatás.

10. célkitűzés: Csökkentjük az országok közötti és az azokon belüli egyenlőtlenségeket.

- 10.1 2030-ig fokozatosan elérjük és megtartjuk a népesség jövedelem szempontjából alsó 40 százalékanak olyan mértékű jövedelem növekedését, amely meghaladja a nemzeti átlagjövedelem növekedési ütemét.
- 10.2 2030-ig mindenkinek lehetővé tesszük és támogatjuk a szociális, gazdasági és politikai felzárkózását, korra, nemre, fogyatékosagra, fajra, etnikai hovatartozásra, származásra, vallásra, gazdasági, vagy egyéb helyzetre való tekintet nélkül.
- 10.3 Egyenlő esélyeket biztosítunk és csökkentjük az egyenlőtlenségeket, megszüntetve minden hátrányosan megkülönböztető jogszabályt, politikát és gyakorlatot, illetve előmozdítva a célravezető szabályozást, politikai és gyakorlati cselekvést.

- 10.4 Adopt policies, especially fiscal, wage and social protection policies, and progressively achieve greater equality
- 10.5 Improve the regulation and monitoring of global financial markets and institutions and strengthen the implementation of such regulations
- 10.6 Ensure enhanced representation and voice for developing countries in decision-making in global international economic and financial institutions in order to deliver more effective, credible, accountable and legitimate institutions
- 10.7 Facilitate orderly, safe, regular and responsible migration and mobility of people, including through the implementation of planned and well-managed migration policies
- 10.a Implement the principle of special and differential treatment for developing countries, in particular least developed countries, in accordance with World Trade Organization agreements
- 10.b Encourage official development assistance and financial flows, including foreign direct investment, to States where the need is greatest, in particular least developed countries, African countries, small island developing States and landlocked developing countries, in accordance with their national plans and programmes
- 10.c By 2030, reduce to less than 3 per cent the transaction costs of migrant remittances and eliminate remittance corridors with costs higher than 5 per cent

-
- 10.4 A nagyobb társadalmi egyenlőség fokozatos elérése céljából megfelelő költségvetési politikát és bérpolitikát fogadunk el, valamint szociális hálót alakítunk ki.
 - 10.5 Javítjuk a globális pénzpiacok és intézmények szabályozását, illetve tevékenységük nyomon követését, és erősítjük a jogérvényesítést ezen a területen.
 - 10.6 A fejlődő országok számára kiterjedtebb képviseletet és több hozzászólási lehetőséget biztosítunk a globális nemzetközi gazdasági és pénzügyi intézmények döntéshozatalában, hogy ezáltal az intézmények hatékonyabbá, hitelesebbé, számon kérhetőbbé és legitimé váljanak.
 - 10.7 Segítjük a rendezett, biztonságos, rendszeres és felelős munkaerőmozgást és migrációt, többek között tervezett és megfelelően kivitelezett bevándorlási politika és intézkedések foganatosításával.
 - 10.a Érvényesítjük a különleges és megkülönböztetett bánásmód elvét a fejlődő országokra, különösen a legkevesbé fejlett országokra, a Kereskedelmi Világszervezet egyezményeiben foglaltaknak megfelelően.
 - 10.b Szorgalmazzuk, hogy hivatalos fejlesztési segélyek és pénzáramok – beleértve a külföldi működő tőke beáramlást is – jussanak azon országokba ahol legnagyobb a szükség, így különösen az afrikai országokba, a kis szigetországokba és a tengerparttal nem rendelkező szárazföldi országokba, úgy, hogy e segélyeknek és pénzáramoknak a támogatott országok nemzeti tervével és programjaival összhangban kell lenniük.
 - 10.c 2030-ra 3 százalék alá csökkentjük a vendégmunkások és kivándorlók hazautalásainak tranzakciós költségeit, valamint kiiktatjuk azon hazautalási csatornákat, ahol e költségek meghaladják az 5 százalékot.

Goal 11. Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable

- 11.1 By 2030, ensure access for all to adequate, safe and affordable housing and basic services and upgrade slums
- 11.2 By 2030, provide access to safe, affordable, accessible and sustainable transport systems for all, improving road safety, notably by expanding public transport, with special attention to the needs of those in vulnerable situations, women, children, persons with disabilities and older persons
- 11.3 By 2030, enhance inclusive and sustainable urbanization and capacity for participatory, integrated and sustainable human settlement planning and management in all countries
- 11.4 Strengthen efforts to protect and safeguard the world's cultural and natural heritage
- 11.5 By 2030, significantly reduce the number of deaths and the number of people affected and substantially decrease the direct economic losses relative to global gross domestic product caused by disasters, including water-related disasters, with a focus on protecting the poor and people in vulnerable situations
- 11.6 By 2030, reduce the adverse per capita environmental impact of cities, including by paying special attention to air quality and municipal and other waste management
- 11.7 By 2030, provide universal access to safe, inclusive and accessible, green and public spaces, in particular for women and children, older persons and persons with disabilities
- 11.a Support positive economic, social and environmental links between urban, peri-urban and rural areas by strengthening national and regional development planning
- 11.b By 2020, substantially increase the number of cities and human settlements adopting and implementing integrated policies and plans towards inclusion, resource efficiency, mitigation and adaptation to climate change, resilience to disasters, and develop and implement,

11. célkitűzés: A városokat és emberi településeket befogadóvá, biztonságossá, alkalmazkodóvá, állóképessé és fenntarthatóvá tesszük.
- 11.1 2030-ig mindenkinek biztosítjuk a megfelelő, biztonságos és megfizethető lakhatást, és az alapvető szolgáltatásokat, és átépítjük a nyomortelepeket.
 - 11.2 2030-ig mindenkinek hozzáférést biztosítunk biztonságos, megfizethető, elérhető és fenntartható közlekedési rendszerhez és javítjuk a közlekedésbiztonságot, különösen a tömegközlekedés bővítésével, kiemelt figyelemmel a kiszolgáltatott helyzetben lévők, nők, gyermekek, fogyatékkal élők valamint idősek szükségleteire.
 - 11.3 2030-ig minden országban előmozdítjuk a befogadó és fenntartható urbanizációt és növeljük az állampolgári részvétellel történő, összehangolt és fenntartható várostervezési és település-igazgatási szakismeretekkel bírók számát.
 - 11.4 Fokozzuk erőfeszítéseinket a világ kulturális és természeti örökségének megóvására és megvédésére.
 - 11.5 2030-ig jelentősen csökkentjük a természeti csapások, ezen belül a vízzel kapcsolatos katasztrófahelyzetek érintettjeinek, halálos áldozatainak számát, illetve az okozott gazdasági károk globális GDP-hez viszonyított arányát, intézkedéseinket a szegényekre és kiszolgáltatott helyzetben lévőkre összpontosítva.
 - 11.6 2030-ig csökkentjük a városok egy főre jutó, kedvezőtlen környezeti hatásait, különös figyelemmel a levegőminőségre valamint a lakossági és más eredetű hulladék kezelésére.
 - 11.7 2030-ra biztosítjuk, hogy mindenkinek, különösen a nőknek, gyermekeknek, időseknek, és fogyatékkal élőknek rendelkezésére álljanak biztonságos, befogadó, elérhető zöld- és közterületek.
 - 11.a Támogatjuk a kedvező gazdasági, társadalmi és környezeti kapcsolatokat a városi, városkörnyéki és vidéki területek között a nemzeti és regionális fejlesztési tervezés erősítése révén.
 - 11.b 2020-ra jelentősen növeljük azon városok és más települések számát, amelyek összehangolt politikai irányelveket és terveket fogadnak el és alkalmaznak a befogadás, az erőforrás-hatékonyság, az éghajlatváltozás enyhítése és az ahhoz való alkalmazkodás, valamint a természeti csapásokkal szembeni tűrő- és megújuló-képesség érdekében; tovább-

in line with the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015–2030, holistic disaster risk management at all levels

- 11.c Support least developed countries, including through financial and technical assistance, in building sustainable and resilient buildings utilizing local materials

Goal 12. Ensure sustainable consumption and production patterns

- 12.1 Implement the 10Year Framework of Programmes on Sustainable Consumption and Production Patterns, all countries taking action, with developed countries taking the lead, taking into account the development and capabilities of developing countries
- 12.2 By 2030, achieve the sustainable management and efficient use of natural resources
- 12.3 By 2030, halve per capita global food waste at the retail and consumer levels and reduce food losses along production and supply chains, including post-harvest losses
- 12.4 By 2020, achieve the environmentally sound management of chemicals and all wastes throughout their life cycle, in accordance with agreed international frameworks, and significantly reduce their release to air, water and soil in order to minimize their adverse impacts on human health and the environment
- 12.5 By 2030, substantially reduce waste generation through prevention, reduction, recycling and reuse
- 12.6 Encourage companies, especially large and transnational companies, to adopt sustainable practices and to integrate sustainability information into their reporting cycle
- 12.7 Promote public procurement practices that are sustainable, in accordance with national policies and priorities

bá a kormányzati munka minden szintjén átfogó katasztrófa-kockázatkezelést fejlesztünk ki és vezetünk be, a Katasztrófa-kockázatok csökkentésére irányuló 2015-30 közti Sendai Keretmegállapodásnak megfelelően.

- 11.c Támogatjuk a legkevesbé fejlett államokat fenntartható és ellenálló, helyi anyagokat felhasználó épületek létrehozásában, ideértve az anyagi és műszaki segítség nyújtását.

12. Biztosítjuk a fenntartható fogyasztást és termelést

- 12.1 Végrehajtjuk a Fenntartható fogyasztásra és termelésre vonatkozó tízéves kerettervet, úgy hogy abban minden állam részt vesz, a fejlett államok vállalnak kezdeményező és vezető szerepet, és figyelembe vesszük a fejlődő államok képességeit és fejlettségét.
- 12.2 2030-ig megvalósítjuk a természeti erőforrásokkal való fenntartható és hatékony gazdálkodást.
- 12.3 2030-ig felére csökkentjük az egy főre jutó globális élelmiszer-pazarlást a kereskedelemben és a fogyasztóknál, valamint csökkentjük az élelmiszer-veszteségeket az alapanyag-termelés során és az ellátási láncok mentén, ide értve a betakarítási veszteséget.
- 12.4 2020-ra elérjük, hogy a vegyszerek és hulladékok egész életciklusuk során való használata és kezelése környezetvédelmi szempontból megfelelően és az elfogadott nemzetközi keretmegállapodásokkal összhangban történjen, és jelentősen csökkentjük azok levegőbe, vízbe és talajba történő kibocsátását, hogy minimalizáljuk az emberi egészségre, illetve a környezetre gyakorolt kedvezőtlen hatásukat.
- 12.5 2030-ig jelentősen csökkentjük a hulladéktermelést megelőzés, csökkentés, újrahasznosítás és újra használat révén.
- 12.6 Arra ösztönözzük a vállalatokat, különösen a nagy és nemzetközi cégeket, hogy vegyenek át fenntartható gyakorlati megoldásokat, illetve hogy beszámolási rendszerük tartalmazzon a működésük és hatásuk fenntarthatóságára vonatkozó információt.
- 12.7 Előmozdítjuk a fenntartható közbeszerzési gyakorlatokat, a nemzeti szabályokkal és szempontokkal összehangoltan.

- 12.8 By 2030, ensure that people everywhere have the relevant information and awareness for sustainable development and lifestyles in harmony with nature
- 12.a Support developing countries to strengthen their scientific and technological capacity to move towards more sustainable patterns of consumption and production
- 12.b Develop and implement tools to monitor sustainable development impacts for sustainable tourism that creates jobs and promotes local culture and products
- 12.c Rationalize inefficient fossil-fuel subsidies that encourage wasteful consumption by removing market distortions, in accordance with national circumstances, including by restructuring taxation and phasing out those harmful subsidies, where they exist, to reflect their environmental impacts, taking fully into account the specific needs and conditions of developing countries and minimizing the possible adverse impacts on their development in a manner that protects the poor and the affected communities

Goal 13. Take urgent action to combat climate change and its impacts*

- 13.1 Strengthen resilience and adaptive capacity to climate-related hazards and natural disasters in all countries
- 13.2 Integrate climate change measures into national policies, strategies and planning
- 13.3 Improve education, awareness-raising and human and institutional capacity on climate change mitigation, adaptation, impact reduction and early warning

* Acknowledging that the United Nations Framework Convention on Climate Change is the primary international, intergovernmental forum for negotiating the global response to climate change.

- 12.8 2030-ig biztosítjuk, hogy az emberek mindenhol megfelelő ismeretekkel és tudatossággal rendelkezzenek a fenntartható fejlődéssel és a természettel való harmonikus együttélést lehetővé tévő életmóddal kapcsolatban.
- 12.a Támogatjuk a fejlődő államokat tudományos és technológiai teljesítőképességük megerősítésében, hogy a fenntartható fogyasztási és termelési szokások irányába mozduljanak el.
- 12.b Olyan módszereket fejlesztünk ki és vezetünk be, amelyekkel megfigyelhetők a fenntartható fejlesztés – munkahelyteremtő és helyi termékeket, valamint kultúrát népszerűsítő – fenntartható turizmusra gyakorolt hatásai.
- 12.c A nemzeti sajátosságok figyelembevételével ésszerűsítjük azokat az állami támogatásokat, amelyek a piac torzításával a fosszilis tüzelőanyagok pazarló használatát ösztönzik, így többek között átalakítjuk az adózás szerkezetét, és környezeti hatásaik alapján kivezetjük a káros támogatásokat onnan, ahol még léteznek; mindeközben teljes mértékben figyelembe vesszük a fejlődő államok egyedi igényeit és körülményeit, hogy megelőzzük ezen intézkedések esetleges, a fejlődésüket veszélyeztető hatásait, védve az érintett közösségeket és a szegényeket.

13. célkitűzés: Sürgősen cselekszünk a klímaváltozás és hatásai leküzdése érdekében*

- 13.1 Minden országban megerősítjük az éghajlatváltozás okozta veszélyekkel és a természeti csapásokkal szembeni ellenállásra és alkalmazkodásra való képességet.
- 13.2 A nemzeti irányelvekbe, stratégiákba és tervekbe belefoglaljuk az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedéseket.
- 13.3 Fejlesztjük és bővítjük egyéni és intézményi képességeinket az éghajlatváltozás enyhítésével, az alkalmazkodással és a korai előrejelzéssel kapcsolatos oktatás és tájékoztatás területén.

* Elismerve, hogy az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye az az elsődleges nemzetközi, kormányközi fórum, amely az éghajlatváltozásra adandó globális válaszok kidolgozására hivatott.

- 13.a Implement the commitment undertaken by developed-country parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change to a goal of mobilizing jointly \$100 billion annually by 2020 from all sources to address the needs of developing countries in the context of meaningful mitigation actions and transparency on implementation and fully operationalize the Green Climate Fund through its capitalization as soon as possible
- 13.b Promote mechanisms for raising capacity for effective climate change-related planning and management in least developed countries and small island developing States, including focusing on women, youth and local and marginalized communities

Goal 14. Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development

- 14.1 By 2025, prevent and significantly reduce marine pollution of all kinds, in particular from land-based activities, including marine debris and nutrient pollution
- 14.2 By 2020, sustainably manage and protect marine and coastal ecosystems to avoid significant adverse impacts, including by strengthening their resilience, and take action for their restoration in order to achieve healthy and productive oceans
- 14.3 Minimize and address the impacts of ocean acidification, including through enhanced scientific cooperation at all levels
- 14.4 By 2020, effectively regulate harvesting and end overfishing, illegal, unreported and unregulated fishing and destructive fishing practices and implement science-based management plans, in order to restore fish stocks in the shortest time feasible, at least to levels that can produce maximum sustainable yield as determined by their biological characteristics

-
- 13.a Valóra váltjuk a fejlett országoknak az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében tett azon vállalását, hogy 2020-ra közösen, minden lehetséges forrásból évi 100 milliárd dollárt gyűjtenek a fejlődő államok szükségleteinek fedezésére, érdemi éghajlatváltozás-mérséklő intézkedések átlátható finanszírozására, továbbá, hogy a lehető leggyorsabban feltőkésítik és működésbe hozzák a Zöld Éghajlatváltozási Alapot.
- 13.b Támogatjuk azokat a szervezeti-módszertani megoldásokat, amelyek segítségével a legkevesbé fejlett országokban és a fejlődő kis szigetállamokban növelhető az éghajlatváltozással kapcsolatos hatékony tervezésre és irányításra képesített szakértők száma, kiemelt figyelmet fordítva a nőkre, fiatalokra helyi és marginalizált közösségekre.
14. célkitűzés: A fenntartható fejlesztés érdekében megőrizzük és fenntarthatóan használjuk az óceánokat, tengereket és tengeri erőforrásokat.
- 14.1 2025-re megelőzzük, illetve jelentős mértékben csökkentünk minden tengereket érő szennyezést, különösen a szárazföldi tevékenységből eredőket, ideértve a tengeri uszadékot, és a tápanyagterhelést.
- 14.2 A jelentős károsító hatások elkerülése érdekében 2020-ra fenntartható módon kezeljük és védjük a tengeri és tengerparti ökoszisztémákat, ide értve ellenállásra és alkalmazkodásra való képességük megerősítését, illetve intézkedünk helyreállításuk érdekében, hogy az óceánok egészségesek és termékenyek legyenek.
- 14.3 A lehető legjobban visszafogjuk az óceán savasodását és kezeljük annak hatásait, többek között fokozott tudományos együttműködéssel, minden szinten.
- 14.4 2020-ra hatásosan szabályozzuk a tengeri halászatot, véget vetünk a túlhalászásnak, a jogellenes, szabályozatlan, be nem jelentett és káros halászatnak, és tudományosan megalapozott kezelési terveket hajtunk végre, hogy a lehető legrövidebb idő alatt helyreállítsuk a halállományokat, legalább olyan szinten, amely a biológiai tulajdonságaiknak megfelelően a legnagyobb fenntartható szaporulatot hozza.

- 14.5 By 2020, conserve at least 10 per cent of coastal and marine areas, consistent with national and international law and based on the best available scientific information
- 14.6 By 2020, prohibit certain forms of fisheries subsidies which contribute to overcapacity and overfishing, eliminate subsidies that contribute to illegal, unreported and unregulated fishing and refrain from introducing new such subsidies, recognizing that appropriate and effective special and differential treatment for developing and least developed countries should be an integral part of the World Trade Organization fisheries subsidies negotiation*
- 14.7 By 2030, increase the economic benefits to small island developing States and least developed countries from the sustainable use of marine resources, including through sustainable management of fisheries, aquaculture and tourism
- 14.a Increase scientific knowledge, develop research capacity and transfer marine technology, taking into account the Intergovernmental Oceanographic Commission Criteria and Guidelines on the Transfer of Marine Technology, in order to improve ocean health and to enhance the contribution of marine biodiversity to the development of developing countries, in particular small island developing States and least developed countries
- 14.b Provide access for small-scale artisanal fishers to marine resources and markets
- 14.c Enhance the conservation and sustainable use of oceans and their resources by implementing international law as reflected in the United Nations Convention on the Law of the Sea, which provides the legal framework for the conservation and sustainable use of oceans and their resources, as recalled in paragraph 158 of “The future we want”

* Taking into account ongoing World Trade Organization negotiations, the Doha Development Agenda and the Hong Kong ministerial mandate.

- 14.5 2020-ra védelem alá helyezzük és megóvjuk a parti és tengeri területek legalább 10%-át a nemzetközi és nemzeti szabályozással összhangban, a tudományos kutatások legjobb elérhető eredményeire támaszkodva.
- 14.6. 2020-ra betiltjuk a halászati támogatások bizonyos formáit, amelyek hozzájárulnak a túlzott kapacitások fenntartásához és a túlhalászáshoz, felszámoljuk azon támogatásokat, amelyek hozzájárulnak a jogellenes, szabályozatlan vagy nem bejelentett halászati tevékenységekhez, és tartózkodunk újabb hasonló támogatások bevezetésétől, elismerve azt, hogy a fejlődő és a legkevésbé fejlett országok eltérő, hatásos és megfelelő kezelését a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) halászat-támogatással kapcsolatos tárgyalásai szerves részévé kell tenni.*
- 14.7 2030-ig megnöveljük a legkevésbé fejlett országok és a fejlődő kis szigetállamok számára a tengeri források fenntartható használatából – ideértve a fenntartható halászatból, haltenyésztésből és turizmusból – fakadó gazdasági előnyöket.
- 14.a Növeljük a tudományos tudásbázist, fejlesztjük a kutatási kapacitásokat és átadjuk egymásnak a tengeri technológiákat, figyelembe véve a Kormányközi Oceanográfiai Bizottság „A tengeri technológiák átadásának feltételei és irányelvei” című dokumentumában foglalt előírásait, annak érdekében, hogy javítsuk az óceán egészségét és növeljük azt a hozzájárulást, amit a tengerek fajgazdagsága ad a fejlődő országok, különösen a legkevésbé fejlett országok és a fejlődő kis szigetszágok fejlesztéséhez.
- 14.b A kisüzemi és hagyományos halászatok számára hozzáférést biztosítunk a tengeri erőforrásokhoz és piacokhoz.
- 14.c A nemzetközi jog érvényesítése és végrehajtása által fokozott figyelmet fordítunk az óceánok és erőforrásaik megőrzésére és fenntartható használatára az ENSZ Tengerjogi Egyezménye előírásainak megfelelően, biztosítva az óceánok és erőforrásaik fenntartható használata jogi kereteit, amint arra „Az áhított jövő” című ENSZ-nyilatkozat 158. bekezdése emlékeztet.

* Figyelembe véve a Kereskedelmi Világszervezet folyamatban lévő tárgyalásait, a Dohai Fejlesztési Menetrendet és a Hongkongi Miniszteri Konferenciát.

Goal 15. Protect, restore and promote sustainable use of terrestrial ecosystems, sustainably manage forests, combat desertification, and halt and reverse land degradation and halt biodiversity loss

- 15.1 By 2020, ensure the conservation, restoration and sustainable use of terrestrial and inland freshwater ecosystems and their services, in particular forests, wetlands, mountains and drylands, in line with obligations under international agreements
- 15.2 By 2020, promote the implementation of sustainable management of all types of forests, halt deforestation, restore degraded forests and substantially increase afforestation and reforestation globally
- 15.3 By 2030, combat desertification, restore degraded land and soil, including land affected by desertification, drought and floods, and strive to achieve a land degradation-neutral world
- 15.4 By 2030, ensure the conservation of mountain ecosystems, including their biodiversity, in order to enhance their capacity to provide benefits that are essential for sustainable development
- 15.5 Take urgent and significant action to reduce the degradation of natural habitats, halt the loss of biodiversity and, by 2020, protect and prevent the extinction of threatened species
- 15.6 Promote fair and equitable sharing of the benefits arising from the utilization of genetic resources and promote appropriate access to such resources, as internationally agreed
- 15.7 Take urgent action to end poaching and trafficking of protected species of flora and fauna and address both demand and supply of illegal wildlife products
- 15.8 By 2020, introduce measures to prevent the introduction and significantly reduce the impact of invasive alien species on land and water ecosystems and control or eradicate the priority species
- 15.9 By 2020, integrate ecosystem and biodiversity values into national and local planning, development processes, poverty reduction strategies and accounts

15. célkitűzés: Védjük, helyreállítjuk, és fenntarthatóan használjuk a szárazföldi ökoszisztémákat, fenntartható erdőgazdálkodást folytatunk, leküzdjük a sivatagosodást, megállítjuk és visszafordítjuk a talajok és a biodiverzitás pusztulását.
- 15.1 A nemzetközi megállapodásokból fakadó kötelezettségeinknek megfelelően 2020-ra biztosítjuk a szárazföldi és édesvízi ökoszisztémák és ökoszisztéma-szolgáltatásaik megőrzését, helyreállítását és fenntartható használatát, különösen az erdők, vizes élőhelyek, hegyek és száraz területek esetében.
 - 15.2 Előmozdítjuk, hogy 2020-ra minden erdőtípusban fenntartható erdőgazdálkodás legyen, megállítjuk az erdőirtást, helyreállítjuk a leromlott erdőket, és világszerte jelentősen megnöveljük az erdőtelepítést és erdőfelújítást.
 - 15.3 2030-ig leküzdjük a sivatagosodást, helyreállítjuk a leromlott talajokat és termőföldeket, ideértve a sivatagosodástól, aszálytól illetve árvizektől sújtott területeket, és arra törekszünk, hogy a világon a talajmérleg (azaz a helyreállítás és leromlás különbsége) pozitív legyen.
 - 15.4 2030-ra biztosítjuk a hegyvidéki ökoszisztémák megőrzését, biológiai sokféleségük megóvását, hogy növekedjék az onnan származó, a fenntartható fejlesztések számára nélkülözhetetlen javak mennyisége.
 - 15.5 Sürgős és jelentős mértékben beavatkozunk a természetes élőhelyek leromlásának csökkentése érdekében, megállítjuk a biológiai sokféleség csökkenését, és 2020-ra megvédjük a veszélyeztetett fajokat, megakadályozzuk kipusztulásukat.
 - 15.6 A nemzetközi megállapodások alapján elősegítjük a genetikai erőforrásokból származó hasznok igazságos és méltányos megosztását, és elősegítjük a hozzájuk való megfelelő hozzáférést.
 - 15.7 Sürgős lépéseket teszünk a növény- és állatvilág védett fajai orvvadászatának és kereskedelmének megszüntetésére, intézkedéseket hozva a keresleti és kínálati oldalon egyaránt.
 - 15.8 2020-ig intézkedéseket hozunk az invazív idegen fajok betelepítésének megelőzése, valamint a szárazföldi és vízi ökoszisztémákra való hatásuk csökkentése érdekében, és ellenőrzés alá vonjuk, vagy kiirtjuk a legfontosabb őzönfajokat.
 - 15.9 Az ökoszisztémák és a biológiai sokféleség adatait 2020-ig beépítjük a nemzeti és helyi szintű tervezésbe, a fejlesztési folyamatokba, a

- 15.a Mobilize and significantly increase financial resources from all sources to conserve and sustainably use biodiversity and ecosystems
- 15.b Mobilize significant resources from all sources and at all levels to finance sustainable forest management and provide adequate incentives to developing countries to advance such management, including for conservation and reforestation
- 15.c Enhance global support for efforts to combat poaching and trafficking of protected species, including by increasing the capacity of local communities to pursue sustainable livelihood opportunities

Goal 16..Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels

- 16.1 Significantly reduce all forms of violence and related death rates everywhere
- 16.2 End abuse, exploitation, trafficking and all forms of violence against and torture of children
- 16.3 Promote the rule of law at the national and international levels and ensure equal access to justice for all
- 16.4 By 2030, significantly reduce illicit financial and arms flows, strengthen the recovery and return of stolen assets and combat all forms of organized crime
- 16.5 Substantially reduce corruption and bribery in all their forms
- 16.6 Develop effective, accountable and transparent institutions at all levels

szegénység enyhítésére irányuló stratégiákba, valamint a nyilvántartásokba és elszámolásokba.

- 15.a Mozgósítunk és jelentősen megnövelünk minden lehetséges pénzforrást a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák megőrzése és fenntartható használata érdekében.
- 15.b Jelentős erőforrásokat mozgósítunk, valamennyi forrásból, minden szinten, hogy fedezhessük a fenntartható erdőgazdálkodás költségeit és megfelelő ösztönzőket biztosítsunk a fejlődő országok számára az ilyen gazdálkodás elősegítésére, ideértve az erdővédelmet és az erdőfelújítást.
- 15.c Fokozzuk a védett fajok orvvadászatának és kereskedelmének leküzdésére irányuló erőfeszítések globális támogatását, többek között azzal, hogy segítjük megnövelni a helyi közösségek szakértelmét a fenntartható megélhetési lehetőségeik kihasználása érdekében.

16. célkitűzés: A fenntartható fejlődés érdekében békés és befogadó társadalmakat alakítunk ki, mindenkinek biztosítjuk a jogorvoslatot és törvény előtti egyenlőséget, és a kormányzás minden szintjén hatékony, elszámoltatható, befogadó intézményeket építünk ki.

- 16.1 Mindenhol jelentősen csökkentjük az erőszak valamennyi megnyilvánulását és az erőszakhoz kapcsolódó halálozás arányát.
- 16.2 Véget vetünk a gyermekek ellen irányuló zaklatás, emberkereskedelem, erőszak, kínzás, és visszaélés minden formájának.
- 16.3 Nemzeti és nemzetközi szinteken elősegítjük a jogállamiságot, és mindenki számára biztosítjuk az igazságszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférést.
- 16.4 2030-ig jelentősen csökkentjük a törvénybe ütköző tőke- és fegyveráramlást és előmozdítjuk az ellopott javak visszaszerzését és visszaszolgáltatását, és legyőzzük a szervezett bűnözés valamennyi formáját.
- 16.5 Jelentősen visszaszorítjuk a korrupció és a vesztegetés minden formáját.
- 16.6 Hatékony, elszámoltatható és átlátható intézményeket alakítunk ki minden szinten.

- 16.7 Ensure responsive, inclusive, participatory and representative decision-making at all levels
- 16.8 Broaden and strengthen the participation of developing countries in the institutions of global governance
- 16.9 By 2030, provide legal identity for all, including birth registration

- 16.10 Ensure public access to information and protect fundamental freedoms, in accordance with national legislation and international agreements

- 16.a Strengthen relevant national institutions, including through international cooperation, for building capacity at all levels, in particular in developing countries, to prevent violence and combat terrorism and crime
- 16.b Promote and enforce non-discriminatory laws and policies for sustainable development

Goal 17. Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development

Finance

- 17.1 Strengthen domestic resource mobilization, including through international support to developing countries, to improve domestic capacity for tax and other revenue collection

- 17.2 Developed countries to implement fully their official development assistance commitments, including the commitment by many developed countries to achieve the target of 0.7 per cent of gross national income for official development assistance (ODA/GNI) to developing countries and 0.15 to 0.20 per cent of ODA/GNI to least developed countries; ODA providers are encouraged to consider setting a target to provide at least 0.20 per cent of ODA/GNI to least developed countries

- 16.7 Minden szinten biztosítjuk a befogadó, fogékony, képviseleten és részvételen alapuló döntéshozást.
- 16.8 Szélesítjük és erősítjük a fejlődő országok részvételét a globális kormányzás intézményeiben.
- 16.9 2030-ig mindenki számára jogi identitást biztosítunk, beleértve az anyakönyvi nyilvántartásba vételt.
- 16.10 A nemzeti jogszabályokkal és a nemzetközi egyezményekkel összhangban biztosítjuk az információhoz való nyilvános hozzáférést, az alapvető szabadságjogok védelmét.
- 16.a A bűnmegelőzés, a terrorizmus és a bűnözés leküzdése érdekében minden szinten erősítjük a kapcsolódó nemzeti intézményeket kapacitásépítés céljából, többek között a nemzetközi együttműködések révén, elsősorban a fejlődő országokban.
- 16.b Elősegítjük a hátrányos megkülönböztetés elleni jogalkotást, jogértvényesítést és a vonatkozó politikák végrehajtását a fenntartható fejlesztés érdekében.
- 17. célkitűzés: Megerősítjük a program végrehajtása eszköztárát, felélesztjük a „Globális együttműködés a fenntartható fejlesztésért” partnerséget.

Pénzügyek

- 17.1 Megerősítjük a nemzeti szintű erőforrás-mozgósítást – többek között a fejlődő országok számára nyújtott nemzetközi támogatással –, hogy növeljük az adó- és más bevételek beszedését végző nemzeti eszköztárat és szakértelmet.
- 17.2 A fejlett országok teljes mértékben eleget tesznek a hivatalos fejlesztési támogatásokkal kapcsolatos kötelezettségvállalásaiknak, többek között néhány fejlett ország azon vállalásának, hogy nemzeti jövedelmük 0,7%-át hivatalos fejlesztési támogatásra (ODA) fordítják, ezen belül 0,15-0,20 százalékot a legkevésbé fejlett országoknak juttatva. Felhívjuk a hivatalos fejlesztési támogatást nyújtó országokat, tűzzék ki célul, hogy nemzeti összjövedelmük (GNI) 0,20 százalékát a legkevésbé fejlett országoknak juttatják.

- 17.3 Mobilize additional financial resources for developing countries from multiple sources
- 17.4 Assist developing countries in attaining long-term debt sustainability through coordinated policies aimed at fostering debt financing, debt relief and debt restructuring, as appropriate, and address the external debt of highly indebted poor countries to reduce debt distress
- 17.5 Adopt and implement investment promotion regimes for least developed countries

Technology

- 17.6 Enhance North-South, South-South and triangular regional and international cooperation on and access to science, technology and innovation and enhance knowledge sharing on mutually agreed terms, including through improved coordination among existing mechanisms, in particular at the United Nations level, and through a global technology facilitation mechanism
- 17.7 Promote the development, transfer, dissemination and diffusion of environmentally sound technologies to developing countries on favourable terms, including on concessional and preferential terms, as mutually agreed
- 17.8 Fully operationalize the technology bank and science, technology and innovation capacity-building mechanism for least developed countries by 2017 and enhance the use of enabling technology, in particular information and communications technology

Capacity-building

- 17.9 Enhance international support for implementing effective and targeted capacity-building in developing countries to support national plans to implement all the Sustainable Development Goals, including through North-South, South-South and triangular cooperation

- 17.3 Különféle forrásokból származó további pénzügyi erőforrásokat mozgósítunk a fejlődő országok részére.
- 17.4 Segítjük a fejlődő országokat a hosszú távú adósság-fenntarthatóság megvalósításában olyan összehangolt politikákkal, amelyek az adott szükségletek szerint az adósságfinanszírozást, adósságcsökkentést, adósság-átütemezést célozzák, továbbá kezeljük a súlyosan eladósodott szegény országok külső adósságát az adósságtörlesztés okozta gondok csökkentése érdekében.
- 17.5 A legkevésbé fejlett országok számára a befektetéseket ösztönző rendszereket létesítünk, illetve működtetünk.

Technológia

- 17.6. Fokozzuk a tudománnyal, technológiával és innovációval kapcsolatos, az azokhoz való hozzáférést célzó Észak–Dél, Dél–Dél, és háromoldalú regionális és nemzetközi együttműködést; továbbá fokozzuk a tudás kölcsönösen elfogadott feltételek között megvalósuló megosztását, különösen az ENSZ szintjén, többek között a már létező mechanizmusok jobb összehangolásával, illetve egy globális technológia-közvetítő mechanizmus révén.
- 17.7 Elősegítjük, hogy a fejlődő országokban kedvező feltételekkel valósuljon meg a környezetbarát technológiák fejlesztése, átadása, megismertetése és elterjesztése, beleértve a kölcsönös megállapodás alapján adott koncessziós és más kedvezményes feltételeket.
- 17.8 2017-re teljes mértékben működőképesé tesszük a legkevésbé fejlett országoknak szánt technológiabankot, valamint a tudomány, technológia és innováció oktató-továbbképző rendszerét, továbbá fokozzuk ezen országokban a kiszolgáló alaptermotechnológiák használatát, különösen az információs és kommunikációs technológiáikét.

Oktatás-képzés

- 17.9 Növeljük a fejlődő országokban folyó hatékony és célzott oktatáshoz és képzéshez nyújtott nemzetközi támogatást, beleértve az Észak–Dél, Dél–Dél, valamint a háromoldalú együttműködést, ezzel támogatva a Fenntartható Fejlődési Célok teljes körű megvalósítását célzó nemzeti szintű terveket.

Trade

- 17.10 Promote a universal, rules-based, open, non-discriminatory and equitable multilateral trading system under the World Trade Organization, including through the conclusion of negotiations under its Doha Development Agenda
- 17.11 Significantly increase the exports of developing countries, in particular with a view to doubling the least developed countries' share of global exports by 2020
- 17.12 Realize timely implementation of duty-free and quota-free market access on a lasting basis for all least developed countries, consistent with World Trade Organization decisions, including by ensuring that preferential rules of origin applicable to imports from least developed countries are transparent and simple, and contribute to facilitating market access

Systemic issues

Policy and institutional coherence

- 17.13 Enhance global macroeconomic stability, including through policy coordination and policy coherence
- 17.14 Enhance policy coherence for sustainable development
- 17.15 Respect each country's policy space and leadership to establish and implement policies for poverty eradication and sustainable development

Multi-stakeholder partnerships

- 17.16 Enhance the Global Partnership for Sustainable Development, complemented by multi-stakeholder partnerships that mobilize and share knowledge, expertise, technology and financial resources, to support the achievement of the Sustainable Development Goals in all countries, in particular developing countries
- 17.17 Encourage and promote effective public, public-private and civil society partnerships, building on the experience and resourcing strategies of partnerships

Kereskedelem

- 17.10 Elősegítjük egy a Kereskedelmi Világszervezet alatt működő, mindenre kiterjedő, szabályszerű, nyílt, minden megkülönböztetéstől mentes, méltányos többoldalú kereskedelmi rendszer működését, többek között a dohai tárgyalási forduló befejezésével.
- 17.11 Jelentős mértékben megnöveljük a fejlődő országok kivitelét, elsősorban azzal a szándékkal, hogy a legkevesbé fejlett országok globális exportban való részesedését 2020-ig megkétszerezzük.
- 17.12. Elérjük valamennyi legkevesbé fejlett ország vámmentes és kvótamentes, tartós piacra jutását, időben, a Kereskedelmi Világszervezet határozataival egyező módon, többek közt annak biztosításával, hogy a legkevesbé fejlett országokból származó behozatalra vonatkozó preferenciális származási szabályok átláthatók és egyszerűek legyenek és járuljanak hozzá a piacra jutás megkönnyítéséhez.

Rendszerszintű kérdések

Politikák és intézmények összehangolása

- 17.13 Fokozzuk a globális makroökonómiai stabilitást, többek között a politikák egyeztetésével és összehangolásával.
- 17.14 Erősítjük és kiterjesztjük a politikák egyeztetését a fenntartható fejlesztés érdekében.
- 17.15 Tiszteletben tartjuk az egyes országok politikai mozgásterét és vezető szerepét a nyomor felszámolását és a fenntartható fejlesztést célzó politikáik kialakításában és végrehajtásában.

Az érdekcsoportok együttműködése

- 17.16 Fokozzuk a Globális Együttműködést a Fenntartható Fejlesztésért, kiegészítve olyan, többféle érdekcsoportból álló társulásokkal melyek mozgósítják és megosztják a tudást, szakértelmet, technológiát és a pénzügyi erőforrásokat, így támogatva minden országot, legfőképpen a fejlődő országokat a Fenntartható Fejlesztési Célok elérésében.
- 17.17 Ösztönözzük és elősegítjük a közszféra, köz- és magánszféra, illetve civil társadalom szereplői között a hatékony partnerséget, az ilyen együttműködések tapasztalataira építve, stratégiáikból merítve.

Data, monitoring and accountability

- 17.18 By 2020, enhance capacity-building support to developing countries, including for least developed countries and small island developing States, to increase significantly the availability of high-quality, timely and reliable data disaggregated by income, gender, age, race, ethnicity, migratory status, disability, geographic location and other characteristics relevant in national contexts
- 17.19 By 2030, build on existing initiatives to develop measurements of progress on sustainable development that complement gross domestic product, and support statistical capacity-building in developing countries

Adatok, ellenőrzés, elszámoltathatóság

- 17.18 2020-ig fokozzuk a fejlődő országoknak, ezen belül a legkevésbé fejlett országoknak és a fejlődő kis szigetországoknak nyújtott oktatási-képzési támogatást, hogy számottevően megnöveljük a minőségi, naprakész és megbízható, jövedelem, nem, kor, faj, etnikai, bevándorló státusz, fogyatékoság és földrajzi helyzet, és más, nemzeti vonatkozású jellemző szerinti bontásban megadott statisztikai adatok mennyiségét és rendelkezésre állását.
- 17.19 2030-ig a meglévő kezdeményezésekre építve fejlesztünk ki olyan módszereket a fejlesztés fenntarthatóságának mérésére, amelyek kiegészítik a bruttó hazai terméket (GDP-t), és a fejlődő országokban támogatják a statisztikai kapacitások bővítését.

Means of implementation and the Global Partnership

60. We reaffirm our strong commitment to the full implementation of this new Agenda. We recognize that we will not be able to achieve our ambitious Goals and targets without a revitalized and enhanced Global Partnership and comparably ambitious means of implementation. The revitalized Global Partnership will facilitate an intensive global engagement in support of implementation of all the Goals and targets, bringing together Governments, civil society, the private sector, the United Nations system and other actors and mobilizing all available resources.
61. The Agenda's Goals and targets deal with the means required to realize our collective ambitions. The means of implementation targets under each Sustainable Development Goal and Goal 17, which are referred to above, are key to realizing our Agenda and are of equal importance with the other Goals and targets. We shall accord them equal priority in our implementation efforts and in the global indicator framework for monitoring our progress.
62. This Agenda, including the Sustainable Development Goals, can be met within the framework of a revitalized Global Partnership for Sustainable Development, supported by the concrete policies and actions outlined in the Addis Ababa Action Agenda, which is an integral part of the 2030 Agenda for Sustainable Development. The Addis Ababa Action Agenda supports, complements and helps to contextualize the 2030 Agenda's means of implementation targets. It relates to domestic public resources, domestic and international private business and finance, international development cooperation, international trade as an engine for development, debt and debt sustainability, addressing systemic issues and science, technology, innovation and capacity-building, and data, monitoring and follow-up.
63. Cohesive nationally owned sustainable development strategies, supported by integrated national financing frameworks, will be at the heart of our

A program megvalósításának eszközszerrendszere és a globális partnerség

60. Ismét kifejezzük szilárd elkötelezettségünket, hogy ezt az új Programot teljes mértékben végrehajtjuk. Elismerjük, hogy nagyratörő céljainkat és feladatainkat nem valósíthatjuk meg hasonlóan nagyratörő megvalósítási eszközszerrendszer nélkül, vagyis anélkül, hogy a globális partnerséget felelevenítenénk és megerősítenénk. A megújított globális partnerség egységbe tömöríti a Kormányokat, a civil társadalmat, a magánszektor, az ENSZ rendszerét és más résztvevőket, mozgósít minden elérhető forrást, elősegíti az összes Cél és feladat megvalósítását támogató, intenzív, globális elkötelezettséget.
61. A Program céljai és feladatai foglalkoznak a közös törekvéseink megvalósításához szükséges eszközökkel. A fentiekben hivatkozott fenntartható fejlesztési cél és a 17-es számú cél megvalósításának eszközei kulcsfontosságúak a Program megvalósítása szempontjából, illetve más célokkal és feladatokkal egyenértékűek. Ezért ugyanolyan jelentőséget tulajdonítanunk nekik a megvalósítás érdekében tett erőfeszítéseink során és az előrehaladásunkat nyomon követő globális indikátorrendszerben egyaránt.
62. Ez a Program – a fenntartható fejlesztési célokat is beleértve – teljesíthető a fenntartható fejlesztés érdekében felelevenített Globális Partnerség keretében, azon konkrét irányelvekre és tevékenységekre támaszkodva, amelyeket a Fenntartható Fejlesztés 2030-as Programjának szerves részét képező Addisz-Abeba Intézkedési Programban körvonalaztak. Az Addisz-Abeba Intézkedési Program támogatja, kiegészíti és segíti a 2030-as Program megvalósítási eszközeinek kontextusba helyezését. Átfogja a nemzeti forrásokat, a hazai és nemzetközi pénzügyeket, illetve üzleti világot, a nemzetközi fejlesztési együttműködést, a fejlesztés motorjául szolgáló nemzetközi kereskedelmet, az adósság és annak fenntarthatósága kérdését, a rendszerszintű kérdések kezelését, továbbá a tudományt, a technológiát, az innovációt, a kapacitásépítést, az adatgyűjtést és feldolgozást, valamint a nyomon követést és ellenőrzést.
63. Az integrált nemzeti szintű pénzügyi kerettámogatással megvalósuló, összefogott, országosan felvállalt fenntartható fejlesztési stratégiákat

efforts. We reiterate that each country has primary responsibility for its own economic and social development and that the role of national policies and development strategies cannot be overemphasized. We will respect each country's policy space and leadership to implement policies for poverty eradication and sustainable development, while remaining consistent with relevant international rules and commitments. At the same time, national development efforts need to be supported by an enabling international economic environment, including coherent and mutually supporting world trade, monetary and financial systems, and strengthened and enhanced global economic governance. Processes to develop and facilitate the availability of appropriate knowledge and technologies globally, as well as capacity-building, are also critical. We commit to pursuing policy coherence and an enabling environment for sustainable development at all levels and by all actors, and to reinvigorating the Global Partnership for Sustainable Development.

64. We support the implementation of relevant strategies and programmes of action, including the Istanbul Declaration and Programme of Action, the SIDS Accelerated Modalities of Action (SAMOA) Pathway and the Vienna Programme of Action for Landlocked Developing Countries for the Decade 2014–2024, and reaffirm the importance of supporting the African Union's Agenda 2063 and the programme of the New Partnership for Africa's Development, all of which are integral to the new Agenda. We recognize the major challenge to the achievement of durable peace and sustainable development in countries in conflict and post-conflict situations.
65. We recognize that middle-income countries still face significant challenges to achieve sustainable development. In order to ensure that achievements made to date are sustained, efforts to address ongoing challenges should be strengthened through the exchange of experiences, improved coordination, and better and focused support of the United Nations development system, the international financial institutions, regional organizations and other stakeholders.
66. We underscore that, for all countries, public policies and the mobilization and effective use of domestic resources, underscored by the principle of

állítjuk erőfeszítéseink középpontjába. Ismét hangsúlyozzuk, hogy minden egyes ország elsődlegesen maga felelős gazdasági és társadalmi fejlődéséért, és nem győzzük hangsúlyozni a nemzeti politika és fejlesztési stratégia meghatározó szerepét. Tiszteletben tartjuk minden egyes ország belpolitikai mozgásterét és vezető szerepét a szegénység felszámolására és a fenntartható fejlesztés megvalósítására irányuló politikája végrehajtásában mindaddig, amíg azok összhangban maradnak a vonatkozó nemzetközi jogszabályokkal és kötelezettségvállalásokkal. Ugyanakkor a nemzeti fejlesztési törekvéseket egy lehetőségeket teremtő nemzetközi gazdasági környezet kell, hogy támogassa, amelynek szerves alkotóelemei a koherens és kölcsönösen előnyös világkereskedelem és az egymást támogató monetáris és pénzügyi rendszerek, valamint az erőteljesebb globális gazdaságirányítás. Elkötelezzük magunkat a szakpolitikák összehangolására, a fenntartható fejlesztést segítő körülmények biztosítására minden szinten és minden szereplő részvételével, valamint a fenntartható fejlesztést szolgáló, megújított Globális Partnerségre.

64. Elősegítjük a releváns stratégiák és intézkedési programok, többek között az Isztanbuli Nyilatkozat és Cselekvési Program, a Szamoai Fejlődő Kis Szigetállamok Gyorsított Fellépés Akcióprogramja és a Tengerparttal Nem Rendelkező Fejlődő Országok 2014-2024-es Évtizedre szóló Bécsi Akcióprogramja megvalósítását, ismét megerősítjük az Afrikai Unió Program 2063 és az Új Partnerség az Afrikai Fejlesztésért kiemelkedő jelentőségét, amelyek szerves részét képezik új Programunknak. Világos számunkra, milyen nagy kihívást jelent a tartós béke és a fenntartható fejlesztés számára a konfliktusban és a konfliktus utáni állapotban lévő államok helyzetének rendezése.
65. Elismerjük, hogy a közepes jövedelmű országoknak még mindig jelentős kihívás a fenntartható fejlesztés megvalósítása. Az eddig elért eredményeink megtartásához, a felmerülő problémák kezeléséhez meg kell szilárdítanunk tapasztalatcserénket, szorosabb együttműködés és célzottabb támogatás szükséges az Egyesült Nemzetek fejlesztési rendszere, a nemzetközi pénzügyi intézmények, regionális szervezetek és más érdekcsoportok részéről.
66. Kiemeljük, valamennyi országra vonatkozóan, hogy a közpolitika, valamint a nemzeti erőforrások mozgósítása és hatékony felhasználása

national ownership, are central to our common pursuit of sustainable development, including achieving the Sustainable Development Goals. We recognize that domestic resources are first and foremost generated by economic growth, supported by an enabling environment at all levels.

67. Private business activity, investment and innovation are major drivers of productivity, inclusive economic growth and job creation. We acknowledge the diversity of the private sector, ranging from micro-enterprises to cooperatives to multinationals. We call upon all businesses to apply their creativity and innovation to solving sustainable development challenges. We will foster a dynamic and well-functioning business sector, while protecting labour rights and environmental and health standards in accordance with relevant international standards and agreements and other ongoing initiatives in this regard, such as the Guiding Principles on Business and Human Rights¹ and the labour standards of the International Labour Organization, the Convention on the Rights of the Child² and key multilateral environmental agreements, for parties to those agreements.
68. International trade is an engine for inclusive economic growth and poverty reduction, and contributes to the promotion of sustainable development. We will continue to promote a universal, rules-based, open, transparent, predictable, inclusive, non-discriminatory and equitable multilateral trading system under the World Trade Organization, as well as meaningful trade liberalization. We call upon all members of the World Trade Organization to redouble their efforts to promptly conclude the negotiations on the Doha Development Agenda.³ We attach great importance to providing trade-related capacity-building for developing countries, including African countries, least developed countries, landlocked developing countries, small island developing States and

¹ A/HRC/17/31, annex.

² United Nations, *Treaty Series*, vol. 1577, No. 27531.

³ A/C.2/56/7, annex.

– a folyamat iránti nemzeti elkötelezettséggel együtt – központi szerepet játszik közös fenntartható fejlesztési törekvéseinkben, a Fenntartható Fejlesztési Célok elérésében. Elfogadjuk, hogy a nemzeti erőforrásokat elsődlegesen a gazdasági növekedés, és az azt minden szinten támogató, lehetőségeket nyitó környezet hozza létre.

67. A magánszféra üzleti tevékenysége, befektetései és újításai a termelékenység, a felzárkóztató gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés fontos hajtóerői. Elismerjük a magánszféra sokszínűségét a mikro-vállalkozásoktól a társulásokon át a multinacionális vállalatokig. Felhívjuk az üzleti világ valamennyi szereplőjét, hogy kreativitását és innovációs képességeit állítsa a fenntartható fejlesztés szolgálatába. Gondoskodunk a dinamikus és jól működő üzleti szektorról, ezzel egyidejűleg biztosítjuk a munkavállalói jogokat, a környezetvédelmi és egészségügyi követelményeket a vonatkozó nemzetközi szabványokkal és egyezményekkel összhangban. Ugyanezt mondhatjuk el a kiemelt jelentőségű, multilaterális környezetvédelmi egyezményeket aláírók védelméről és más, folyamatban lévő kezdeményezésekről, például az egészséges munkakörülményekhez, környezethez való jogok védelméről, az üzleti és emberi jogokra vonatkozó ENSZ-alapelvek,¹ a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet, a gyermekek jogairól szóló ENSZ egyezmény² normáival összhangban.
68. A nemzetközi kereskedelem a szegénység leküzdése és az inkluzív gazdasági növekedés egyik motorja, amely hozzájárul a fenntartható fejlesztés előmozdításához. Tovább küzdünk a Kereskedelmi Világszervezet égisze alatt működő egyetemes, szabályozott, nyitott, átlátható, kiszámítható, felzárkóztató, hátrányos megkülönböztetéstől mentes és méltányos multilaterális kereskedelmi rendszer megvalósulásáért, valamint az ésszerű kereskedelmi liberalizációért. Felszólítjuk a Kereskedelmi Világszövetség tagjait, hogy a Dohai Fejlesztési Program-tárgyalások³ mielőbbi lezárása érdekében sokszorozzák meg erőfeszítéseiket. Nagy jelentőséget tulajdonítunk a fejlődő országok – köztük az afrikai államok, a legkevésbé fejlett országok, a tengerparttal nem rendelkező fejlődő országok, a fejlődő

¹ A/HRC/17/31, annex

² United Nations, *Treaty Series*, vol. 1577, No. 27531.

³ A/C.2/56/7, annex

middle-income countries, including for the promotion of regional economic integration and interconnectivity.

69. We recognize the need to assist developing countries in attaining long-term debt sustainability through coordinated policies aimed at fostering debt financing, debt relief, debt restructuring and sound debt management, as appropriate. Many countries remain vulnerable to debt crises and some are in the midst of crises, including a number of least developed countries, small island developing States and some developed countries. We reiterate that debtors and creditors must work together to prevent and resolve unsustainable debt situations. Maintaining sustainable debt levels is the responsibility of the borrowing countries; however we acknowledge that lenders also have a responsibility to lend in a way that does not undermine a country's debt sustainability. We will support the maintenance of debt sustainability of those countries that have received debt relief and achieved sustainable debt levels.
70. We hereby launch a Technology Facilitation Mechanism which was established by the Addis Ababa Action Agenda in order to support the Sustainable Development Goals. The Technology Facilitation Mechanism will be based on a multi-stakeholder collaboration between Member States, civil society, the private sector, the scientific community, United Nations entities and other stakeholders and will be composed of a United Nations inter-agency task team on science, technology and innovation for the Sustainable Development Goals, a collaborative multi-stakeholder forum on science, technology and innovation for the Sustainable Development Goals and an online platform.
- The United Nations inter-agency task team on science, technology and innovation for the Sustainable Development Goals will promote coordination, coherence and cooperation within the United Nations system on science, technology and innovation-related matters, enhancing synergy and efficiency, in particular to enhance capacity-building initiatives. The task team will draw on existing resources and will work with 10 representatives from civil society, the private sector and the scientific community to prepare the

kis szigetállamok, a közepes bevétellel rendelkező országok – számára nyújtott, a kereskedelemmel kapcsolatos oktatás-képzésnek, valamint a regionális gazdasági integráció és kapcsolatrendszer elősegítésének.

69. Elismerjük, hogy összehangolt stratégia kialakításával kell elősegítenünk a fejlődő országokban a megfelelő adósságfinanszírozást, adósságkönynyítést, adósság-átrendezést és józan adósságkezelést, hogy az adósságok hosszútávon fenntartható kezelését biztosíthassák. Számos ország adósságválságban, vagy azzal fenyegető helyzetben van; a legkevésbé fejlett országok, a fejlődő kis szigetállamok számottevő része, de néhány fejlett ország is. Ismét felhívjuk a figyelmet arra, hogy a hitelezők és az adósok együttműködése szükséges ahhoz, hogy elkerüljük, illetve megoldjuk az adósságállomány kezelhetetlenségét. A kölcsönbe vevő államok felelőssége azt biztosítani, hogy az adósságok kezelhető szinten maradjanak; ugyanakkor elismerjük, hogy a kölcsönt nyújtók is felelősek abban, hogy a kölcsön módozatával alá ne ássák az ország adósságkezelésének fenntarthatóságát. Támogatni fogjuk azoknak az országoknak az adósságkezelését, amelyek adósságkönnyítést kaptak és elérték, hogy adósságuk fenntartható szinten maradjon.
70. Ezennel elindítjuk az Addisz-Abeba Intézkedési Programban meghatározott Technológia Közvetítési Mechanizmust a Fenntartható Fejlesztési Célok támogatására. A Technológia Közvetítési Mechanizmus a tagállamok, a civil társadalom, a magánszféra, a tudományos közösség, az ENSZ szervezeti egységei és más résztvevők többszereplős, kockázatviselő együttműködésén alapul. A Mechanizmus három részből áll: az ENSZ ügynökségei részvételével felállított tudományos, technológiai és innovációs fejlesztési munkacsoportból, az érdekcsoportok és szereplők részvételét biztosító, „Tudomány, technológia és innováció a Fenntartható Fejlesztési Célokért” fórumból, valamint egy online platformból.
 - Az ENSZ ügynökségeiből a fenntartható fejlesztés céljainak megvalósítása érdekében szervezett tudományos, technológiai és innovációs munkacsoport segíti az ENSZ rendszerén belüli tudományos, technológiai és innovációval kapcsolatos koordinációt, egységet és összetartást, erősíti az együttműködést és a hatékonyságot, különösen a kapacitásépítési kezdeményezéseket. A munkacsoport a meglévő forrásokra támaszkodik és a civil szervezeteket, a magánszférát és a tudományos közösséget képviselő 10 főből áll, amely

meetings of the multi-stakeholder forum on science, technology and innovation for the Sustainable Development Goals, as well as in the development and operationalization of the online platform, including preparing proposals for the modalities for the forum and the online platform. The 10 representatives will be appointed by the Secretary-General, for periods of two years. The task team will be open to the participation of all United Nations agencies, funds and programmes and the functional commissions of the Economic and Social Council and it will initially be composed of the entities that currently integrate the informal working group on technology facilitation, namely, the Department of Economic and Social Affairs of the Secretariat, the United Nations Environment Programme, the United Nations Industrial Development Organization, the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, the United Nations Conference on Trade and Development, the International Telecommunication Union, the World Intellectual Property Organization and the World Bank.

- The online platform will be used to establish a comprehensive mapping of, and serve as a gateway for, information on existing science, technology and innovation initiatives, mechanisms and programmes, within and beyond the United Nations. The online platform will facilitate access to information, knowledge and experience, as well as best practices and lessons learned, on science, technology and innovation facilitation initiatives and policies. The online platform will also facilitate the dissemination of relevant open access scientific publications generated worldwide. The online platform will be developed on the basis of an independent technical assessment which will take into account best practices and lessons learned from other initiatives, within and beyond the United Nations, in order to ensure that it will complement, facilitate access to and provide adequate information on existing science, technology and innovation platforms, avoiding duplications and enhancing synergies.
- The multi-stakeholder forum on science, technology and innovation for the Sustainable Development Goals will be convened once a year, for a period of two days, to discuss science, technology and innovation cooperation around thematic areas for the implementation

előkészíti az érintett fórumok tanácskozásait a fenntartható fejlesztés céljainak megvalósításáért szervezett tudományos, technológiai és innovációs együttműködéshez, fejleszti és működteti a fórumot és az online platformot, és javaslatokat készít azok működésére. A kétéves mandátummal megbízott 10 képviselőt a Főtitkár jelöli ki. A munkacsoportban bármely ENSZ alap, ügynökség, program, valamint a Gazdasági és Szociális Tanács funkcionális bizottságai egyaránt részt vehetnek. Felépítésében elsődlegesen azok a szervezetek kapnak képviseletet, amelyek jelenleg a technológiai egyszerűsítés informális munkacsoportját alkotják, nevezetesen a Titkárság Gazdasági és Szociális Ügyekért felelős Főosztálya, az ENSZ Környezetvédelmi Programja, az ENSZ Iparfejlesztési Szervezete, az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete, az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciája, a Nemzetközi Távközlési Egyesület, a Szellemi Tulajdon Világszervezete és a Világbank.

- Az online platform létrehozásának elsődleges célja, hogy átfogóan feltérképezze az ENSZ-en belüli és azon kívüli aktuális tudományos, technológiai és innovációs kezdeményezéseket, mechanizmusokat és programokat, valamint, hogy azok információs portáljául szolgáljon. Az online platform lehetővé teszi a hozzáférést az hírértékű információkhoz, ismeretanyagokhoz és tapasztalatokhoz, csakúgy, mint a tudományos, technológiai és innovációs kezdeményezésekhez kapcsolódó stratégiákból és bevált gyakorlatokból nyert tapasztalatokhoz. Az online platform megkönnyíti továbbá a világszerte közzétett, szabad hozzáférésű tudományos publikációk elterjesztését. Az online platform fejlesztése az ENSZ-en belüli, vagy azon kívüli kezdeményezések bevett gyakorlatának és tanulságainak független technikai kiértékelésén alapul azzal a céllal, hogy biztosítsa az egyidejű együttműködést, kiegészítse és megkönnyítse a hozzáférést a meglévő tudományos, technológiai és innovációs platformokhoz és adekvát információt szolgáltasson róluk anélkül, hogy duplikálná azokat.
- A fenntartható fejlesztés célkitűzéseinek megvalósításáért szervezett tudományos, technológiai és innovációs fórumot évente egy alkalommal hívják össze kétnapos műhelymunkára, hogy a fenntartható fejlesztés céljainak megvalósításához tematikusan megvi-

of the Sustainable Development Goals, congregating all relevant stakeholders to actively contribute in their area of expertise. The forum will provide a venue for facilitating interaction, matchmaking and the establishment of networks between relevant stakeholders and multi-stakeholder partnerships in order to identify and examine technology needs and gaps, including on scientific cooperation, innovation and capacity-building, and also in order to help to facilitate development, transfer and dissemination of relevant technologies for the Sustainable Development Goals. The meetings of the forum will be convened by the President of the Economic and Social Council before the meeting of the high-level political forum under the auspices of the Council or, alternatively, in conjunction with other forums or conferences, as appropriate, taking into account the theme to be considered and on the basis of a collaboration with the organizers of the other forums or conferences. The meetings of the forum will be co-chaired by two Member States and will result in a summary of discussions elaborated by the two co-Chairs, as an input to the meetings of the high-level political forum, in the context of the follow-up and review of the implementation of the post2015 development agenda.

- The meetings of the high-level political forum will be informed by the summary of the multi-stakeholder forum. The themes for the subsequent multi-stakeholder forum on science, technology and innovation for the Sustainable Development Goals will be considered by the high-level political forum on sustainable development, taking into account expert inputs from the task team.

71. We reiterate that this Agenda and the Sustainable Development Goals and targets, including the means of implementation, are universal, indivisible and interlinked.

tassák a tudományos, technológiai és innovációs együttműködést oly módon, hogy ahhoz valamennyi érintett szakterület résztvevője saját tapasztalatával aktívan járuljon hozzá. A fórum helyszínt biztosít az együttműködéshez, kapcsolatépítéshez, az érintett résztvevők közötti hálózatok kiépítéséhez, a többoldalú partnerség kialakításához. Ennek célja egyrészt az, hogy a technológiai szükségleteket és hiányosságokat (egyebek között a tudományos együttműködésben, innovációban és kapacitásépítésben) felismerjék, másrészt az, hogy a fenntartható fejlődés céljai szempontjából releváns technológia könnyebben elterjedjen, fejlődhessen. A fórum tanácskozásait a Gazdasági és Szociális Tanács Elnöke hívja össze, a Tanács égisze alatt futó magas szintű politikai fórumok tanácskozásait megelőzően, vagy pedig az érintett témakör figyelembe vételével más fórumok, konferenciák szervezőivel együttműködve, azokhoz kapcsolódóan. A fórum tanácskozásait két tagállam közös elnökle mellett tartják meg, a két elnöknek a tanácskozáson elhangzottakról készített közös összefoglalóját pedig a magas szintű politikai fórum elé terjesztik, a 2015 utáni fejlesztési program megvalósításának nyomon követése és felülvizsgálata összefüggésében.

- A magas szintű politikai fórum tanácskozásaihoz tehát a tudomány, technológia és innováció sokszereplős képviselőinek részvételével szervezett fórumról készült összefoglaló ad támpontokat. A fenntartható fejlesztés céljainak megvalósítása érdekében szervezett következő tudományos, technológiai és innovációs fórum előterjesztett anyagát a fenntartható fejlesztést tárgyaló magas szintű politikai fórum megfontolás tárgyává teszi, figyelembe véve a munkacsoport szakértői észrevételeit is.

71. Ismét kijelentjük, hogy ez a Program és a fenntartható fejlesztés Céljai és feladatai, valamint a megvalósítás eszközrendszere mindenkire vonatkoznak, oszthatatlanok és egymással összefüggnek.

Follow-up and review

72. We commit to engaging in systematic follow-up and review of the implementation of this Agenda over the next 15 years. A robust, voluntary, effective, participatory, transparent and integrated follow-up and review framework will make a vital contribution to implementation and will help countries to maximize and track progress in implementing this Agenda in order to ensure that no one is left behind.
73. Operating at the national, regional and global levels, it will promote accountability to our citizens, support effective international cooperation in achieving this Agenda and foster exchanges of best practices and mutual learning. It will mobilize support to overcome shared challenges and identify new and emerging issues. As this is a universal Agenda, mutual trust and understanding among all nations will be important.
74. Follow-up and review processes at all levels will be guided by the following principles:
 - (a) They will be voluntary and country-led, will take into account different national realities, capacities and levels of development and will respect policy space and priorities. As national ownership is key to achieving sustainable development, the outcome from national level processes will be the foundation for reviews at the regional and global levels, given that the global review will be primarily based on national official data sources.
 - (b) They will track progress in implementing the universal Goals and targets, including the means of implementation, in all countries in a manner which respects their universal, integrated and interrelated nature and the three dimensions of sustainable development.
 - (c) They will maintain a longer-term orientation, identify achievements, challenges, gaps and critical success factors and support countries in making informed policy choices. They will help to mobilize the necessary means of implementation and partnerships, support

Nyomon követés és felülvizsgálat

72. Elkötelezzük magunkat, hogy e Program végrehajtását a következő 15 évben módszeresen nyomon követjük és felülvizsgáljuk. A végrehajtás sikeréhez létfontosságú, hogy a nyomon követés és felülvizsgálat szilárd, önkéntes, hatékony, nyitott, átlátható és integrált keretben történjen, és ezáltal hozzásegítse az országokat ahhoz, hogy a Programot maximálisan végrehajthassák és nyomon követhessék, és hogy abból senki ne maradjon ki.
73. Az ellenőrzés és nyomon követés nemzeti, regionális és globális szintű működése elősegíti az elszámoltathatóságot az egyes állampolgárok felé, támogatja a hatékony nemzetközi együttműködést a Program érvényesítéséért, erősíti a kölcsönös tanulást és a „bevált gyakorlat” átvételét. Ez a keret erősíti a támogatást a közös kihívások leküzdéséhez és az újonnan felmerülő problémák felismeréséhez. Mivel ez egy univerzális Program, a kölcsönös bizalom és megértés valamennyi nemzetre vonatkozóan alapvető jelentőségű.
74. A nyomon követési és felülvizsgálati eljárásokat minden szinten az alábbi elvek szerint kell lefolytatni:
- (a) Érvényesüljön az önkéntesség és az államok vezető szerepe. Az eljárásokat az egyes országok maguk folytatják le, figyelembe véve a nemzeti sajátosságokat, adottságot és fejlettségi szintet, valamint tiszteletben tartva a politikai mozgásteret és a prioritásokat. Mivel a fenntartható fejlődés eléréséhez kulcsfontosságú, hogy azzal az adott ország azonosulni tudjon, a nemzeti szintű eljárások eredménye képezi majd a regionális és globális szintű felülvizsgálat alapját, tekintettel arra, hogy a globális felülvizsgálat elsődlegesen a hivatalos nemzeti adatforrásokon alapul majd.
 - (b) Valamennyi országban kövessék nyomon az egyetemes célok és feladatok végrehajtását, ideértve a végrehajtás eszköztárát, tiszteletben tartva azok egyetemes, egységes és egymással összefüggő jellegét, valamint a fenntartható fejlődés három dimenzióját.
 - (c) Hosszabb távú szemléletet alkalmazzanak, ismerjék el az eredményeket, ismerjék fel a kihívásokat, hiányosságokat és a kritikus sikertényezőket, valamint támogassák az országokat a tájékozott stratégiai döntéshozatalban. Segítsék a végrehajtáshoz szükséges

the identification of solutions and best practices and promote the coordination and effectiveness of the international development system.

- (d) They will be open, inclusive, participatory and transparent for all people and will support reporting by all relevant stakeholders.
- (e) They will be people-centred, gender-sensitive, respect human rights and have a particular focus on the poorest, most vulnerable and those furthest behind.
- (f) They will build on existing platforms and processes, where these exist, avoid duplication and respond to national circumstances, capacities, needs and priorities. They will evolve over time, taking into account emerging issues and the development of new methodologies, and will minimize the reporting burden on national administrations.
- (g) They will be rigorous and based on evidence, informed by country-led evaluations and data which is high-quality, accessible, timely, reliable and disaggregated by income, sex, age, race, ethnicity, migration status, disability and geographic location and other characteristics relevant in national contexts.
- (h) They will require enhanced capacity-building support for developing countries, including the strengthening of national data systems and evaluation programmes, particularly in African countries, least developed countries, small island developing States, landlocked developing countries and middle-income countries.
- (i) They will benefit from the active support of the United Nations system and other multilateral institutions.

75. The Goals and targets will be followed up and reviewed using a set of global indicators. These will be complemented by indicators at the regional and national levels which will be developed by Member States, in addition to the outcomes of work undertaken for the development of

- eszközök, valamint a partnerség mozgósítását, támogassák a megoldások és a „bevett gyakorlatok” felismerését, valamint ösztönözzék a nemzetközi fejlesztési rendszer koordinációját és hatékonyságát.
- (d) Az eljárások egyenek mindenki számára nyitottak, mindenkire kiterjedők, aktív részvételen alapulók és átláthatók, tegyék lehetővé, hogy valamennyi érdekelt fél beszámolhasson.
 - (e) Legyenek emberközpontúak, ügyeljenek a nemek közötti egyenlőségre, tartsák tiszteletben az emberi jogokat és különös figyelmet fordítsanak a legszegényebbekre, a legkiszolgáltatottabbakra és a legelmaradottabbakra.
 - (f) Ahol léteznek meglévő platformok és folyamatok, ott azokra építsenek, kerülve az átfedést, legyenek tekintettel a nemzeti körülményekre, adottságokra, szükségletekre és prioritásokra. A felmerülő problémákat és az új módszerek fejlődését figyelembe véve idővel változzanak, úgy, hogy törekedjenek a nemzeti kormányok beszámolási terheinek csökkentésére.
 - (g) Az utánkövetés szigorú és bizonyítékokon alapuló legyen, az országok által levezényelt elemzésekre és adatokra támaszkodjék, az adatok pedig kiváló minőségűek, hozzáférhetők, időszerűek, megbízhatók és jövedelem, nem, kor, faj, etnikai származás, bevándorló jogállás, fogyatékos, lakóhely, valamint más, nemzeti összefüggésben releváns tulajdonságok szerint differenciáltak legyenek.
 - (h) A fejlődő országokban – így különösen az afrikai országokban, a legkevésbé fejlett országokban, a fejlődő kis szigetországokban, a tengerparttal nem rendelkező fejlődő országokban és a közepes jövedelmű országokban – az utánkövetéshez és a felülvizsgálathoz többek között a nemzeti adatrendszerek és értékelési programok megerősítésére, intenzív oktatásra, képzésre és technikai támogatásra van szükség.
 - (i) Az utánkövetési és felülvizsgálati folyamatot az ENSZ intézményrendszere és egyéb multilaterális intézmények aktívan támogatni fogják.

75. A célok és feladatok nyomon követése és felülvizsgálata globális indikátorkészlet felhasználásával történik. Ahol nincsenek meg a feladatok végrehajtásához szükséges globális és nemzeti kiinduló adatok, ott azokat a Tagállamok fogják pótolni. Ezek az információk kiegészülnek a

the baselines for those targets where national and global baseline data does not yet exist. The global indicator framework, to be developed by the Inter-Agency and Expert Group on Sustainable Development Goal Indicators, will be agreed by the Statistical Commission by March 2016 and adopted thereafter by the Economic and Social Council and the General Assembly, in line with existing mandates. This framework will be simple yet robust, address all Sustainable Development Goals and targets, including for means of implementation, and preserve the political balance, integration and ambition contained therein.

76. We will support developing countries, particularly African countries, least developed countries, small island developing States and landlocked developing countries, in strengthening the capacity of national statistical offices and data systems to ensure access to high-quality, timely, reliable and disaggregated data. We will promote transparent and accountable scaling-up of appropriate public-private cooperation to exploit the contribution to be made by a wide range of data, including earth observation and geospatial information, while ensuring national ownership in supporting and tracking progress.

77. We commit to fully engage in conducting regular and inclusive reviews of progress at the subnational, national, regional and global levels. We will draw as far as possible on the existing network of follow-up and review institutions and mechanisms. National reports will allow assessments of progress and identify challenges at the regional and global level. Along with regional dialogues and global reviews, they will inform recommendations for follow-up at various levels.

tagállamok által kifejlesztett regionális és nemzeti szintű indikátorokkal. Az 'ENSZ Ügynökségi és Szakértői Csoport a Fenntartható Fejlesztési Céлиндikátorok Kifejlesztésére' nevű testület által kifejlesztendő globális indikátor keretrendszer 2016 márciusáig a statisztikai bizottság hagyja jóvá, ezt követően a Gazdasági és Szociális Tanács, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése fogadja el, ki-kí érvényes felhatalmazásának megfelelően. Ez a rendszer egyszerű, ám megbízható lesz, mindegyik fenntartható fejlesztési célra és feladatra, így a végrehajtás eszközeire is vonatkozni fog, és megőrzi a célok és feladatok politikai egyensúlyát, azok összefüggéseit, és magas szintű követelményeit.

76. Támogatjuk a fejlődő országokat, különösen az afrikai országokat, a legkevésbé fejlett országokat, a fejlődő kis szigetországokat és a tengerparttal nem rendelkező fejlődő országokat nemzeti statisztikai hivatalaik és az adatrendszereik kapacitásának erősítésében, hogy biztosítsuk a jó minőségű, friss, megbízható és minden tekintetben részletekbe menő adatokhoz való hozzáférést. Megfelelő feltételek mellett támogatjuk a köz- és magánszféra közötti együttműködés átlátható és elszámoltatható, fokozatos kiterjesztését, hogy az így rendelkezésre álló sokféle adatban, pl. földmegfigyelési és térinformatikai adatokban rejlő lehetőségeket kiaknázhassák; ezzel együtt biztosítjuk, hogy a támogatás és a nyomon követés folyamatai állami felügyelet alatt maradjanak.
77. Elkötelezzük magunkat, hogy rendszeresen és mindenkre kiterjedően felülvizsgáljuk a program haladását, a nemzeti szint alatti, nemzeti, regionális és globális szinteken egyaránt. Amennyire lehetséges, támaszkodunk a nyomon követési és felülvizsgálati intézmények és mechanizmusok már meglévő hálózatára. A nemzeti jelentések regionális és globális szinten is lehetővé fogják tenni a haladás felmérését és a kihívások azonosítását. A regionális szinten zajló dialógussal és a globális szintű felülvizsgálatokkal együtt megfelelő alapot teremtenek a különböző szintű utánkövetési javaslatokhoz.

National level

78. We encourage all Member States to develop as soon as practicable ambitious national responses to the overall implementation of this Agenda. These can support the transition to the Sustainable Development Goals and build on existing planning instruments, such as national development and sustainable development strategies, as appropriate.
79. We also encourage Member States to conduct regular and inclusive reviews of progress at the national and subnational levels which are country-led and country-driven. Such reviews should draw on contributions from indigenous peoples, civil society, the private sector and other stakeholders, in line with national circumstances, policies and priorities. National parliaments as well as other institutions can also support these processes.

Regional level

80. Follow-up and review at the regional and subregional levels can, as appropriate, provide useful opportunities for peer learning, including through voluntary reviews, sharing of best practices and discussion on shared targets. We welcome in this respect the cooperation of regional and subregional commissions and organizations. Inclusive regional processes will draw on nationallevel reviews and contribute to follow-up and review at the global level, including at the high-level political forum on sustainable development.
81. Recognizing the importance of building on existing follow-up and review mechanisms at the regional level and allowing adequate policy space, we encourage all Member States to identify the most suitable regional forum in which to engage. United Nations regional commissions are encouraged to continue supporting Member States in this regard.

Nemzeti szint

78. Minden Tagállamot arra buzdítunk, hogy amint lehet, dolgozza ki nemzeti szintű vállalásait e Program teljes végrehajtásához. Ezek támogathatják az átmenetet a fenntartható fejlesztési célok megvalósulásához, esetenként már meglevő tervezési eszközökre építve, például a nemzeti fejlesztési – illetve fenntartható fejlesztési stratégiákra.
79. A Tagállamokat arra is biztatjuk, hogy az országok maguk is végezzenek az országos és alacsonyabb igazgatási szinteken rendszeres, mindenkire kiterjedő felmérést a haladásról. Az ilyen felülvizsgálatok támaszkodjanak az őshonos népek, a civil társadalom, a magánszektor és más érdekelték közreműködésére, összhangban a nemzeti körülményekkel, stratégiákkal és prioritásokkal. A nemzeti parlamentek és más intézmények szintén támogathatják ezeket az eljárásokat.

Regionális szint

80. A regionális és a szubregionális szintű nyomon követés és felülvizsgálat esetenként alkalmas terepet teremthetnek a tapasztalatcserére, többek között az önkéntes felülvizsgálat, a „bevált gyakorlatok” megosztása, a közös célok megvitatása által. Üdvözljük ebben a tekintetben a regionális és a szubregionális bizottságok és szervezetek együttműködését. A mindenkire kiterjedő regionális eljárások a nemzeti szintű felülvizsgálatokra támaszkodnak, és hozzájárulnak a globális szintű utánkövetéshez és felülvizsgálathoz a fenntartható fejlődéssel foglalkozó magas szintű politikai fórumon is.
81. Mivel fontosnak tartjuk, hogy a regionális szinten meglevő nyomon követési és felülvizsgálati mechanizmusokra építsünk és megteremtsük a megfelelő politikai mozgásteret, minden tagállamot arra bátorítunk, hogy találja meg a számára legmegfelelőbb regionális fórumot, amelybe bekapcsolódhat. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének regionális bizottságait arra ösztönözzük, hogy ebben továbbra is támogassák a tagállamokat.

Global level

82. The high-level political forum will have a central role in overseeing a network of follow-up and review processes at the global level, working coherently with the General Assembly, the Economic and Social Council and other relevant organs and forums, in accordance with existing mandates. It will facilitate sharing of experiences, including successes, challenges and lessons learned, and provide political leadership, guidance and recommendations for follow-up. It will promote system-wide coherence and coordination of sustainable development policies. It should ensure that the Agenda remains relevant and ambitious and should focus on the assessment of progress, achievements and challenges faced by developed and developing countries as well as new and emerging issues. Effective linkages will be made with the follow-up and review arrangements of all relevant United Nations conferences and processes, including on least developed countries, small island developing States and landlocked developing countries.
83. Follow-up and review at the high-level political forum will be informed by an annual progress report on the Sustainable Development Goals to be prepared by the Secretary-General in cooperation with the United Nations system, based on the global indicator framework and data produced by national statistical systems and information collected at the regional level. The high-level political forum will also be informed by the *Global Sustainable Development Report*, which shall strengthen the science-policy interface and could provide a strong evidence-based instrument to support policymakers in promoting poverty eradication and sustainable development. We invite the President of the Economic and Social Council to conduct a process of consultations on the scope, methodology and frequency of the global report as well as its relation to the progress report, the outcome of which should be reflected in the ministerial declaration of the session of the high-level political forum in 2016.
84. The high-level political forum, under the auspices of the Economic and Social Council, shall carry out regular reviews, in line with

Globális szint

82. A magas szintű politikai fórumnak kulcsszerepe lesz a globális szintű utánkövetési és felülvizsgálati folyamatok hálózatának ellenőrzésében, miközben szorosan együttműködik az ENSZ Közgyűléssel, a Gazdasági és Szociális Tanáccsal, valamint más érintett szervekkel és fórumokkal, azok mandátumának megfelelően. A fórum ezen felül lehetővé teszi a sikerekkel, kihívásokkal és tanulságokkal kapcsolatos tapasztalatcserét, a további teendőkhöz pedig politikai vezetést, iránymutatást és ajánlásokat nyújt. Támogatja a fenntartható fejlesztési stratégiák rendszerszintű koherenciáját és koordinációját. Biztosítani kell a Program további relevanciáját és a követelményszint magasán tartását. A folyamatokra, eredményekre, valamint a fejlett és fejlődő országok által tapasztalt kihívásokra, az új és az újonnan felmerülő problémák értékelésére kell összpontosítani. Hatékony kapcsolatot alakít ki a Program szempontjából releváns ENSZ konferenciák és eljárások utánkövetési és felülvizsgálati intézkedéseivel, többek között azokkal, amelyek a legkevésbé fejlett országokkal a fejlődő kis szigetországokkal és a tengerparttal nem rendelkező fejlődő országokkal foglalkoznak.
83. A magas szintű politikai fórumon zajló utánkövetés és felülvizsgálat arra a fenntartható fejlesztési célokról szóló, éves előrehaladási jelentésre támaszkodik, amelyet a főtitkár az ENSZ rendszerrel együttműködve készít. A jelentés a globális indikátorkeretből és a nemzeti statisztikai rendszerekből származó adatokon, illetve regionális szinten gyűjtött információkon alapul. A magas szintű politikai fórum a Globális Fenntartható Fejlesztés Jelentésre is támaszkodik, melynek erősítése kell a tudomány és a politika kapcsolatát, és amely erős, bizonyítékokon alapuló eszköze lehet a szegénység felszámolását és a fenntartható fejlesztést előmozdító politikaformáló szakembereknek. Felkérjük a Gazdasági és Szociális Tanács elnökét, hogy folytasson le konzultációs eljárást a globális jelentés hatályáról, módszertanáról és gyakoriságáról, illetve az előrehaladási jelentéshez való viszonyáról. A 2016. évi magas szintű politikai fórum ülésének miniszteri nyilatkozatában e konzultáció eredményének már tükröződnie kell.
84. A Gazdasági és Szociális Tanács égisze alatt működő magas szintű politikai fórum köteles rendszeres felülvizsgálatot végezni a Közgyűlés 2013.

General Assembly resolution 67/290 of 9 July 2013. Reviews will be voluntary, while encouraging reporting, and include developed and developing countries as well as relevant United Nations entities and other stakeholders, including civil society and the private sector. They shall be State-led, involving ministerial and other relevant high-level participants. They shall provide a platform for partnerships, including through the participation of major groups and other relevant stakeholders.

85. Thematic reviews of progress on the Sustainable Development Goals, including cross-cutting issues, will also take place at the high-level political forum. These will be supported by reviews by the functional commissions of the Economic and Social Council and other intergovernmental bodies and forums which should reflect the integrated nature of the Goals as well as the interlinkages between them. They will engage all relevant stakeholders and, where possible, feed into, and be aligned with, the cycle of the high-level political forum.
86. We welcome, as outlined in the Addis Ababa Action Agenda, the dedicated follow-up and review for the financing for development outcomes as well as all the means of implementation of the Sustainable Development Goals which is integrated with the follow-up and review framework of this Agenda. The intergovernmentally agreed conclusions and recommendations of the annual Economic and Social Council forum on financing for development will be fed into the overall follow-up and review of the implementation of this Agenda in the high-level political forum.
87. Meeting every four years under the auspices of the General Assembly, the high-level political forum will provide high-level political guidance on the Agenda and its implementation, identify progress and emerging challenges and mobilize further actions to accelerate implementation. The next high-level political forum under the auspices of the General Assembly will be held in 2019, with the cycle of meetings thus reset, in order to maximize coherence with the quadrennial comprehensive policy review process.

július 9-i 67/290. állásfoglalásával összhangban. Ösztönözzük a jelentéstételt, hangsúlyozva, hogy a felülvizsgálatok önkéntesek, és bevonják a fejlett és fejlődő országokat, az illetékes ENSZ intézményeket és más érdekeltet (a civil társadalmat és a magánszektor beleértve). A felülvizsgálatot az illető ország folytatja le, miniszterek és más, magas rangú érintettek részvételével. A felülvizsgálatok együttműködési lehetőséget teremtenek a nagyobb érdekcsoportokkal és más szereplőkkel.

85. Az fenntartható fejlesztési célok felé való haladás tematikus felülvizsgálatának, ezen belül a több cél alatt megjelenő, átfogó feladatrendszerek áttekintésének is a magas szintű politikai fórumon kell megtörténnie. Ezt a Gazdasági és Szociális Tanács funkcionális bizottságai, és más kormányközi testületek és fórumok általi felülvizsgálatok fogják segíteni, melyeknek tükrözniük kell a célkitűzések integrált jellegét és a közöttük lévő összekapcsolódásokat. Minden érintett és érdekelt személlyel párbeszédet folytatunk, igazodva a magas szintű politikai fórum munkarendjéhez.
86. Mint ahogy az addisz-abebai cselekvési terv is körvonalazta, üdvözljük a fejlesztési eredmények finanszírozására és a fenntartható fejlesztési célok végrehajtási eszközeire vonatkozó döntések elkötelezett végrehajtását és annak felülvizsgálatát, mely a jelen Program nyomon követési és felülvizsgálati kereteibe illeszkedik. A Gazdasági és Szociális Tanács éves fórumának kormányközi megegyezésen alapuló következtetéseit és ajánlásait a fejlesztések finanszírozásáról a magas szintű politikai fórumon egyesítik e Program végrehajtásának teljes körű utánkövetésével és felülvizsgálatával.
87. A Közgyűlés égisze alatt négyévente tartott ülésein a magas szintű politikai fórum megadja a magas szintű politikai irányítást a Program végrehajtásához, megállapítja a Program előrehaladását, jelzi a felmerülő kihívásokat, valamint, a végrehajtás felgyorsítása érdekében további intézkedéseket foganatosít. Hogy a négyéves átfogó politikai felülvizsgálati eljárással az összhangot a lehető legmagasabb szinten megvalósíthassa, a Közgyűlés égisze alatt tartott következő magas szintű politikai fórum – a ciklust újraindítva – 2019-ben lesz.

88. We also stress the importance of system-wide strategic planning, implementation and reporting in order to ensure coherent and integrated support to the implementation of the new Agenda by the United Nations development system. The relevant governing bodies should take action to review such support to implementation and to report on progress and obstacles. We welcome the ongoing dialogue in the Economic and Social Council on the longer-term positioning of the United Nations development system and look forward to taking action on these issues, as appropriate.
89. The high-level political forum will support participation in follow-up and review processes by the major groups and other relevant stakeholders in line with resolution 67/290. We call upon those actors to report on their contribution to the implementation of the Agenda.
90. We request the Secretary-General, in consultation with Member States, to prepare a report, for consideration at the seventieth session of the General Assembly in preparation for the 2016 meeting of the high-level political forum, which outlines critical milestones towards coherent, efficient and inclusive follow-up and review at the global level. The report should include a proposal on the organizational arrangements for State-led reviews at the high-level political forum under the auspices of the Economic and Social Council, including recommendations on voluntary common reporting guidelines. It should clarify institutional responsibilities and provide guidance on annual themes, on a sequence of thematic reviews, and on options for periodic reviews for the high-level political forum.
91. We reaffirm our unwavering commitment to achieving this Agenda and utilizing it to the full to transform our world for the better by 2030.

4th plenary meeting
25 September 2015

88. Hangsúlyozzuk továbbá a rendszerszintű stratégiai tervezés, a végrehajtás és a jelentéstétel fontosságát annak érdekében, hogy az ENSZ fejlesztési rendszere koherens és integrált támogatást biztosítson az új Program végrehajtásához. Az érintett irányító testületeknek intézkedniük kell, hogy a végrehajtás ezen támogatását ellenőrizzék, és az előrehaladásról és az akadályokról jelentés készüljön. Üdvözljük a folyamatos párbeszédet a Gazdasági és Szociális Tanácsban az ENSZ fejlesztési rendszerének hosszú távú szervezeti megoldásáról, és készséggel készülünk a cselekvésre.
89. Összhangban a 67/290. számú közgyűlési határozattal, a magas szintű politikai fórum támogatni fogja a nagyobb csoportok és más érdekelttek részvételét az utánkövetési és felülvizsgálati eljárásokban. Felhívjuk a szereplőket, hogy készítsenek jelentést a Program végrehajtásához való hozzájárulásukról.
90. A magas szintű politikai fórum 2016. évi ülésére készülve, felkérjük a főtitkárt, hogy a Tagállamokkal konzultálva készítsen jelentést a Közgyűlés 70. ülésére, amelyben körvonalazza a globális szintű, koherens, hatékony és mindenkre kiterjedő utánkövetés és felülvizsgálat kritikus pontjait. A jelentés tegyen javaslatot a Gazdasági és Szociális Tanács égisze alatt ülésező magas szintű politikai fórum számára az egyes országok vezetésével megvalósuló felülvizsgálatok szervezési kérdéseire vonatkozóan, valamint adjon ajánlásokat az önkéntességen alapuló közös jelentéstétel irányvonalaira is. Tisztáznia kell az intézményi felelősséget, és iránymutatásul kell szolgálnia az éves témák, a tematikus felülvizsgálatok sorrendisége és a magas szintű politikai fórum rendszeres felülvizsgálati alkalmaira nézve is.
91. Megerősítjük szilárd elkötelezettségünket, hogy ezt a Programot megvalósítsuk, lehetőségeit teljes mértékben kihasználjuk annak az átalakulásnak a jegyében, amelynek eredményeképp 2030-ra jobbá válik a világ.

Negyedik plenáris ülés
2015. szeptember 25.

**Instruments mentioned in the section entitled
“Sustainable Development Goals and targets”**

World Health Organization Framework Convention on Tobacco Control
(United Nations, *Treaty Series*, vol. 2302, No. 41032)

Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015–2030
(resolution 69/283, annex II)

United Nations Convention on the Law of the Sea
(United Nations, *Treaty Series*, vol. 1833, No. 31363)

“The future we want” (resolution 66/288, annex)

**„A fenntartható fejlődési célok és feladatok” című részben
említett dokumentumok**

az Egészségügyi Világszervezet (WHO) dohányzás ellenőrzéséről szóló
keretegyezménye (ENSZ, Treaty Series, vol. 2302, No. 41032)

Sendai kerethatározat a katasztrófakockázatok csökkentéséről 2015-2030
(69/283 határozat, II melléklet)

az ENSZ tengerjogi egyezménye
(ENSZ, Treaty Series, vol. 1833, No. 31363)

„A jövő, amit szeretnénk” (66/288 határozat, melléklet)

